

VOORZITTER : de heer J. Pede

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Knuts, A. Steverlynck ; gezondheidsredenen.

O. Van den Broeck ; buitenlands.
A. Adriaensens, V. Anciaux, R. Blanpain, W. Claes, J. Gabriels, J.P. Pillaert, J. Sauwens, W. Seeuws, L. Vanhorenbeek, K. Van Miert ; ambtsverplichtingen.

R. Garcia ; familieverbindingen.

ACTUELE VRAGEN (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn, Gezin en Volksgezondheid, over de uitvoering van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Merckx-Van Goey tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn, Gezin en Volksgezondheid, over de uitvoering van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, op 30 juni 1988 heeft het Arbitragehof uitspraak gedaan in een, als ik het zo mag noemen, bijna zes jaar durend conflict tussen de Vlaamse overheid en de nationale Regering inzake de bevoegdheid in de jeugdbescherming. Bijna het hele decreet is overeind gebleven.

Het decreet inzake bijzondere jeugdbijstand vereist echter heel wat uitvoeringsbesluiten. Welke uitvoeringsbesluiten zal u nemen ? Wat zal ongeveer de inhoud zijn ? Wat is de voorziene timing ? Reeds bepaalde teksten circuleerden. Zijn het deze teksten die in besluitvorm zullen worden gegoten, of voorziet u nog wijzigingen in functie van de uitspraak van het Arbitragehof ?

Een tweede vraag betreft de grond van de zaak zelf, meer bepaald de bevoegdheid inzake jeugdbescherming. Naar verluidt zou het decreet van 1985 niet helemaal de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap hebben uitgeput. Zal u binnen de wet van 1985 inzake jeugdbescherming initiatieven nemen ten einde deze wet te omvormen en decretaal aan te passen aan de huidige noden inzake jeugdzorg ?

Een derde vraag is iets dringender. Enige tijd geleden werd België door het Hof van Straatsburg veroordeeld ingevolge een bepaald artikel in de wet op de jeugdbescherming. Het gaat meer bepaald om artikel 53 in verband met de problemen van jongeren in gevangenissen en tehuizen van arrest.

Wanneer men het arrest van het Arbitragehof leest, zal het niet mogelijk zijn om, ingevolge de veroordeling, dit probleem uitsluitend bij middel van de nationale wetgeving op te lossen. Dit zal inderdaad ook decretaal moeten gebeuren. Heeft u daaromtrent reeds initiatieven in voorbereiding en op welke wijze zal u het overleg over hetgeen nog een resterende nationale bevoegdheid is, met de Minister van Justitie organiseren ?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het arrest van het Arbitragehof van 30 juni 1988 werd intussen nog niet officieel betekend aan de Vlaamse Executieve. Niettemin zijn wij bezig met een grondige studie van dit arrest ten einde te onderzoeken — dat is dan een antwoord op de tweede vraag van mevrouw Merckx — in welke mate dit arrest aanleiding geeft tot het preciseren van bepaalde artikelen uit het decreet van 27 juni 1985. In verband met de uitvoeringsbesluiten wijs ik erop dat, zoals mevrouw Merckx terecht heeft gezegd, de basisfilosofie van het decreet van juni 1985 overeind is gebleven en dit decreet derhalve uitvoerbaar is. Wij

Lenssens

bereiden op dit ogenblik met bekwaame spoed de uitvoeringsbesluiten voor, nodig om dit decreet integraal uit te voeren. Vanzelfsprekend gaan wij dit faseren en de bedoeling is tijdens de eerstvolgende weken een eerste reeks besluiten voor te leggen aan de Vlaamse Executieve.

Wat de derde vraag betreft omtrent een wijziging van artikel 53 van de wet van 1965 inzake de jeugdbescherming, kan ik u melden dat dit zal worden onderzocht in het licht van een eventueel te preciseren gemeenschapsbevoegdheid die door de nationale Kamers tijdens de volgende weken of maanden zal worden beslist.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer J. Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, over de resultaten van experimenten betreffende de slibzuivering van de Laak.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Geysels tot de heer Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, over de resultaten van experimenten betreffende de slibzuivering van de Laak.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, collega's, op 1 maart van dit jaar heeft de Minister van Leefmilieu aangekondigd dat hij bij het zoeken van een definitieve oplossing voor het probleem van de Laak in de Kempen een aantal experimenten zou laten uitvoeren in de zin van een alternatief ruimingsprocédé voor het giftige slib. Daartoe werd op 26 februari door OVAM en een privéfirma een contract afgesloten. Op 1 maart heeft de Minister aangekondigd dat binnen

de twee maanden een aantal resultaten zouden bekend zijn. De termijn van twee maanden werd door de Minister vooropgesteld omdat hij volgens mij op een zo kort mogelijke termijn resultaten wenste te boeken.

Mijn vraag is tweërlei : ten eerste, zijn er na vier maanden al resultaten bekend ? Zo ja, welke ? Zo neen, wat is de reden waarom die resultaten niet kunnen worden vrijgemaakt ?

Ten tweede, kan men uit de conclusies of uit de opvolging van deze resultaten een interpretatie geven aan het bewuste artikel 8 van de wet van december 1967 omtrent de vraag wie uiteindelijk de kosten zal betalen ?

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de heer Geysels zal zich herinneren dat de bedoeling van het experiment was na te gaan hoe wij door hydrocyclonage de kleine deeltjes van het slib konden scheiden van de grote korrels, dus van de zanderige deeltjes. Wij hebben dit experiment uitgevoerd en het werd met succes bekroond. Wij hebben niet alleen die scheiding goed kunnen uitvoeren, maar wij hebben eveneens kunnen vaststellen dat de zware metalen en de grote verontreinigde bestanddelen, met name kwik, cadmium, en ook radium, zich hebben vastgezet op de slibspeciën, dus op de kleine kleiachtige korrel. Wij hebben dus door deze scheiding de verontreinigde delen kunnen scheiden van het zandachtige restant.

Wij hebben ook kunnen vaststellen dat in de fijne kleiachtige massa van het slib de concentratie van de verontreinigende deeltjes bijzonder hoog was — het ging van factor 3 tot soms zelfs factor 10 — en wij hebben voor de drie zwaar verontreinigende bestanddelen dus een goed resultaat behaald. Wij kunnen nu een verantwoordelijke oplossing uitwerken.

Wat gebeurt er nu met de twee soorten slib ? Het zandachtige restant zal worden gebruikt als structurelement voor bijvoorbeeld afdekkingen. Bij-

voorbeeld, bij het bouwen van een industrieel stort, kan dit soort slib als afdeklaag worden gebruikt.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om erop te wijzen dat wat er nog in het slib aanwezig is aan verontreiniging — in de beide soorten slib — niet uitloogbaar is. Er is daaraan dus geen gevaar meer verbonden.

Wij hebben het experiment dus met succes uitgevoerd en moeten de oplossing op het terrein waarmaken in die zin dat wij moeten onderzoeken hoe het technologisch kan worden uitgevoerd.

Er zijn wel enkele bijkomende problemen gerezen. Ten eerste, er was reeds een aanbesteding. Kunnen wij nog iets van die aanbesteding gebruiken, of moet er een nieuwe aanbesteding komen ?

Ten tweede, u zal zich herinneren, mijnheer Geysels, dat er een probleem was met de bekkens. Ingevolge het resultaat dat wij hebben bekomen, zijn er geen definitieve bekkens meer nodig. Waarschijnlijk zal het echter wel nuttig en nodig zijn — om de prijs te drukken en omdat het baggeren in een kleine rivier anders niet mogelijk is — een klein bufferbekken te creëren voor de duur van de werken. Nadien kan het worden afgeschaft.

Ten derde, men heeft vroeger — voor mijn tijd — in de aanbesteding enkel een stuk van de Laak in aanmerking genomen en niet het deel van Tessenderlo Chemie tot aan de Laak. Dat deel behoort tot de bevoegdheid van de Bestendige Deputatie van Limburg omdat het een provinciale waterloop is. Wij hebben contact opgenomen met de Provincie Limburg om dat deel samen met de rest schoon te maken. De Provincie Limburg is het daarmee eens.

In verband met uw tweede vraag, of wij kunnen nagaan op basis van artikel 8 wat het aandeel is in de verontreiniging onder degenen die de waterloop de Laak gebruiken, heb ik vroeger reeds laten doorschemeren dat het mijn vaste bedoeling is dat aandeel ten laste te leggen van de vervuiler. Wij moeten berekenen wat

Dupré

het gewone ruimen, dat om de twee of drie jaar in deze waterloop zou hebben plaatsgehad, zou hebben gekost en het verschil bepalen met de kostprijs van het huidige procédé. Als wij een nieuwe aanbesteding moeten doen, kunnen wij ons enkel baseren op de cijfers van de nieuwe aanbesteding. Het is gemakkelijker wanneer wij dat kunnen incorporeren in de bestaande aanbesteding omdat wij daarvan de cijfers reeds kennen.

Het is dus een zuiver technische gelegenheid. Het heeft meer tijd gevraagd wegens enkele bijkomende problemen. Wij trachten echter in elk geval nu reeds het aandeel van de verbruiker, hier de vervuiler, in de twee gevallen te bepalen.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn duidelijk antwoord. Wat de resultaten van het onderzoek betreft, blijkt de Minister over andere cijfers te beschikken dan deze die volgen uit de steekproef van de Technologische Dienst van Oost-Holland. Daaruit blijkt dat de verhouding tussen de zuivere specie en de vervuilde specie niet gunstig is. Zij bedraagt 60-40 procent. Bovendien blijkt dat ook in de zuivere specie nog sporen zitten van cadmium die 10 tot 15 maal de richtwaarde benaderen.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, ik wil er nog op wijzen dat wij niet op één plaats, maar wel op, zes verschillende plaatsen monsters hebben genomen ten einde de gemiddelde samenstelling zo nauwkeurig mogelijk te kunnen bepalen. Met het systeem van hydrocyclonage is het ook mogelijk zeer ver te gaan in de scheiding van de kleine korrel en de grote korrel zodat wij precies het punt kunnen bepalen waarop het grootst mogelijke aantal verontreinigde deeltjes worden afgescheiden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering – 61 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging organiseerde de waterzuivering op basis van de drie hydrografische bekkens van het land. Het decreet van 23 december 1980, ter aanvulling van deze wet, gaf echter de mogelijkheid om af te wijken van de hydrografische gebiedsomschrijving van de waterzuiveringsmaatschappijen. Aldus kregen we naast de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken, het WZK opgericht op 16 juni 1975, waarvan het ambtsgebied nagenoeg samenvalt met het gelijknamig hydrografisch bekken, ook de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, opgericht op 9 maart 1981, die de rest van het Vlaamse land als werkingsgebied werd toegewezen.

Bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 12 juni 1985 werden in de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij dan nog eens twee afdelingen opgericht, de afdeling Rupel-Maas en de afdeling Schelde-Leie-Dender. Sedert 1981 bestaan er dus twee waterzuiveringsmaatschappijen met identieke bevoegdheden, die volledig onafhankelijk van elkaar werken. De praktijk heeft uitgewezen dat deze situatie een gecoördineerd zuiveringsbeleid sterk bemoeilijkt, zoniet onmogelijk maakt. Dit is voor ons de hoofdreden waarom er een nieuwe structuur en organisatie moet komen om het waterzuiveringsprogramma uit te voeren.

Aangezien de omvang van de hydrografische bekkens niet groot genoeg is om voor ieder gebied een autonoom

me maatschappij met een volwaardige administratie te verantwoorden, is de aangewezen weg de fusie van de bestaande maatschappijen. In dit opzicht kan de vooropgestelde decentralisatie alleen maar gebeuren door afdelingen op te richten op basis van hydrografische deelgebieden, zonder bijkomende administraties. Deze organisatievorm zal het mogelijk maken de waterzuivering op de meest economische en doeltreffende manier aan te pakken.

Tevens zullen de bezwaren vanuit het bedrijfsleven tegen de huidige, zogenoemde concurrentievervalsende tarieven worden opgevangen, omdat de ééngemaakte boekhouding uiteraard zal leiden tot een eenvormige tariefregeling. Meteen zal één administratie een éénvormige interpretatie van de milieuwetgeving mogelijk maken. Over het gehele Vlaamse gebied moet eenzelfde interpretatie worden gegeven aan de milieuwetgeving zodat concurrentievervalsingen, die rechtsonzekerheid betekenen voor de bedrijven en de individuen, onmogelijk worden.

Op administratief vlak mag deze fusie niet uitdraaien op een gewone optelsom van de twee bestaande personeelsformaties, maar moet er, integendeel, van deze unieke gelegenheid gebruik worden gemaakt, om, met de ervaringen uit het verleden en de aanwezige kennis, een efficiënte administratie uit te bouwen.

Het verheugt ons dan ook dat de Minister een efficiëntiestudie zal laten uitvoeren met het doel de meest rationele beheersvorm op punt te stellen.

Dat dit alles grote ongerustheid heeft teweeggebracht bij de betrokken personeelsleden ligt voor de hand.

Uit de toelichting van de Minister blijkt echter dat de integratie van de twee personeelskaders in optimale omstandigheden zal kunnen gebeuren en dat er weinig of geen standplaatswijzigingen zullen bij te pas komen, en dat waar dit toch zal nodig blijken, er rekening wordt gehouden met de familiale omstandigheden van de betrokkenen.

Capoen

De belofte van de Minister om geen uitvoeringsbesluiten te publiceren alvorens ze te hebben voorgelegd aan de bevoegde commissie geeft ons terzake voldoende garanties.

Ondanks de vele tientallen miljarden die de voorbije jaren werden geïnvesteerd in de waterzuivering, is de toestand van de oppervlaktewateren niet noemenswaardig verbeterd, en is de verontreiniging van de waterlopen in de landelijke gebieden zelfs toegenomen.

Deze alarmerende toestand is, onder meer, te wijten aan het ontbreken van voldoende middelen om de waterzuivering effectief aan te pakken en aan het vaak ongecoördineerd optreden van de verschillende instanties die verantwoordelijk zijn voor de waterzuivering.

De start van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering moet dus tevens de aanzet zijn voor een meer samenhangend zuiveringsbeleid.

Maar bovenal moet de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering de kansen en de mogelijkheden krijgen om een dynamische en doorgedreven waterzuiveringsbeleid te voeren.

Wij verwachten dan ook dat de Vlaamse Regering haar belofte voor een versnelde uitvoering van het Algemeen Waterzuiveringsprogramma voor Vlaanderen zal houden, en metterdaad ook aanzienlijk meer middelen zal uittrekken voor de bescherming van het leefmilieu en de waterzuivering in het bijzonder.

Mijnheer de Minister, wat ons betreft kan dit decreet niet vlug genoeg in werking treden want wij menen dat er al veel te veel verontreinigd water naar de zee is gestroomd. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Daems heeft het woord.

De heer R. Daems (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, reeds in november 1985 werd in het toenmalige regeerakkoord de fusie van de waterzuiveringsmaatschappijen voor-

zien. In uitvoering van dat regeerakkoord werd eind juni 1987 door de vorige Executieve een ontwerp van decreet opgesteld. Wegens de parlementsontbinding en de regeringsscrisis, die wij allemaal kennen, kan vandaag pas dit fusiedecreet worden besproken.

Het naast mekaar bestaan van de twee waterzuiveringsmaatschappijen in Vlaanderen is geen bewuste optie geweest, maar was eerder het resultaat van een samenloop van politieke omstandigheden. In ieder geval staat vast dat het naast mekaar bestaan van de twee waterzuiveringsmaatschappijen tot geldverspilling zal leiden en de efficiëntie niet ten goede zal komen. Daarenboven wordt deze inefficiëntie en het slecht gebruik van middelen via de exploitatiekosten verhaald op de bedrijven, hetzij via de tarieven en de te betalen bijdragen.

De hoofdreden voor de fusie van deze maatschappijen ligt in het streven naar een eenheidstarief per inwonersequivalent voor diegenen die bijdrageplichtig zijn in de huidige respectievelijke waterzuiveringsmaatschappijen.

Wanneer wij de tarieven van de respectievelijke waterzuiveringsmaatschappijen nader bekijken stellen wij vast dat de tarieven per inwonersequivalent op basis van 1986 – meer recente cijfers zijn mij niet bekend – bij de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken bijna het dubbele bedroegen dan deze in het gebied van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij Zuid, zijnde 250 frank enerzijds en 127 frank anderzijds. Op basis van deze duidelijke, maar toch vrij discriminatoire, tariefverschillen werd herhaalde malen door vele instanties aangedrongen op de fusie van deze twee waterzuiveringsmaatschappijen. Men zou haast kunnen stellen dat de huidige situatie noch rationeel, noch economisch en bovendien discriminatoir is.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, bij het bekendmaken van dit ontwerp van decreet werd er gegronde kritiek geuit, namelijk dat de vorm van de nieuwe maatschappij met haar drie afdelingen tot een nut-

teloze uitbreiding van de administratie zou kunnen aanleiding geven. Ik denk dat dit gedeeltelijk waar is. Er werd eveneens gesteld dat alle personeelsleden die bij de huidige twee verschillende maatschappijen zijn tewerk gesteld, integraal door de fusie maatschappij zullen worden overgenomen met alle verworvenheden die daarmee verband houden. Bijgevolg is er enerzijds de nieuwe maatschappij, die vrij het personeelskader kan bepalen en anderzijds kan dubbel personeelsgebruik niet worden uitgesloten. Niettegenstaande deze kritiek in zekere mate gegrond is, ben ik er van overtuigd dat een fusie van deze twee waterzuiveringsmaatschappijen een meer coherent beleid zou moeten kunnen mogelijk maken. Samenvattend wens ik te stellen dat in principe niemand tegen deze fusie gekant is. Daarom zal de PVV-fractie dit ontwerp van decreet goedkeuren, evenwel mits het maken van enkele bedenkingen in verband met de uitvoering van dit decreet.

In uitvoering van het Regeerakkoord blijven wij ervan overtuigd dat een doorlichtingsstudie dient te gebeuren. Deze doorlichtingsstudie zou de goedkeuring van het decreet niet mogen vertragen of op de helling zetten.

Mijnheer de Minister, mogen wij er bij u op aandringen dat de doorlichting ten laatste half volgend jaar zou beëindigd zijn? Wij verzoeken u tevens er zorg voor te dragen dat een aantal uitvoeringsbesluiten zo snel mogelijk zouden worden genomen. Wij houden eraan dat deze nieuwe maatschappij zo vlug mogelijk effectief operationeel zou zijn, aangezien die uitvoeringsbesluiten betrekking hebben tot het werkingsgebied van de afdelingen, de bevoegdheden van de afdelingscomité's, het personeel, de aanduideling van de regeringscommissaris, enzovoort.

Geachte collega's, het is duidelijk dat de hoofdbetrachting van de fusie van beide maatschappijen bij het uitwerken van een doeltreffend operationeel systeem ligt. Zoals de heer Capoen heeft gezegd maakt dit ondermeer de eenvormige interpretatie van de milieuwetgeving, enerzijds de afvalwaterzuivering mogelijk en an-

Daems

derzijds dat een efficiënte organisatie — met efficiënt bedoel ik een doelmatig gebruik van de beperkte middelen waarover de maatschappij beschikt — voor de verschillende activiteiten binnen deze maatschappij zou kunnen worden 'gerealiseerd.

Ik dring er bij de Minister op aan dat hij, uitgaande van de huidige financiële situatie van de twee verschillende maatschappijen, aan een bedrijf de opdracht zou geven een voorstel tot financieel beheer op middellange termijn uit te werken voor de nieuwe maatschappij. Daarover zouden wij in de Commissie met al de leden een grondig gesprek moeten kunnen voeren. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Marchand.

De heer C. Marchand (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wil kort zijn in verband met het ontwerp over de fusie van de twee waterzuiveringsmaatschappijen.

Ten eerste, mevrouw Tyberghien heeft deze voormiddag uitvoerig gesproken en zeer duidelijk de problemen naar voren gebracht zoals ze in West-Vlaanderen en vooral aan de kust worden ervaren ingevolge de eigenheid van onze streek.

Ten tweede, het is van belang dat er efficiënt wordt gewerkt en dat er een goed beleid is. Niemand heeft tot hiertoe bewezen dat deze bewerking, die ertoe strekt één maatschappij te maken, een betere toestand inzake beleid en werking in het leven zal roepen. Men stelt Nederland dikwijls als voorbeeld. Mag ik er in dit verband uw aandacht op vestigen dat Nederland veel meer waterzuiveringsmaatschappijen heeft ? Dit ontwerp bewijst niet dat wij besparingen zullen kennen,

Ten derde, wat het personeel betreft vind ik niet de nodige waarborgen terug die de werknemers van de WZK na elf jaar verdienen. Het kan zijn dat door de Minister bepaalde toezeggingen werden gedaan. Wij moeten toch erkennen dat een Minister hier vaak niet lang aan het bewind

is. De toestand kan dus na enkele maanden totaal anders zijn.

Ten vierde, er werd door de Minister vooraf, alvorens het decreet zou worden goedgekeurd, een efficiëntie-studie beloofd. Die studie blijkt slechts na de fusie te worden gemaakt. Begrijpe wie begrijpen kan ! Ik begrijp niet waarom men nog een efficiëntie-studie moet maken nadat het decreet werd goedgekeurd.

Ten vijfde, in alle regeringsverklaringen van de jongste jaren werd gezegd dat men tot een fusie zou overgaan. Al veel langer staat eveneens in elke regeringsverklaring dat men aan de decentralisatie zal werken. Welnu, ik stel vast dat na zovele jaren op dit vlak nog geen enkel initiatief is genomen. Integendeel, ook hier zal men opnieuw centraliseren.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, Gaston Geens zegt : „Wat wij zelf doen, doen wij beter”. De vraag is natuurlijk wie eigenlijk met „wij” wordt bedoeld. Daarom zal ik dit ontwerp niet goedkeuren.

De Voorzitter : De heer Van Durme heeft het woord.

De heer Van Durme (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, dat de twee waterzuiveringsmaatschappijen in Vlaanderen worden samengevoegd in de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering betekent op de eerste plaats een samenvoeging van structuren, wat de efficiëntie kan ten goede komen. Wij betwijfelen echter dat met de oprichting van een nieuwe maatschappij er tevens een nieuwe oriëntering en een krachtiger beleid komt.

De Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering heeft nu de kans een eenduidig beleid te voeren met betrekking tot de milieuwetgeving en de afvalwaterzuivering in het bijzonder. Daarop legt ook de SERV de nadruk.

In het verleden rekende de WZK 251 frank per inwonerequivalent aan, terwijl de VWZ slechts 127 frank aanrekende. Het verschil wordt onder meer verklaard door het feit dat de

WZK zwaarder investeerde. Wij vragen ons echter af of het toevallig is dat de lagere belasting in door de sterkst industrieel ontwikkelde gebieden wordt geheven. Het invoeren van eenzelfde tarief voor heel Vlaanderen is positief, indien er door de ondernemingen een rechtvaardigere belasting wordt betaald. De belasting voor het rechtstreeks lozen in de oppervlaktewateren door de bedrijven dient volgens de Groenen gevoelig te worden verhoogd. Een bedrijf dat zelf voor een waterzuiveringsinstallatie zorgt wordt momenteel gestraft, daar het veel meer dient te betalen voor investeringen en werkingskosten, dan ondernemingen die rechtstreeks hun afvalwater lozen. Dit tast bovendien de concurrentiekracht van bepaalde bedrijven aan.

Vaak zegt men, en terecht, dat ook de consument verantwoordelijk is voor de stroom afvalwater, waardoor de kosten van de waterzuivering stijgen. Deze zouden gevoelig kunnen worden verminderd — en dat is dan iets breder dan het eigenlijk onderwerp zelf — door het voeren van een produktenpolitiek. Daardoor zouden milieubelastende produkten kunnen worden geweerd. Tevens zou men de bevolking veel meer moeten sensibiliseren om niet alleen spaarzaam te zijn met water, maar ook het water niet nodeloos te vervuilen.

Onze samenleving heeft ervoor gezorgd dat onze stromen en rivieren open riolen zijn geworden. Ook de zee is ernstig bedreigd. Nu moeten wij de tol betalen voor een jarenlange tekortkoming van het milieubeleid. Beschikken wij nog over voldoende financiële draagkracht om het wanbeleid uit het verleden ongedaan te maken ?

Staatssecretaris Miet Smet verklaarde onlangs dat in ons land minstens 100 miljard moet worden uitgegeven om het afvalwater van steden en gemeenten te zuiveren.

Het waterbeleid staat voor een zware opgave en moet volgens ons één van de prioritaire taken zijn voor een Regering die de milieuproblematiek ernstig wil aanpakken.

De ecologen hebben vaak kritiek op de productieprocessen en de pro-

Van Durme

duktiewijzen die het milieu schade toebrengen. De Groenen stellen vast dat bij een gedeelte van het bedrijfsleven een kentering gaande is. Deze aanzet tot meer verantwoordelijkheid ten aanzien van het milieu kan ons enkel maar verheugen.

Ondertussen blijft één sector buiten schot met name de industriële landbouw die de oppervlaktewaters voor een belangrijk deel vervuult.

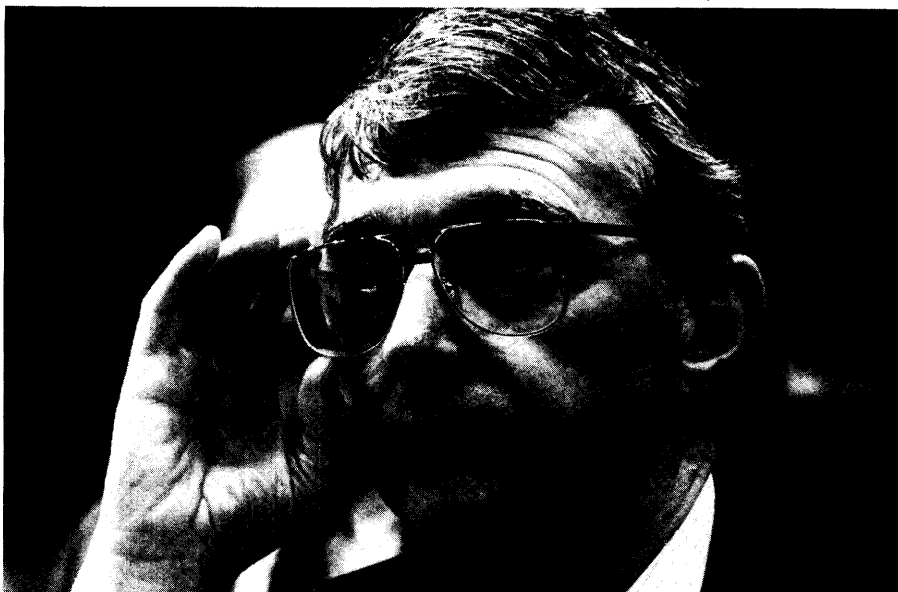
Het waterbeleid zien wij dan ook in een bredere context. Het zuiveren van de afvalwaters dient dan ook te kaderen in een radicaal milieubeleid. Wanneer wij de aanzet tot maatregelen in de ondernemingen als positief aanzien betekent dit niet dat er eigenlijk een oplossing is gegeven aan de zware milieubelasting van jammer genoeg nog talrijke bedrijven. Daarom zal een waterbeleid niet efficiënt zijn wanneer er onvoldoende controle is. Men kan de meest strenge maatregelen uitvaardigen maar zij blijven dode letter als er geen sluitende controle wordt gevoerd.

Kan de Minister ons verzekeren dat deze controle ook daadwerkelijk zal worden opgevoerd ?

Ik wil eindigen met een positieve noot. De nieuwe maatschappij zal drie afdelingen bevatten gelijklopend met de stroomgebieden. Nochtans begrijpen wij niet goed waarom men afwijkt van het begrip stroomgebied. De Leie en de Rupel behoren bij voorbeeld normaliter bij de Schelde.

AGALEV verdedigt het principe van een zo groot mogelijke decentralisatie en steunt elk initiatief in deze richting zodat wij met het betreffende artikel geen enkele moeite hebben tenzij de Groenen nog meer bevoegdheden zouden overdragen aan die drie afdelingen.

Ten slotte sluiten wij ons aan bij de stelling van collega Timmermans waarin hij stelt dat de provincies onvoldoende zijn vertegenwoordigd in de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering. Voor de Groenen is de financiële inbreng van de provincies niet van doorslaggevende aard, wel

Een groot waterbeleidsdebat, aldus Leefmilieuminister J. Dupré (CVP), mag de tenuitvoerlegging van concrete zaken in de onmiddellijke toekomst niet in de weg staan

dat via de provincies de burger — al is het dan onrechtstreeks — wordt vertegenwoordigd.

De Groenen hopen dat het decreet tot oprichting van een nieuwe waterzuiveringsmaatschappij de aanzet zal zijn tot een grondig debat over het waterbeleid in Vlaanderen. **(Applaus bij de SP en AGALEV)**

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vooreerst wens ik mij aan te sluiten bij de andere collega's die de verslaggever hebben bedankt omdat hij goed heeft samengevat wat er in de Commissie heeft plaatsgevonden. Tevens zal ik pogen zo goed mogelijk te antwoorden op al de door de sprekers gestelde vragen en zal nader ingaan op al de punten die zij naar voren hebben gebracht.

Op de eerste plaats wens ik te reageren op de opmerkingen van de heer Timmermans. In het eerste gedeelte van zijn uiteenzetting heeft hij gepleit voor een groot waterbeleidsdebat.

Persoonlijk ben ik daar niet tegen gekant, doch men mag zich niet verschuilen achter het feit dat er eerst een groot waterdebat moet worden gevoerd, vooraleer concrete zaken in de onmiddellijke toekomst kunnen worden doorgevoerd. De heer Timmermans is van oordeel dat aanpassingen kunnen worden doorgevoerd op de wet van 1971 op de bescherming van de oppervlaktewaters en op het grondwaterdecreet van 1984. Inderdaad, ter zake kunnen aanpassingen worden doorgevoerd. Wij maken trouwens een evaluatie van de wet op de bescherming van de oppervlaktewaters, maar het is niet het feit dat het een wet is, dat wij de wet op een slechtere wijze zouden toepassen. Mijnheer Timmermans, ik u moet u trouwens wijzen op het feit dat de Executieve reeds een besluit heeft getroffen in verband met de doorvoering in ons land van de kwaliteitseisen van de oppervlaktewaters, met name van de vier categorieën van waterlopen voor viswater, schelpdierwater en dies meer. Ondertussen gebeurt er toch iets voor de algemene kwaliteitsverbetering van de oppervlaktewaters, wat ook

Dupré

noodzakelijk is voor het waterbeleid. Ik zou het zelfs slecht vinden te moeten wachten op de doorvoering van de nieuwe bevoegdheden die met de aanstaande staatshervorming mis-schien zullen gebeuren, waarvoor wij — nog meer dan vroeger — voor alles wat met milieuzaken te maken heeft bevoegd zullen zijn.

Mijnheer Timmermans, ik kan u wijzen op het feit dat het milieuvergunning-decreet ons mogelijkheden biedt om ons beleid op dat ogenblik, wanneer wij het advies van de Raad van State zullen hebben ontvangen, op een betere wijze te voeren dan op heden. Dat is ook vervat in het uitvoeringsbesluit op het milieuvergunning-decreet. Intussen verwijs ik naar het feit dat wij beschermzones voor grondwaterwinningen afbakenen en ons meetnet uitbouwen. In de Provincie Limburg is dit meetnet reeds klaar en voor twee andere provincies zal dit tegen het einde van dit jaar het geval zijn.

Inzake het grondwaterdecreet moeten wij dus zeker niet wachten op een nieuwe bevoegdheidsafbakening.

Ondertussen worden de netten verder uitgebouwd en worden de beschermingszones verder afgebakend.

De heer Timmermans heeft in een tweede deel van zijn betoog vooral verwezen naar het afvalstoffende-creet. Hij heeft het drievoudig doel ervan aangestipt, de gezondheid, het leefmilieu en het tegengaan van de verspilling.

Toch moet ik erop wijzen dat afvalbeleid niet precies hetzelfde is als waterzuiveringsbeleid. Mijns inziens kan u niet mutatis mutandis deze soort instellingen perfect vergelijken met de instelling die wij hebben voor het afvalstoffenbeleid. Bovendien vestig ik uw aandacht op het feit dat u gepleit heeft om meer inspraak van de provincies te bekomen, maar dat u toch het voorbeeld hebt aangehaald van het afvalstoffenbeleid, waarvoor een parastatale A bestaat. Dat betekent dat er geen Raad van Bestuur is en dat er op dat ogenblik helemaal geen inspraak meer is van de provin-

cies. Wanneer u verwijst naar de ideale oplossing die OVAM is, spijt het mij dat ik uw redenering niet kan volgen. Inderdaad, aan de andere kant hebt u ook gepleit voor meer inspraak. Bij de parastatale A is het de Minister die verantwoordelijk is en is het niet langer de Raad van Bestuur, met de vertegenwoordiging van de provincies, waarvoor u hier op dit spreekgestoelte hebt gepleit. Daar is geen Raad van Bestuur meer. In een parastatale B is er wel een Raad van Bestuur.

Vervolgens bent u dieper ingegaan op het ontwerp van decreet dat wij vandaag behandelen en waarbij de fusie wordt doorgevoerd tussen de twee bestaande zuiveringsmaatschappijen.

U hebt naar de geschiedenis verwezen en gesteld dat u in feite de noodzaak van deze fusie niet betwist. Het is nochtans zo dat de vertegenwoordiger van uw partij zich, tijdens de hearing die aan de bespreking is voorafgegaan, openlijk heeft uitgesproken tegen de fusie en dat hij slechts in bijkomende orde heeft gezegd dat, indien ze toch moest doorgaan, hij er bepaalde voorwaarden wil aan verbinden.

Vervolgens hebt u stilgestaan bij de studie. Het is inderdaad zo dat in de regeringsverklaring van deze studie gewag werd gemaakt en dat ik ook beloofd heb dat deze efficiëntie-studie zal worden uitgevoerd. Bovendien kan ik u zeggen dat sedert dit ontwerp van decreet in de Commissie werd goedgekeurd, wij een viertal studie-bureau's hebben uitgenodigd om hun suggesties te doen, ten einde beter in staat te zijn de opdracht toe te kennen. Deze toekenning zal de eerstvolgende twee weken gebeuren, met het uitdrukkelijk verzoek dat deze studie — en dit is ook een antwoord aan de heer Daems — zal moeten beëindigd worden vóór het einde van het jaar. Dit was, mijnheer Timmermans, de belofte die ik in de Commissie heb gedaan.

Ik heb reeds in de Commissie gewezen op het feit dat ik de naam „kosten-baten analyse” enigszins ongelukkig vind, omdat een „kosten-batenanalyse” wijst op het feit dat in-

vesteringen zouden moeten gebeuren, dat het over de kosten en de baten van de investeringen gaat, terwijl dit hier niet het geval is. Hier gaat het over de meest efficiënte structuur, de organisatievorm, om tot een goed beleid, tot een goed beheer te komen.

Vervolgens hebt u ietwat langer stilgestaan bij de drie afdelingen. Ik heb u reeds gezegd dat het concept van de drie afdelingen in het decreet zelf is vervat en dat dit het gevolg is van het feit dat wij de hydrografische bekkens als basis hebben genomen voor de indeling van de ene gefusioneerde maatschappij. Bijgevolg zal op dat vlak het uitvoeringsbesluit niet anders zijn. In de formulering van het decreet zelf zijn de drie afdelingen vastgelegd. Ik heb wel beloofd dat ik geen uitvoeringsbesluiten zou treffen die verband houden met ten eerste, het belangrijke aspect van de financiële regeling ; ten tweede, met de organisatie van de buitendiensten. Het zou mij verheugen dat u het verschil maakt tussen de afdelingen enerzijds en de buitendiensten anderzijds.

Voor de financiële regeling en de buitendiensten heb ik mij formeel geëngageerd : ik zal ze niet uitvaardigen vóór de studie beëindigd is, die ik, zoals ik heb beloofd, in de Commissie, zal toelichten.

De afdelingen staan in het decreet en daarover spreken wij ons vandaag uit ; de organisatie van de buitendiensten en de financiële regeling niet en daarvoor zal ik op de resultaten van de studie wachten.

U heeft het SERV-advies aangehaald. Ik wil niet verheugen dat ik in de Commissie inderdaad heb gezegd dat ik meen dat hiervoor geen advies moet worden gevraagd. Ik heb echter zelf het advies van de SERV gevraagd omdat sommigen, waartoe u behoort, van mening waren dat de SERV bevoegd is. Ik heb een andere mening en kan die staven met het volgende. De SERV heeft de vroegere opdrachten van de GERV overgenomen. De GERV heeft vroeger een lijst gemaakt van wat ze instellingen met een sociaal-economische dimensie noemde en van andere instellin-

Dupré

gen. Op die lijst staat de waterzuivering bij de instellingen met een niet-sociaal-economische dimensie.

Men kan hierover twijfelen. Ik heb er mee rekening gehouden, ook al werd de twijfel geuit door de oppositie. Ik heb onmiddellijk gevraagd dat de SERV zich hierover zou uitspreken. Ik stel vast dat het advies van de SERV, dat intussen is overgezonnen, over de hele lijn zeer positief is.

Ook in de Commissie hebt u gesproken over de democratische vertegenwoordiging in de bestuursorganen, in dit geval in de Raad van Bestuur. U heeft opnieuw gepleit voor een verhouding van niet langer 5/3/1 maar wel van 7/2/1, respectievelijk voor de provincies, voor de ondernemingen en voor de waterleidingsmaatschappij. Ik moet uw aandacht opnieuw vestigen op het feit dat de provincies de meerderheid hebben en houden. In de wet van 1971 was deze verhouding reeds vastgelegd. Ik heb in de Commissie gezegd dat een even aantal in de Raad van Bestuur een slechte manier van werken is omdat er staking van stemmen kan zijn. Dat kan niet bij een oneven getal, zoals voor deze structuur is voorgesteld.

Ik heb uw opmerkingen zo nauwkeurig mogelijk pogen te beantwoorden. U sprak ook over de objectieve betalingsplicht. Ik onderhandel over het eventueel kwijtschelden van de voorschotten die door de overheid zijn verleend. In de studie zullen de financiële regeling en het financieel beheer worden onderzocht, ook om op termijn een goede oplossing te vinden. Zoals mevrouw Tyberghien heeft u gepleit voor de rechtszekerheid van het personeel. Ik kom hierop later terug.

Ik heb met belangstelling geluisterd naar mevrouw Tyberghien. Zij heeft terecht gewezen op het verschil tussen de WZK en de VWZ om historische redenen. Ik heb in de Commissie gezegd dat door het feit dat de WZK langer bestaat ze niet alleen meer ervaring heeft opgedaan maar ook meer know-how heeft. Het is de bedoeling deze know-how te gebruiken buiten het ambtsgebied van de WZK, dus ook voor de VWZ.

Ik onderschrijf uw bekommernis voor de waterzuiverings en -bedeling met het oog op het toerisme. Ik meen daarvan de jongste weken het bewijs te hebben geleverd.

U hebt vooral de nadruk gelegd op het feit dat wij toch moeten oppassen voor te grote centralisatie en dat wij eerder naar decentralisatie moeten gaan. De afdelingscomités zullen geen eigen administratie krijgen, maar de buitendiensten zullen gedecentraliseerde diensten zijn, met een zo groot mogelijke eigen autonome macht omdat zij op die manier beter kunnen inspelen op de eigenheid van de problematiek in de verschillende streken.

U bent ook bekommerd, mevrouw, om het personeel. Ik wil daar even langer bij stilstaan want deze zorg loopt als een rode draad doorheen zowat alle betogen. De bevorderingen voor het personeel van het WZK werden inderdaad stilgelegd, al was het maar om het personeel van VWZ min of meer op gelijk niveau te brengen. De situatie moet harmonisch blijven evolueren want het mag ook niet zijn dat mensen van WZK absoluut geen enkele bevorderingskans meer krijgen ten opzichte van het personeel van VWZ. Op het vlak van de standplaats en de rechten van het personeel heb ik in het decreet doen inschrijven dat alle rechten — financiële, administratieve, statutaire — mee overgaan met het personeel en dat daaraan geen enkele afbreuk wordt gedaan.

Inzake de standplaats heb ik beloofd dat er geen grote volksverhuizing zal plaatshebben. Misschien zullen een tiental personeelsleden, die niet in Oostende wonen maar in het Gentse, overgaan naar de hoofdzetel, wat voor deze mensen geen probleem zal zijn. De rest van het hoger technisch kaderpersoneel laat ik in Oostende om ze daar de rol van studie bureau te laten vervullen voor de ganse gefusioneerde maatschappij. Voor de andere personeelsleden is de standplaats een probleem van de Raad van Bestuur. Ik zal er echter op aandringen dat deze zoveel mogelijk rekening houdt met de huidige standplaats. In dit verband kent u dus de

mensen van de beide maatschappijen geruuststellen : het zal een harmonisch geheel worden, waarvan het hoofdoel moet zijn, zoals u aan het einde van uw uiteenzetting hebt gevraagd, dat het gehele personeel een eenvormige interpretatie geeft van de milieuwetgeving.

De heer M. Desutter : Mijnheer de Minister, u zegt dat dit zal gebeuren, maar geruchten doen de ronde dat u zal overgaan naar de nationale Regering. Zal uw opvolger dezelfde politiek volgen ? U legt mooie verklaringen af, waarbij wij ons kunnen aansluiten, maar welke zekerheid hebben wij dat uw opvolger deze zal waarmaken ?

Minister J. Dupré : Ik kan niet vooruitlopen op de tijd over wat er met mij zal gebeuren. Ik kan u wel verzekeren dat ik tot op het laatste ogenblik waarop ik dit ambt waarneem er zal voor zorgen dat de beloften, die ik hier heb gedaan, worden gehonoreerd. (*Applaus bij de CVP*)

De heer M. Desutter : Het zou nog beter zijn mocht uw opvolger dezelfde politiek volgen, maar wij hebben hierover geen enkele zekerheid.

Minister J. Dupré : Deontologisch zou ik het niet mooi vinden wanneer de engagementen, die wij hebben aangegaan tegenover deze assemblees niet zouden worden gehonoreerd door mijn opvolger.

De heer M. Desutter : Wij nemen hiervan akte.

Minister J. Dupré : Ik wens nog te antwoorden op de uiteenzetting van de heer Capoen, die ik dank omdat hij in grote lijnen onze visie onderschrijft die wij hebben weergegeven in het ontwerp van decreet. Hij heeft gewezen op het feit dat de vroegere WZK morgen een afdeling zou zijn en dat de VWZ haar twee bestaande afdelingen zal behouden.

Vroeger was het inderdaad zo, mijnheer Capoen, dat deze twee waterzuiveringsmaatschappijen — en daar ligt eigenlijk het fundamentele van wat wij nu goedkeuren — naast elkaar waren gaan groeien en dat er absoluut geen eenvormigheid was,

Dupré

niet alleen voor de tarieven, maar ook voor de interpretatie van hetgeen moest gebeuren in het beleid.

U heeft er ook de nadruk op gelegd, mijnheer Capoen, dat de hydrografische bekkens te klein zijn om daar afzonderlijke maatschappijen van te maken. Ik denk dat u het daarmee bij het rechte eind heeft. Vandaag kan ik u zeggen — en dit is zeer formeel — dat de comité's van de drie afdelingen geen administratief echelon zullen worden. Zij zullen enkel bestaan uit een soort adviesorgaan, samengesteld uit de leden van de algemene vergadering van het betrokken Gewest of het betrokken sub-gewest, onder leiding van iemand die zij zelf uit de raad van bestuur kiezen. Ik meen dat het belangrijkste is — dat is ook door andere sprekers naar voren gebracht — dat er een eenvormige interpretatie komt van onze milieuwetgeving, in dit geval op het vlak van de waterzuivering.

Wat u gezegd heeft over de twee personeelsformaties die worden samengevoegd, mijnheer Capoen, is het zo dat wij de verbintenis hebben aangaan niemand van de personeelsleden te zullen laten vallen. Dat betekent echter niet dat wij geen rationeel personeelsbeleid kunnen gaan voeren en een efficiënter beleid in het algemeen. De ongerustheid van het personeel is op dit ogenblik volgens mij echt niet gegrond. Het is niet omdat deze mensen in één personeelsformatie zullen worden samengebracht, dat zij van hun rechten zouden verliezen en bijvoorbeeld zo maar van standplaats moeten veranderen.

De uitvoeringsbesluiten op dit ontwerp van decreet zullen, wat het financieel beheer betreft, niet worden uitgevaardigd. Aangaande de organisatie van de buitendiensten zal ik wachten op de resultaten van de studie. Ik hoop deze in de Commissie te komen toelichten, zoals ik heb beloofd. Ik zou het zeer op prijs stellen op die wijze een dynamisch waterzuiveringsbeleid te kunnen voeren. Veel is natuurlijk afhankelijk van de middelen die wij daarvoor kunnen uittrekken — dat heeft u terecht onder-

streept, mijnheer Capoen — en ook van de coördinatie die wij in de twee bestaande maatschappijen kunnen gaan doorvoeren. Indien het aan mij zou liggen kunnen wij inderdaad het Algemeen Waterzuiveringsprogramma op een versnelde wijze tot een goed einde brengen.

Tot slot wil ik nog graag een antwoord geven aan de heer Daems. Hij heeft er terecht op gewezen dat men reeds in 1985 beslist had tot deze fusie over te gaan. Het is enkel wegens politieke omstandigheden dat dit nog niet daadwerkelijk is uitgevoerd. De heer Daems noemt, terecht, het naast elkaar bestaan van de twee maatschappijen een verspilling van krachten en een gebrek aan efficiëntie.

De heer Daems heeft eveneens gezegd dat het eenheidstarief een goede zaak is, gezien het toch niet opkan dat in de ene maatschappij voor de zuivering van een inwonersequivalent bijna het dubbele wordt aangerekend dan in de andere.

Ik kan nogmaals bevestigen dat de afdelingscomité's niet wijzen op het echelon dat tussen het hoofdbestuur en de buitendienst zou staan. De afdelingscomité's zijn dus geen afzonderlijk administratief echelon.

De doorlichtingsstudie, waarvan ook de heer Daems voorstander is, vraagt hij tegen medio volgend jaar. In de Commissie heb ik beloofd te trachten deze studie tegen eind dit jaar te realiseren. De uitvoeringsbesluiten die met de studie geen verband houden, hoop ik zo vlug mogelijk te kunnen nemen. Ik heb reeds gezegd welke uitvoeringsbesluiten ik niet zal nemen, met name inzake het financieel beheer en de organisatie van de buitendiensten, omdat die kunnen worden beïnvloed door de efficiëntiestudie die ik zal laten uitvoeren. De heer Daems heeft ook de nadruk gelegd op het feit dat wij met de fusie tot een éénvormige interpretatie van de milieuwetgeving zullen komen en tot een doelmatiger gebruik van de middelen op gebied van waterzuivering.

Collega Marchand is van oordeel dat het niet bewezen is dat de werking nu efficiënter zal verlopen dan vóór

de fusie. Ik ben overtuigd van het tegendeel. Door uiteenlopende tarieven en door een ongecoördineerd beleid werd eerder een tweesporenbeleid gevoerd, wat ik helemaal niet kan onderschrijven. Ik ben wel bereid waarborgen te geven voor het personeel, zowel voor de WZK als voor de VWZ.

In de Commissie heb ik reeds ten voete uit betoogd dat de efficiëntiestudie niet tot doel heeft te bewijzen dat de fusie hoofdzakelijk is. Daarvoor is geen studie nodig. De efficiëntiestudie heeft alleen tot doel na te gaan welke organisatievorm en welk financieel beheer het meest geschikt zijn voor de toekomst. De gefusioneerde maatschappij kan overigens met gedecentraliseerde diensten werken, in dit geval met een gedecentraliseerde buitendiensten.

De heer Van Durme is ook voorstander van een fusie en vindt de uiteenlopende tarieven waarmee wij thans opgescheept zitten, ongehoord. Eénzelfde tarief is beter. Nu kan het wel zijn dat in het begin sommige bedrijven nog niet betalen wat ze moeten betalen en dat in beginfase zoals in de WZK met een 65/35 ten honderdverhouding wordt gewerkt die nadien zou worden geajusteed. Ik vind dat we niet kunnen terugkomen op de optie die de bedrijven destijds hebben kunnen nemen ofwel zelf zuiveren in een eigen zuiveringsstation, ofwel in een openbaar waterzuiveringsstation lozen tegen tarieven die vandaag en morgen zullen gelden op een éénvormige wijze voor het hele Vlaamse land. Nu komt het wel voor dat degenen die zelf een waterzuiveringsinstallatie hebben gebouwd, op het ogenblik zwaardere kosten hebben. Dit moet voor de toekomst worden bekeken. Sommigen betalen niet in een openbaar waterzuiveringsstation wat ze moeten betalen. Dit probleem moet worden geregeld.

Mijnheer Van Durme, ik ben het eens met uw produktpolitiek om de milieuhinder in het algemeen te voorkomen en met uw idee om de bevolking te sensibiliseren. Wel is het zo dat op het ogenblik voor elk produkt nog geen nieuw tegenprodukt bestaat. In een eerste fase is er dus nog

Dupré

voorkoming en sanering van de verontreiniging nodig. In een volgende fase kan er wellicht meer gebeuren op gebied van recuperatie en recyclage.

Het is juist dat onze rivieren nog rioleren zijn, maar het cijfer van 100 miljard van Mevrouw Smet lijkt mij aan de hoge kant. Het is ook juist dat men de resultaten van de waterzuivering pas ziet als alles gezuiverd is. Ik ben u ook erkentelijk, mijnheer Van Durme, dat u hebt willen erkennen dat er bij het bedrijfsleven een andere houding is gekomen. Ik zou durven verwijzen naar wat de Voorzitter van de chemische industrie onlangs heeft gezegd en waarbij hij voor de eerste keer eigenlijk een pleidooi houdt om meer te doen voor ons milieu.

Wat de industriële landbouw betreft, zijn wij nog een beetje gehandicapt omdat wij nog geen advies van de Raad van State hebben ontvangen over het decreet aangaande dierlijk mest en mestoverschotten. De Executieve heeft erop aangedrongen zo vlug mogelijk in het bezit te zijn van dit advies. Indien nodig zal ik dringend het decreet aanpassen.

Tenslotte heeft u het even gehad over de drie afdelingen. U zegt dat deze drie afdelingen grotendeels zijn gebaseerd op de stroomgebieden. Dit is correct, maar de oorzaak hiervan ligt uitsluitend bij de kunstwerken die deze stroomgebieden kunstmatig hebben beïnvloed. Ik denk hierbij aan de Leie en de Rupel. Alleen door het feit dat deze rivieren niet hun natuurlijk verloop kennen, werden de bekkens ook kunstmatig aangepast.

Ik kan niet helemaal akkoord gaan met uw laatste bemerking, meer bepaald dat de provincies onvoldoende zijn vertegenwoordigd. Met deze stelling sluit u aan bij wat de heer Timmermans heeft gezegd, vraag waarop ik reeds het geantwoord. De provincies beschikken over de meerderheid en zij behouden ook deze meerderheid. Dit was reeds opgenomen in de wet van 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren.

Ik ga er helemaal mee akkoord dat de fusie van de waterzuiveringsmaatschappij WZK en VWZ de aanzet moet zijn voor een meer accuraat en dynamisch waterzuiveringsbeleid in ons land. (**Applaus bij de leden van de meerderheid**)

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik dank de Minister voor zijn zeer uitgebreid antwoord. Toch wil ik de heer Minister wijzen op drie facetten van mijn uiteenzetting die ofwel verkeerd zijn begrepen of waaraan een andere dimensie werd gegeven, die een bepaalde nuancering vereist.

Mijnheer de Minister, wat mijn vraag betreft omtrent een globaal debat inzake waterbeleid ligt het uiteraard niet in de bedoeling om deze fusie daarin te willen verdrinken. Ik pleit er alleen maar voor, omdat u dit instrumentarium gebruikt in uitvoering van verschillende wetten en decreten. Bij deze gelegenheid hadden wij het debat kunnen opentrekken naar deze ruimere dimensie. De doelstelling die u via dit instrumentarium beoogt, moet worden gereguleerd en in degelijke wetteksten gegoten.

Mijnheer de Minister, wat uw bewering betreft dat mijn vergelijking met het OVAM-decreet niet correct zou zijn wat de soort van parastatale betreft, is het inderdaad zo dat dit twee verschillende zaken zijn. In mijn uiteenzetting heb ik gezegd dat het probleem bestaat in de verschillen in financiering. Deze verschillen zijn even groot als de twee parastatale instellingen zelf. Er is inderdaad een probleem van milieueffingen. Er bestaat een interpretatieverschil naar de bedrijven toe tussen het decreet en de wet van 1971 op de oppervlaktewateren. Dit interpretatieverschil dient met nieuwe maatregelen te worden opgelost. Ik verwijs hier naar de inbreng van de provincies in het huidige systeem van de waterzuiveringsmaatschappijen, wat niet het geval is bij OVAM. Wij mogen hier dus geen appels met citroenen vergelijken. Als men bij OVAM tot een

ander financieringssysteem overgaat, langs de provincies om, zou er daar ook ruimere inspraak moeten zijn. Nu komen zij daar niet aan bod omdat zij in feite geen toeleveringsbron zijn van financiële middelen.

Mijnheer de Minister, omtrent uw ontwerp van fusie blijf ik erbij dat die efficiëntiestudie voor ons hoe dan ook bepalend is voor het goed functioneren van twee instellingen die op dit moment afzonderlijk opereren. Volgens ons blijft het uit den boze. Ik beweer niet dat het uitgesloten is nu reeds de prefiguratie te maken van die drie afdelingen. De doorlichtingsstudie toont duidelijk aan dat het in dit decreet niet moest worden vermeld daar de Vlaamse Executieve hoe dan ook de bevoegdheid heeft om tot het oprichten van drie of meerdere afdelingen over te gaan. Het is dus niet ipso facto nodig dit vandaag in het decreet in te schrijven. Vandaar dat wij onze amendementen behouden en zullen blijven verdedigen.

Tot slot wil ik nog een bedenking maken in verband met de SERV. Mijnheer de Minister, wij danken u voor het positief bejegenen van onze vraag. In zijn advies alludeerde de SERV er trouwens op dat het een erg belangrijke sociaal-economische beslissing is en haar advies dus wel terecht was.

Bij de grotere democratische vertegenwoordiging van de provincies gaat het inderdaad niet alleen om de financiële inbreng van de provincies, mijnheer De Vlieghe, maar wel om de vertegenwoordiging van de bevolking langs de provinciale afgevaardigden om. Ik weet dat zij op dit ogenblik de meerderheid hebben in deze Raad van Bestuur maar dat aantal laat niet toe om op een pluralistische wijze de bevolkingslagen van gans het Vlaamse land daarin te laten vertegenwoordigen. Het is precies de bedoeling van ons amendement om dit aantal op te trekken.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, laat mij toe nog even een antwoord te geven aan de heer Timmermans.

Dupré

Ik heb hem gezegd niet gekant te zijn tegen een algemeen debat inzake waterbeleid. Zelfs al had dit plaatsgehad naar aanleiding van dit concreet geval, mijnheer Timmermans, dan moeten wij nadien toch beetje bij beetje de concrete opbouw doen van heel dat milieubeleid. Ik bedoel dat men met het debat op zich nog nergens staat betreffende de concrete realisatie van deelaspecten van de milieuwetgeving en uitvoering.

Wat OVAM betreft heb ik alleen de nadruk willen leggen op het feit dat men de twee soorten beleid niet mag verenzelvigen of met mekaar vergelijken. Ik ben het met u eens wanneer u zegt dat de instellingen trouwens niet met elkaar mogen worden vergeleken : de ene is een parastatale A, de andere een parastatale B. Er dient dus een verschillend beleid gevoerd voor afvalstoffen en voor waterzuivering.

Inzake de efficiëntiestudie blijft u hameren op het feit dat ik in het decreet niet de afdelingen had mogen opnemen vermits ik via een Executief Besluit toch de mogelijkheid had hen te laten afbakenen. Ik vind dat de basis daarvan toch in grote lijnen in het decreet moest vermeld staan, met name de hydrografische bekkens, de stroombekkens. Aangezien de stroombekkens kunstmatig kunnen worden gewijzigd door een kunstwerk — ik denk bij voorbeeld aan het kanaal dat in West-Vlaanderen de Leie op een kunstmatige wijze naar de zee brengt — moet aan de Executieve een beetje ruimte worden gelaten. Zij moet zich wel houden aan de basisbeginselen van de stroombekkens.

In verband met de financiële inbreng van de provincies en de bewoners, wil ik het volgende herhalen. Wij hebben daarover zeer lang uitgeweid. Wij, ook de bewoners, betalen zeer weinig voor waterzuivering, vooral in vergelijking met onze buurlanden Nederland en Duitsland. Wij zouden meer middelen ter beschikking moeten hebben zodat een beter resultaat kan worden bereikt dan nu het geval is.

De Voorzitter : Vraagt iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter ? Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— Aangenomen.

Artikel 2

Artikel 32bis van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd door het decreet van 23 december 1980, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 32bis

§ 1. In afwijking van artikel 8 wordt voor het gehele Vlaamse Gewest één enkele Waterzuiveringsmaatschappij opgericht, namelijk de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering, hierna in deze afdeling de Maatschappij genoemd.

§ 2. De Maatschappij omvat drie afdelingen :

- 1° de afdeling Kust-IJzer-Leie ;
- 2° de afdeling Schelde-Dender ;
- 3° de afdeling Rupel-Maas.

De Vlaamse Executieve bepaalt de grenzen van het werkingsgebied van die afdelingen. De Vlaamse Executieve zal tevens de nodige exploitatiediensten oprichten in deze afdelingen.”

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer J. Timmermans C.S. dat luidt als volgt :

„In de voorgestelde tekst paragraaf 2 weglaten.”

Wordt het amendement gesteund ? (Ja)

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, ik heb reeds in mijn algemene uiteenzetting en ook in mijn repliek onderstreept waarom wij dit amendement behouden.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat de drie afdelingen moeten vermeld blijven op basis van de stroombekkens in het decreet. Ik vraag dus de verwerping van het amendement.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 2 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 3

In artikel 32ter van dezelfde wet, ingevoegd door het decreet van 23 december 1980 en gewijzigd bij decreet van 28 juni 1985, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

·1° de inleidende zin wordt vervangen door de volgende bepaling : „De Maatschappij bedoeld in artikel 32bis is belast met :” ;

2° in het tweede lid van 1° wordt het woord „hebben” vervangen door het woord „heeft”.

— Aangenomen.

Artikel 4

Artikel 32quater van dezelfde wet, ingevoegd door het decreet van 23 december 1980, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 32quater

§ 1. In afwijking van artikel 26, § 2, worden de voorzitter en één of meer ondervoorzitters van de algemene vergadering van de Maatschappij door de Vlaamse Executieve benoemd uit de gouverneurs van de betrokken provincies.

Voorzitter

De ambtstermijn duurt vier jaar.

§ 2. Voor elke afdeling van de Maatschappij wordt een afdelingscomité opgericht. Het wordt voorgezeten door een lid van de raad van bestuur, door deze aangewezen.

De afdelingscomités bestaan uit vertegenwoordigers in de algemene vergadering van elke vennoot, zoals bedoeld in artikel 9, § 2 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, behorend tot die afdeling.

De afdelingscomités hebben een adviserende bevoegdheid en vergaderen tenminste tweemaal per jaar.

De statuten bepalen de onderwerpen waarover de afdelingscomités advies moeten uitbrengen, alsmede de regelen van bijeenroepen en de wijze van het uitbrengen van adviezen."

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer Timmermans C.S. dat luidt als volgt :

„In de voorgestelde tekst van artikel 32quater, § 1, eerste lid op de vierde regel de woorden „gouverneurs van de betrokken provincies” vervangen door de woorden „lijst van gouverneurs en vice-gouverneur van de betrokken provincies. ”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, dit amendement, waarover in de Commissie een akkoord werd bereikt, strekt ertoe te voorkomen dat een Franstalige gouverneur in Brabant kandidaat zou kunnen zijn, of zou kunnen worden aangeduid als voorzitter of als ondervoorzitter van deze instelling. In Brabant zou eventueel de vice-gouverneur in aanmerking kunnen komen voor beide functies.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, ik ben inderdaad bereid

dit amendement van de heer Timmermans te aanvaarden op voorwaarde echter dat dit geen aanleiding zal geven tot een tweede lezing.

De heer J. Timmermans : Ik heb er in mijn algemene uiteenzetting op gewezen dat wij in geen geval een tweede lezing vragen.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, indien de Raad het daarmee eens is, ben ik bereid dit amendement te aanvaarden, omdat het inhoudelijk k verantwoord is.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer J. Timmermans C.S. dat luidt als volgt :

„In de voorgestelde tekst paragraaf 2 weglaten.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja) De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Voor dit amendement geldt dezelfde motivering als deze voor mijn amendement bij artikel 2, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Ik heb reeds gezegd, mijnheer de Voorzitter, dat ik dit amendement moeilijk kan aanvaarden. Ik stel dan ook voor dat de Raad dit amendement van de heer Timmermans zou verwerpen.

De Voorzitter : De stemmen over artikel 4 en de amendementen worden aangehouden.

Er is ook een amendement, voorgesteld door de heer J. Timmermans C.S. dat luidt als volgt :

„Artikel 4bis (nieuw)

Een nieuw artikel 4bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 4bis

In afdeling 3 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt een artikel 32 quater-bis ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 32quater-bis

Artikel 28 wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 28

De Raad van Bestuur is samengesteld uit tien leden, door de algemene vergadering als volgt gekozen :

1. de vertegenwoordigers, bedoeld in artikel 26, § 1, 1 kiezen uit hun midden zeven leden. Iedere provincie wordt in de Raad van Bestuur vertegenwoordigd door minstens één lid.

2. de vertegenwoordigers, bedoeld in artikel 26, § 1, 2 kiezen uit hun midden één lid.

3. de vertegenwoordigers, bedoeld in artikel 26, § 1, 3 kiezen uit hun midden twee leden. De voorzitter van de algemene vergadering of zijn plaatsvervanger zit de Raad van Bestuur voor, doch is niet stemgerechtigd.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja) De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, dit amendement strekt ertoe het aantal vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur aan te passen in die zin dat de Provincie zeven vertegenwoordigers zou sturen in plaats van vijf, de nijverheid twee in plaats van drie en dat één vertegenwoordiger van de waterleidingsmaatschappij zou worden behouden.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, over deze aangelegenheid heb ik daarstraks reeds gesproken. Ik kan dus zeer kort gaan. Ik pleit voor het behoud van de verhouding 5-3-1 omdat de Provincies dan steeds de meerderheid hebben, omdat men dan een oneven getal heeft wat staking van stemmen uitsluit en omdat dit reeds het concept was van de wet op bescherming van de oppervlaktewateren.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, dat laatste element

Timmermans

staat hier niet ten discussie. Wij wijzigen hier de wet van 1971. Het probleem van het oneven getal kan worden opgelost met een reglement van inwendige orde.

Minister J. Dupré : Ik pleit voor het behoud van de tekst, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : De stemming over artikel 4bis (nieuw) wordt aangehouden.

Artikel 5

In artikel 32quinquies van dezelfde wet, ingevoegd door het decreet van 5 april 1984, wordt inde §§ 1 en 3 het woord „waterzuiveringsmaatschappijen” vervangen door het woord „waterzuiveringsmaatschappij”.

— Aangenomen.

Artikel 6

In afdeling 3 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt een artikel 32septies ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 32septies

Voor de toepassing van de bepalingen van deze wet in het Vlaamse Gewest worden de termen „directeur” en „adjunct-directeur” respectievelijk vervangen door „leidend ambtenaar” en „adjunct-leidend ambtenaar”.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer J. Timmermans C.S. dat luidt als volgt :

„Dit artikel weglaten.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De stemmen over artikel 6 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 7

De Waterzuiveringsmaatschappij van

het Kustbekken en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij worden afgeschaft.

Het maatschappelijk kapitaal en de goederen, rechten en verplichtingen van die maatschappijen worden overgedragen aan de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

De personen die bij de inwerkingtreding van dit decreet zijn tewerkgesteld bij de afgeschafte maatschappijen worden overgenomen door de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering, met het behoud van hun hoedanigheid, hun graad, hun administratieve en geldelijke anciënniteit. Zij behouden ook de toelagen, vergoedingen of premies en andere voordelen waarvan zij in hun afgeschafte instelling het genot hadden overeenkomstig de reglementering krachtens welke deze verleend worden.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer J. Timmermans C.S., dat luidt als volgt :

„A. In het derde lid op de vijfde regel na de woorden „geldelijke anciënniteit” de woorden „met uitzondering van de directeurs en de adjunct-directeurs” invoegen.

B. In fine van het derde lid de volgende zin toevoegen ; „Bovenvermelde personen behouden hun administratieve standplaats.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik wil de link leggen met een ander amendement, houdende de waarborg van de administratieve standplaats voor het personeel. Wij vinden immers dat de rechtszekerheid van het personeel maximaal moet worden gewaarborgd. Bovendien verwachten wij dat, door het **overtal** van directeurs, de doorlichtingsstudie niet meer normaal zal kunnen worden geconcretiseerd. Dat is de reden voor dit amendement.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, ik heb in de Commissie reeds gezegd dat wij leidende ambtenaren en adjunct-leidende ambtenaren zullen hebben. Men moet de functie niet verwarren met de titel. Bovendien heb ik gezegd dat het hele personeelsbestand met al zijn rechten en voorrechten zal worden overgenomen. Vervolgens heb ik opgemerkt dat de standplaats een aangelegenheid is die behoort tot de bevoegdheid van de raad van bestuur, niet tot de bevoegdheid van de wetgever.

De Voorzitter : De stemmen over artikel 7 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 8

In artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 431 van 5 augustus 1986, worden in de Nederlandse tekst de vermeldingen „Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij” en Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken” en in de Franse tekst de vermeldingen „Société d'épuration des eaux du bassin côtier” en „Société flamande d'épuration des eaux” geschrapt.

— Aangenomen.

De Voorzitter : Er is een amendement, voorgesteld door de heer J. Timmermans C.S., dat luidt als volgt :

„Artikel 8bis (nieuw)

Een nieuw artikel 8bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 8bis

In afdeling 3 van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt een artikel 32 octies ingevoegd luidend als volgt :

“Artikel 32octies

§ 1. Artikel 9, § 2, 3 wordt vervangen door de volgende bepaling :

3. de ondernemingen waarvan het geloosde afvalwater een grotere verontreinigende belasting heeft dan het door de Vlaamse Executieve bepaalde minimum, met uitzondering van

Voorzitter

deze ondernemingen die hun afvalwater zelf behandelen in hun eigen installaties en het gezuiverd afvalwater rechtstreeks lozen in oppervlaktewater, conform de specificaties van de hun uitgereikte lozingsvergunning."

§ 2. Artikel 14,4 wordt vervangen door de voelgende bepaling :

„4. de bijdragen van de provincies en van de ondernemingen ;”

§ 3. Artikel 20, b) en c) worden vervangen door de volgende bepaling :

„b) van de ondernemingen die hun afvalwater lozen hetzij : in de openbare riolen, de collectoren voor het transport van rioolwater, naar de zuiveringsinstallatie, de zuiveringsinstallatie zelf van de waterzuiveringsmaatschappij.

Voornoemde bijdragen worden door de Vlaamse Executieve bepaald op basis van enerzijds de bij wet vastgelegde berekeningsbasis van de tarieven voor de zuivering van het ander afvalwater dan normaal huisafvalwater, en van anderzijds de door haar vastgestelde berekeningsbasis van de tarieven voor de zuivering van normaal huisafvalwater."

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, dit amendement is inherent aan onze opmerkingen over de mogelijke interpretatieverschillen over de retributie of de inning van de kosten bij het bedrijfsleven. Door deze duidelijke omschrijving willen wij die interpretatieverschillen tegen gaan.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, ik heb in de Commissie reeds gezegd dat, op basis van de wet van 1971 houdende de bescherming van de oppervlaktewaters, de bedrijven destijds een keuze moeten doen ofwel een eigen zuiveringsinstallatie te plaatsen, ofwel te betalen omdat

zij lozen in een openbare zuiveringsinstallatie. Ik vind het niet geoorloofd om daar nu op terug te komen. dat zou de rechtszekerheid helemaal in het gedrang brengen. Ik pleit dus voor het behoud van de tekst en het verwerpen van dit amendement.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waar is de rechtszekerheid in de huidige wetgeving als het ene bedrijf betaalt en het andere niet ? In principe moet men zijn eigen belastingbrief invullen omdat men zichzelf moet aan geven als belastingplichtige. Dat doet men vaak niet, zoals in de Commissie werd opgemerkt.

Minister J. Dupré : Dat geldt ook voor de heffingen. Alleen een goede controle kan voorkomen dat sommigen moeten betalen en anderen niet. Ik sta erop dat die controle in de toekomst verbeterd wordt. Een efficiënte controle zal een dubbele houding ten opzichte van degenen die moeten betalen omdat zij in een openbare zuiveringsinstallatie lozen en degenen met een eigen waterzuiveringsinstallatie, opheffen. Wij moeten echter wel het onderscheid tussen degenen die destijds een eigen zuiveringsstation hebben gebouwd en degenen die lozen in een openbare zuiveringsinstallatie, behouden uit respect voor de vroegere keuze van de betrokkenen.

De Voorzitter : De stemming over het nieuwe artikel 8bis wordt aangehouden.

Artikel 9

De Vlaamse Executieve bepaalt de datum waarop de bepalingen van dit decreet in werking treden.

— **Aangenomen.**

De Voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet en de aangehouden stemmingsen over de amendementen en de artikelen zullen — straks worden gehouden.

MOTIE VAN ORDE

Toepassing van de procedure en voorstel tot verdaging van de beraadslaging

De Voorzitter : Dames en heren, de heer Van Elewycyk heeft bij motie van orde het woord gevraagd. De heer Van Elewycyk heeft het woord.

De heer J. Van Elewycyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, vanochtend bij het voor de Voorzitter van deze Raad zo pijnlijke debat over de raadpleging van de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen hebben alle collega's die het woord hebben gevoerd in het debat bevestigd dat krachtens het SERV-decreet de Executieve de plicht had om de SERV te raadplegen alvorens het voorontwerp van decreet als ontwerp van decreet aan de Vlaamse Raad wordt voorgelegd. Die raadpleging is niet gebeurd. De verplichting bestaat omdat het SERV-decreet in zijn artikel 6, paragraaf 2 duidelijk stelt : „De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben en die algemene aangelegenheden regelen bedoeld in artikel 59bis, paragraaf 2 van de Grondwet, uitgezonderd het voorontwerp van begroting."

De verplichting bestond dus wel degelijk. De voorliggende tekst heeft een sociaal-economische dimensie en behandelt een materie van artikel 59bis, paragraaf 2 van de Grondwet waarnaar verwezen wordt met artikel 6 van de bijzondere wet.

Wij stellen dat de Executieve op dit ogenblik — de Executieve kan dit namelijk op elk moment — nu zelf het initiatief moet nemen om de SERV te raadplegen.

Mijnheer de Voorzitter, de vraag die wij formuleren komt erop neer of de decreten algemeen worden toegepast, ofwel of bij toepassing van de decreten de regel van de willekeur geldt.

Het decreet over de werking van de SERV werd in 1985 eenstemmig door deze Raad aanvaard. De Voorzitter

Van Elewyck

van de toenmalige Executieve heeft toen duidelijk in zijn inleidende uiteenzetting gesteld dat het de bedoeling was dat ook de Executieve dit belangrijk adviserend element zou blijven consulteren. Wij vragen dus dat er geen willekeur zou zijn en wij verzoeken de Executieve de decreta- le verplichting alsnog na te komen.

Mijnheer de Voorzitter, om u toe te laten — tenzij u meent dat ook dit artikel van het reglement niet van toepassing zou zijn, vermits dat uw gewoonte is geworden — de Raad daarover niet enkel te consulteren, maar ook de Executieve uit te nodigen daaraan gevolg te geven, verwijzen wij naar artikel 37 — 1 littera d en g van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewyck, u vraagt dus de verdaging van de bespreking om de Executieve toe te laten het advies te vragen ?

De heer J. Van Elewyck : Ja, Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Ik zal de Raad daarover consulteren om 16 uur door een stemming bij zitten en opstaan, zoals dit in het Reglement wordt voorzien.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, zal er dan een schorsing zijn tot 16 uur ?

De Voorzitter : Ik stel voor dat wij de andere punten van de agenda zouden afwerken.

De heer J. Van Elewyck : Maar niet dit punt.

De Voorzitter : Aangezien u de verdaging vraagt kunnen wij dit punt moeilijk afwerken.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer R. Vannieuwenhuyze c.s. houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht — 38 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van de heer Vannieuwenhuyze c.s. houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht.

De algemene bespreking is geopend.

Aangezien Mevrouw Merckx-Van Goey, verslaggever, op dit ogenblik niet aanwezig is, geef ik het woord aan de indiener, de heer Vannieuwenhuyze.

De heer R. Vannieuwenhuyze (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, vooraf houd ik er aan mevrouw Merckx-Van Goey te bedanken voor haar verslag over ons voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht.

Het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1985 en gewijzigd door de besluiten van 19 maart 1986 en 29 juli 1987 bracht ons nieuwe normen betreffende de verplichtingen en de opdrachten inzake medisch schooltoezicht en houdende de erkenningsvoorwaarden en subsidiëring van equipes en centra voor medisch schooltoezicht.

De opdrachten van de equipes opgesomd in artikel 13 § 1 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 19 maart 1986 ten behoeve van alle leerlingen en van het schoolpersoneel behorend tot een onderwijsinstelling waarvan de inrichtende macht de betrokken equipe met het medisch schooltoezicht in haar instelling heeft belast, omvangrijker geworden.

Ingevolge de wet van 21 maart 1964 heeft het medisch schooltoezicht als doel, via verplicht opgelegde activiteiten, mogelijk besmettingsgevaar bij leerlingen en schoolpersoneel te weren. Door regelmatige controle van de gezondheidstoestand van de leerlingen wil het beginnende of dreigende aandoeningen alsook lichamelijke en geestelijke onvolwaardigheden opsporen en signaleren vooraleer zij schade aanbrengen bij de betrokken personen.

Sedert het koninklijk besluit van 14 november 1978 groeide er in het medisch schooltoezicht de behoefte om meer aandacht te schenken aan de aangepastheid van de infrastructuur van de school en de veiligheid en hygiëne daaromtrent.

Bij middel van het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1985 wil men meer aandacht voor de leefomstandigheden in en buiten de school, voor de begeleiding van de leerlingen naar volwassenheid, ook inzake gezondheidsvoorlichting en opvoeding. Ook wil men meer aandacht voor zinvolle vrijetijdsbesteding, met inbegrip van sport en spel.

— De heer Olivier, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

Deze beweging vindt haar oorsprong in het groeiend inzicht dat, indien men de gezondheid in zijn brede definitie van een toestand van zich geheel welbevinden wil bevorderen, het noodzakelijk is om ook aandacht te schenken aan sociale en psychische aspecten.

In deze zin zijn de doelstellingen van het medisch schooltoezicht verbreed en de opdrachten van de equipe heel wat verzwaard, men is namelijk geëvalueerd van controle en opsporing naar begeleiding en dit in bestendig overleg met het hoofd van de onderwijsinstelling, de directeur van het door de onderwijsinstelling gekozen psyche-medisch sociaal centrum en met de gemandateerde van de in de onderwijsinstelling bestaande oudervereniging.

De coördinerende geneesheer van de erkende equipe dient daartoe jaarlijks in overleg met de afgevaardigden van genoemde instellingen een gecoördineerd activiteitenprogramma op te stellen, waarin bedoeld overleg en samenwerking geconcretiseerd wordt.

Dit gecoördineerd jaar- en activiteitenprogramma dient elk jaar op 15 oktober van elk schooljaar ingediend te worden bij de Gemeenschapsminister die het medisch schooltoezicht onder zijn bevoegdheid heeft. Maandelijks op de eerste werkdag van de maand moet een afschrift van het dagelijks bij te houden dagboek overge-

Vannieuwenhuyze

legd worden. Op basis van dit dagboek stelt de geneesheer-inspecteur een onderzoek in ten einde na te gaan of jaarlijks alle verplichte activiteiten werden uitgevoerd. Verschillende van deze activiteiten in het kader van het medisch schooltoezicht omvatten zelfs geen onderzoek meer op de persoon, maar dragen bij tot het ondersteunen van programma's inzake gezondheidsvoorlichting en gezondheidsopvoeding. Zij gaan wel de hele schoolbevolking aan. De subsidiëring per onderzochte persoon is dus niet meer relevant en psychologisch ook niet meer verantwoord alleen al omdat de leden van de equipe en meer bepaald de artsen, steeds meer de indruk hebben dat zij alleen worden vergoed voor de medische onderzoeken.

Bijlage drie, gevoegd bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1985 bepaalt zelfs dat bij een voltijdse tewerkstelling de arbeidstijd van de geneesheren, verpleegkundigen en personeelsleden belast met de sociale taken moet worden verdeeld naar rato van : een totaal van 120 dagen te besteden aan klinische onderzoeken ; 65 dagen werkdagen te besteden aan leerlinggebonden activiteiten en 30 dagen te besteden aan educatieve gemeenschapsgebonden activiteiten.

De overblijvende werktijd moet vrij aan nuttige activiteiten worden besteed in het kader van de wet op het medisch schooltoezicht.

Voor de niet-voltijdse tewerkgestelde personeelsleden wordt het hierboven genoemde werktijdplan aangepast aan hun tewerkstellingstijd.

Thans is ruim 45 procent van de artsen met een bediendenstatuut aan de equipes voor medisch schooltoezicht verbonden.

Het subsidiëren van de opdrachten die de equipe voor medisch schooltoezicht moet uitvoeren, en, het subsidiëren van het bediendenstatuut van de artsen op basis van de onderzochte personen, leidt tot een overdreven ingewikkeld en niet coherent subsidiëringssysteem.

Door het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1985 betreffende de verplichtingen en de opdrachten inzake medisch schooltoezicht, en houdende de **erkenning**svaarden en subsidiëring van equipes en centra voor medisch schooltoezicht, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Executieve van 19 maart 1986 en 29 juli 1987, is de subsidiëring per onderzochte persoon, zoals bepaald in artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 niet meer relevant, te ingewikkeld en niet coherent. Wij hebben ons voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht ingediend om de opgesomde problemen en de moeilijke uitvoering van de huidige subsidiëringnormen te verhelpen.

Bij een eerste bespreking in de Commissie kwamen wij reeds tot het inzicht dat het beter was ons te beperken tot het wijzigen en aanvullen van bepaalde delen van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 en aldus het artikel niet volledig te herschrijven, zoals in het oorspronkelijk voorstel van decreet wel werd gedaan.

Daarom hebben wij een amendement ingediend op ons voorstel van decreet tot wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964. Daardoor worden enkel het tweede, het derde en het vijfde lid gewijzigd. Dit maakt het mogelijk niet langer subsidies voor de equipes voor geneeskundig schooltoezicht, erkend krachtens artikel 4 van de wet, toe te kennen op basis van een vaste vergoeding voor ieder in de loop van het schooljaar onderzocht persoon. De subsidie wordt nu berekend als basis van het aantal leerlingen onder toezicht.

De Vlaamse Executieve stelt het belang van de subsidie vast met inachtneming van de kostprijs van de activiteiten. Daarin zijn, zoals vroeger, begrepen ; het ereloon van de geneesheren, de bezoldiging van de paramedici en van het andere personeel en de algemene kosten. Nieuw is dat ook de totale bezoldiging van de geneesheren wordt gesubsidieerd.

De wijziging van het laatste lid van artikel 14 van de wet maakt het mogelijk ook voor het medisch perso-

neel, naast het paramedisch personeel, de subsidie in de vorm van een weddetoelage vast te stellen. Hierdoor wordt een wettelijke basis gegeven aan een feitelijke toestand.

De terugwerkende kracht die vóór de amendering in het voorstel was opgenomen, werd geschrapt.

Aan de Executieve wordt de mogelijkheid gegeven de nodige uitvoeringsbesluiten uit te vaardigen.

Wij maken van deze gelegenheid gebruik om de leden van de Commissie voor Welzijn en Gezondheid te danken. Zij hebben dit amendement unaniem aanvaard en het geamendeerde voorstel van decreet eenparig aangenomen.

Daarom vragen wij u, mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het voorstel van decreet tot toewijzing van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht, zoals het werd geamendeerd, goed te keuren. (**Applaus**)

De Voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goye, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goye, verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, na de uitvoerige toelichting vanwege de indiener van het voorstel van decreet, de heer Vannieuwenhuyze, wil ik toch nog heel kort verslag uitbrengen namens de Commissie Welzijn en Gezondheid.

Zoals de heer Vannieuwenhuyze reeds stelde had het besluit van de Executieve van 13 juli 1985 grote gevolgen met betrekking tot de toepassing van artikel 14 van de wet op het medisch schooltoezicht. Gezien de opdrachten die de equipes van het medisch schooltoezicht moeten verzekeren is de subsidiëring per onderzochte persoon niet meer relevant. Teveel nieuwe verplichtingen en opdrachten werden opgelegd aan die equipes. Bovendien is de samenstelling van die equipes helemaal niet meer te vergelijken met de oorspronkelijke equipes voor medisch schooltoezicht, dus deze van 1964. Het is

Merckx-Van Goey

zelfs zo dat heel wat geneesheren met een full-time bedieningsstatuut in het team werken.

Het is ook zo dat het subsidiërings-systeem in de praktijk vrij ingewikkeld overkomt en niet coherent is. Aan die situatie wil het voorstel van de heer Vannieuwenhuyze concreet iets doen.

Zijn oorspronkelijk voorstel gaf een nieuwe opsomming van de te subsidiëren posten en stelde voor de equipen te subsidiëren per begonnen schijf van leerlingen onder toezicht. Met terugwerkende kracht vanaf 1 september 1985 wou men ook de toekenning van die weddetoelagen aan de artsen waarborgen.

Tijdens de bespreking in de Commissie werd vooral aandacht besteed aan een aantal punten. Een eerste punt betrof het al dan niet inschrijven van die „terugwerkende kracht tot 1 september 1985”. Zowel de Minister als verschillende commissieleden hadden het hier nogal moeilijk mee, vandaar dat het principe niet werd weerhouden.

Een tweede punt waaraan vrij veel aandacht werd besteed was of de filosofie die achter de financiering van het oorspronkelijk voorstel schuilging, met name op basis van uitgevoerde onderzoeken, wel houdbaar was. In de toelichting van het voorstel wordt erop gewezen dat deze visie achterhaald is, niet alleen door de grote pakketten opdrachten die aan dit team medisch schooltoezicht werden toevertrouwd, maar ook door de grote verscheidenheid van de taken. De aard van de opdrachten noopt ons ertoe de subsidiëring per medische prestatie in vraag te stellen. In de Commissie is na bespreking over het voorstel een consensus gegroeid, weliswaar geconditioneerd door de noodzaak een sluitende controle op de prestaties uit te voeren. De Minister heeft ons ter zake uitdrukkelijk gewezen op het feit dat zowel de administratie als het Rekenhof borg dienen te staan voor deze sluitende controle om na te gaan of de prestaties echt werden geleverd.

De uiteindelijk weerhouden regeling is dat de subsidiëring wordt voorgesteld op basis van het aantal leerlingen onder toezicht en niet langer op de individueel onderzochte leerlingen. Tevens wordt het bedrag van de subsidie door de Vlaamse Executieve vastgesteld, met inachtnaam van de kostprijs van de activiteiten, waaruit ook hier duidelijk blijkt dat de subsidiëring moet stelen op de taken en de activiteiten die door het team worden uitgevoerd. Er is geen sprake meer van terugwerkende kracht. Ook wordt op deze wijze een wettelijke grondslag gelegd voor de thans feitelijke situatie, waardoor ook de geneesheren via weddetoelagen deze bezoldiging kunnen krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, tot hier een overzicht van het verslag van de bespreking in de Commissie, waaraan meerdere vergaderingen werden gewijd. Uiteindelijk heeft de indiener van het oorspronkelijk voorstel zijn voorstel geamendeerd. Dit amendement werd unaniem aanvaard. Na amendering werd ook het voorstel van decreet bij eenparigheid aangenomen. Ik verzoek de Raad dit voorstel van decreet, houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht met een zo groot mogelijke meerderheid unaniem goed te keuren. **(Applaus bij de leden van de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1985 heeft de equipen voor medisch schooltoezicht — zoals door mevrouw de verslaggever en door de indiener, de heer Vannieuwenhuyze werd toegelicht — een aantal nieuwe opdrachten in hun preventieve taak toebedeeld, waarvan de subsidiëring door de wijziging, die het voorwerp uitmaakt van dit voorstel van decreet, dat wij thans behandelden en moeten goedkeuren, adequater en coherenter wordt gemaakt. Wij steunen dit voorstel uiteraard volmondig.

Het geeft ons de gelegenheid enkele bedenkingen uit de praktijk naar vo-

ren te brengen bij de preventieve taak van het MST, zoals dat op dit ogenblik functioneert, naar zinnigheid en doelmatigheid toe. Zonder iets te willen afdoen aan de noodzaak van de gezondheidsbegeleiding van onze schoolgaande jeugd, heb ik toch enige fundamentele kritiek aangaande de efficiëntie van het MST, op de wijze zoals het op dit ogenblik is georganiseerd.

Ik gebruik deze gelegenheid om deze kritische bedenkingen te formuleren, uiteraard niet louter omwille van de kritiek, maar als evenveel suggesties voor een aantal correcties die én kwaliteit én doelmatigheid van de medische preventie op schools niveau kunnen maximaliseren. Hierbij wil ik ingaan op een aantal bemerkingen van de heer Vannieuwenhuyze.

Het MST is een dienst voor preventieve jeugdgezondheidszorg. Preventie dient in een globaalvisie te worden benaderd, vanuit de patiënt in zijn totaliteit, rekening houdend dus met de concrete psyche-sociale, socie-familiale en culturele situatie waarin deze woont, werkt en leeft. Dit is vervat in de resolutie van Alma Ata.

Daarom situeert de preventie zich op de eerste lijn en is zij tevens één en ondeelbaar.

Dat werd eveneens in Alma Ata duidelijk gesteld. In iedere regeringsverklaring, ook deze van de huidige Vlaamse Executieve, wordt plechtig herhaald dat de ELGZ prioritair staat in het te volgen gezondheidsbeleid.

De praktijk valt echter meer en meer omgekeerd uit. Kijken we maar, op nationaal vlak, naar het recente akkoord artsen-ziekenfondsen. Op gemeenschapsniveau gaat de evolutie in het MST ook in dezelfde tegenovergestelde zin.

De huisarts moet er, op nationaal vlak, na zijn zeven jaren universitaire studies — de langste duur van universitaire studies — niet alleen nog eens twee extra jaren zogenaamde „bij-scholing” op de koop toe nemen — wij zouden zeggen dat wij ons geen beter diploma van onbekwaamheid aan onze universiteiten indenken —

Peeters

maar ook moet hij er twee extra jaren, aan minder honorering, als bijscholing bijnemen. Ook voor een aantal van zijn specifieke taken, waarvoor hij hoort opgeleid te zijn, moet hij meer en meer bijkomende titels en diploma's behalen.

Om straks zijn patiënten, die vele jaren met hem zijn vergroeid, als die uiteindelijk in een ouderlingeninstituut belanden, verder te mogen verzorgen, zal hij de licentie geriatrie moeten hebben verworven; om als schoolarts zijn jonge patiëntjes in hun schools midden te mogen volgen moet hij de diploma van geneesheer-hygiënist behalen of moet hij pediatr zijn. Vanuit het standpunt van preventie moet vooral de vraag worden gesteld: Hoe kadert het MST in de eerstelijns geneeskunde? Hoe kan het schoolgaande kind niet alleen het best, maar vooral ook permanent begeleid worden?

Het schoolgaande kind vertoeft niet alleen op school. Zijn onmiddellijk milieu, zijn gezin, zijn buurt zijn voor zijn groei en ontwikkeling, minstens even bepalend, zelfs van nog veel grotere invloed. Het ligt dan ook voor de hand dat de huisarts in de eerste lijn de centrale figuur is die voor die permanentie, voor die continuïteit in de preventie kan instaan, permanentie en continuïteit zonder dewelke preventie eigenlijk weinig zin heeft, in ieder geval een heel stuk van haar efficiëntie verliest. Ik verwijs nogmaals naar de besluiten van de WGO in Alma Ata.

De huisarts van het kind is en blijft de centrale figuur in de ganse preventie, dus ook tijdens de schooljaren. Het was de bedoeling van de wet van 21 maart 1964 — nationale wet — en van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1985 de medisch-technische kwaliteit van de schoolgezondheidszorg te verhogen. Deze bedoeling was niet alleen lovenswaardig, zoals door de heer Vannieuwenhuyze overvloedig werd aangetoond, zij was een noodzaak. In de realisatie van dit doel van kwaliteitsverbetering is het MST voor een groot deel geslaagd. Het was echter een fout de preventie gezondheidszorg van het

schoolgaande kind los te koppelen van het totale en continue begeleidingsproces dat de preventie is en waarin de huisarts de centrale figuur dient te zijn en te blijven.

Met louter technocratisering of specialisering van de preventie — dat is bewezen — gaat de volksgezondheid er niet op vooruit, integendeel, zij maakt de geneeskunde alleen maar duurder. Blijkbaar is er in dit land nog steeds voldoende geld voorhanden voor dure, hoog-technologische geneeskunde en minder geld voor de volksgezondheid, die zoveel belangrijker is, vooral wat de preventie betreft. Inderdaad, het volksgezegde „voorkomen is beter dan genezen”, geldt nog steeds wanneer de meer deskundige aanpak van de gespecialiseerde schoolarts, pediatr of geneesheer-hygiënist, niet resulteert in een regelmatige samenwerking tussen de school en de huisarts dan blijft de preventieve zorg voor het betrokken schoolgaand kind in zijn globale context dode letter, zinloos, inefficiënt. Dat is bewezen.

Precies in die schakelfunctie schiet het MST grondig tekort, met de bekende wederzijdse contraproductieve communicatiestoornissen, met gebrek aan communicatie tot gevolg. Hieraan zouden in de onmiddellijke toekomst dringend enkele diepgaande correcties, ook in de wet, moeten worden aangebracht. Het belangrijkste „incoëfficiënt” in de huidige regeling van de schoolgezondheidszorg, is gelegen in het werkzaam zijn in de preventieve sector van zowel de equipes van MST als de huisartsen, bij dezelfde schoolgaande jeugd, maar op een verschillend terrein en vooral zonder gestructureerde samenwerking of overleg.

Ik sta reeds enkele jaren in voor de begeleiding van een aantal jonge huisartsen in wat men noemt „beroepsopleiding”. Na één of twee jaren praktijkervaring beperkt hun ervaring met het MST zich nog altijd tot het plichtmatig summier beantwoorden van weinig zeggende en even summiere verwijsbriefjes van schoolartsen. Bij de gevalsbespreking in de seminaries worden opvallend veel psychomedicosociale problemen

met kinderen en adolescenten gebracht waarbij de situatie op school van zeer grote invloed blijkt, en dus ook de noodzaak aan gestructureerde samenwerking met de schoolarts, die het kind in zijn schools milieu kan zien en volgen.

Er is geen samenwerking, alleszins niet gestructureerd, alle inspanningen van de jonge huisartsen ten spijt.

Het kan dan ook geen verwondring wekken dat de huisarts heel wat vragen stelt over het nut van een dienst als het MST en dat ook de schoolarts wel eens de vraag zal stellen naar de zin en het nut van het werk dat hij verricht.

Het leek ons daarom nuttig te zijn de juiste plaats van de schoolarts in ons gezondheidszorgsysteem even nader toe te lichten om daaruit de nodige conclusies te trekken om van het MST een echte dienst voor preventieve schoolgezondheidszorg te maken waarin huisarts en schoolarts niet concurrentieel maar complementair hun preventieve taak maximaal kunnen realiseren.

In de preventieve sector situeert het MST zich in de preventieve diensten die gericht zijn op een welbepaalde leeftijd van de bevolking in een specifiek milieu buiten het gezin. De huisartsgeneeskunde bereikt alle leeftijden, individueel of binnen de gezinsomgeving. De taak van het MST wordt in het besluit van juli 1985 omschreven volgens een aantal verplichte en niet-verplichte taken. Ook de heer Vannieuwenhuyze heeft er de nadruk op gelegd dat het hierbij om veel meer gaat dan een algemeen klinisch onderzoek dat in het verleden vaak oppervlakkig gebeurde. Voor deze taak is tijd en interesse nodig. Voor de wijze waarop het medisch schooltoezicht intra muros is georganiseerd, heb ik niets dan lof.

Preventieve geneeskunde in de huisartsenpraktijk — geïsoleerd van het medisch schooltoezicht — kan spreekuurbonden of niet spreekuurbonden zijn, kan al dan niet klachtgebonden zijn. Het al dan niet participeren aan preventieve geneeskunde in de huisartsenpraktijk is afhankelijk van de eigen taakopvat-

Peeters

ting van de individuele huisarts en de mate waarin hij verantwoordelijkheid wil nemen voor de gezondheid van zijn patiënten.

Als wij ervan uitgaan dat preventieve geneeskunde een belangrijke gemeenschapszorg is en een bijdrage levert aan de volksgezondheid van de toekomst, meen ik dat de verhoudingen tussen schoolarts en huisarts weergegeven kunnen worden in een tiental vaststellingen.

De verhouding tussen de schoolarts en de huisarts loopt vaak mis hoewel ze een kansrijk hebben om beter preventief te werken.

Eerstdaags zal ik een voorstel van decreet indienen in de Vlaamse Raad. Ik wens de aanzet even toe te lichten.

De schoolarts werkt in een goed georganiseerde dienst van preventieve jeugdgezondheidszorg, het medisch schooltoezicht. De preventie in de eerstelijnsgezondheidszorg is onvoldoende georganiseerd en veelal vrijblijvend.

De huidige situatie in de eerstelijnsgezondheidszorg in ons land is, alle intentieverklaringen van nationale en Gemeenschapsregeringen ten spijt, chaotischer en ondoorzichtiger dan ooit. Hoeveel kinderen hebben een vaste huisarts? Hoeveel specialisten bewegen zich niet op de „eerste lijn”, al dan niet in samenspraak met de huisarts? Vaak zijn het dezelfde specialisten voor dezelfde patiënt in de tweede en de derde lijn, met alle nutteloze geld- en energieverspilling tot gevolg.

Hoeveel huisartsen in Vlaanderen kunnen een goed omschreven profiel geven van hun praktijk? Nog steeds ontbreekt het de huisarts aan een beleidsmatig, organisatorisch en administratief volwaardig kader waarin zijn preventieve werkzaamheden goed kunnen gedijen. De tot dusver bereikte resultaten van onderzoek naar de uitvoerbaarheid van wenselijk geachte preventieve activiteiten in de huisartsenpraktijk vormen een sterk pleidooi voor ingrijpende verbeteringen in de praktijkorganisatie.

Hieruit blijkt tevens, als dat nog nodig was, de dringende noodzaak aan reorganisatie van onze gezondheidszorg in de zin van een goed gestructureerde en doelgerichte echelonering. De „eerste lijn is — in dit land inderdaad — nog altijd krom”. Ook en niet in het minst in de organisatie van een zinvolle schakelfunctie in de preventie voor het MST is die echelonering zonder meer essentieel.

De schoolarts beoogt in de eerste plaats systematisch geplande preventieve acties. De huisarts onderneemt vooral spreekuurbonden preventieve acties op individueel of gezinsniveau.

De schoolarts richt zich tot de globale groep der jongeren. De huisarts werkt veeleer vanuit een individuele of gezinsbenadering. De aanpak is ook totaal anders. De huisarts werkt veelal vanuit klachtgebonden preventieve acties. De schoolarts werkt met een systematisch aanbod, onafhankelijk van klachten. Heel wat nuttige informatie, die via deze verschillende aanpak en kanalen wordt verworven, gaat echter zowel voort de individuele als voor de collectieve preventie teloor door het gebrek aan enige georganiseerde of gecoördineerde uitwisseling van separaat ingewonnen en aangewende gegevens. Wat een schat aan gegevens gaat hier bij voorbeeld teloor in de anti-rookcampagne waarbij de schoolarts zich laat leiden door systematische anamnese naar rookgewoonten en de huisarts door de frequentie luchtwegeninfecties die hij vaststelt bij individuele patiëntjes ingevolge passief roken. Hetzelfde geldt voor de preventie van alcoholisme en drugverslaving, bij de gezondheidsvoorlichting en -opvoeding over anticonceptie en zo meer.

De schoolarts beschikt over andere middelen dan de huisarts om aan preventieve geneeskunde te doen.

De huisarts beschikt over het spreekuur en het huisbezoek, uitgebreid individueel en gezinscontact dus, en over de continuïteit van zijn verzorging. De schoolarts heeft slechts een beperkt individueel contact maar wel contactmogelijkheden met de klas, de directie en de leerkrachten, met

de ouders als groep, met het PMS, kortom het leefmilieu buiten het gezin. Andermaal echter zonder enige wisselwerking tussen beide met als gevolg een groot verlies aan efficiëntie die zou kunnen resulteren uit de samenvoeging van een aantal gegevens, die beiden met de hun eigen middelen in het verschillend milieu waarin zij dezelfde patiënt zien en volgen, hebben vergaard.

Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding voor de groep jongeren behoort tot het, zij het niet-verplichte, takenpakket van de schoolarts. De huisarts doet meer aan individuele voorlichting. De evenmin verplichte beschikbaarheid van de schoolarts voor individuele leerlingen is louter informatief. Individuele begeleiding wordt verwezen naar de huisarts. De schoolarts doet aan groepsbegeleiding. De huisarts doet aan individuele of gezinsbegeleiding.

Andermaal echter geïsoleerd van elkaar. Het werkerterrein van de huisarts en dat van de schoolarts raken elkaar onder meer op het vlak van de individuele gezondheidsvoorlichting en -opvoeding en de individuele preventieve geneeskunde. Daar is de taak van de schoolarts echter vrij beperkt; zijn taak ligt enkel in sporadische, korte, vooral informatieve interventies. Intensieve individuele begeleiding is vooral de taak van de huisarts. Maar welke zin heeft in probleemgevallen individuele begeleiding door twee verschillende hulpverlenende instanties zonder uitwisseling van informatie en gegevens?

De reden van onderzoek door schoolarts of huisarts is verschillend. Daarom is ook de inhoud van het algemeen klinisch onderzoek verschillend. Elk heeft zijn specifieke kenmerken en doelstellingen.

Elk element op zich van het klinisch onderzoek kan zeker door elke huisarts worden uitgevoerd, en vice versa, maar daar gaat het eigenlijk niet om. Het is de visie van waaruit de arts zijn onderzoek verricht en het werkkader waarin het thuishoort, die het onderzoek een eigen specifieke waarde geven en het tot een waardevol en nuttig preventief onderzoek maken, op voorwaarde dat de ver-

Peeters

schillende onderzoeksresultaten worden ingepast in een globaal preventiekader. Zolang de gegevens van het huisartsenonderzoek, die voor de globale preventie van belang kunnen zijn, tot het individueel dossier beperkt blijven en zolang een aantal individuele gegevens van het groepsgericht onderzoek van de schoolarts betreffende hetzelfde schoolgaand kind alleen in zijn of haar dossier van medisch-sociaal toezicht geregistreerd blijven, is zinvolle preventie zoek.

De schoolarts heeft net als de huisarts behoefte aan een eigen opleiding, beperkt in tijd en omvang en een continu aangepaste vorming.

Ook inzake specifieke opleiding en navorming zou wederzijdse informatieuitwisseling, kwaliteit en efficiëntie van de preventie ten eerste ten goede komen. Veel meer dan de thans beheersende sfeer van nagevoeg volledige onbekendheid met elkaars werkdoel en werkwijze tot zelfs van wederzijds wantrouwen en kritiek.

De communicatie tussen schoolarts en huisarts is slecht of minstens onvoldoende. Die communicatie is nochtans van essentieel belang omdat het rendement van gezondheidsvoorlichting en -opvoeding en preventieve maatregelen rechtstreeks afhangt van de mate waarin het groepsaanbod van de schoolarts ondersteund en bekrachtigd wordt in een later individueel contact met de huisarts, van de mate dus waarin beide complementair optreden.

Dit veronderstelt wel dat de betrokken partijen elkaars werkwijzen en doelstellingen kennen en ondersteunen. Een eerste stap hiervoor zou zijn : de communicatiekanalen bevorderen. Van huisarts naar schoolarts kan dat zijn : relevante informatie enkel naar de schoolarts doorgeven, degelijk antwoord op verwijsbriefjes tot zelfs persoonlijk contact opnemen met de schoolarts zelf.

Van schoolarts naar huisarts kan dat zijn : relevante informatie over indi-

viduele problematiek doorgeven, enkel verwijzen naar begeleidingsdienst of specialist via huisarts of tenminste met kennisgeving aan de huisarts, eventueel MST-dossier doorgeven aan de huisarts op het einde van de schoolloopbaan zoals het KG-dossier in het MST-dossier terechtkomt, de huisartsen van de regio inlichten wanneer in de school een besmettelijke ziekte wordt vastgesteld en hen op de hoogte brengen en betrekken bij de preventieve maatregelen.

Contacten moeten bovendien structureel tussen beide beroepsgroepen worden georganiseerd om zich wederzijds te informeren over elkaars werking.

Ik zou een aantal voorbeelden kunnen opsommen waar ik uit de praktijk heb moeten vaststellen dat het niet uitspelen, zowel in de ene richting als in de andere, van de kanalen die er tussen schooltoezicht en huisarts of eerstelijnszorg niet zijn, waar iedere informatieuitwisseling ontbreekt, ten nadele van de patiënt uitvalt. Mevrouw Tyberghien haalde, in een gesprek dat ik zopas met haar voerde, het probleem aan van het steeds frequenter optreden van het hyperventilatiesyndroom bij kinderen met leerproblemen. Ik zou u ontstellen met het aantal voorbeelden uit mijn eigen praktijk waar het parallel benaderen van kinderen met adolescenten- of puberproblemen tot geen efficiënte benadering komt, juist door het geïsoleerd benaderen van deze problematiek, die zowel thuis als op school een zeer belangrijk element is.

Een achtste vaststelling, mijnheer de Minister, is de verantwoordelijkheid voor de preventieve geneeskunde niet alleen en evenmin volledig bij de medische wereld berust. Demedicalisering in het kader van de preventieve taak van het Medisch Schooltoezicht door inspraak van niet-medici in GVO-programma's en door selectieve beperking van medisch-technische onderzoeken, is bovendien wenselijk om te vermijden dat op jeugdige leeftijd reeds een sterke afhankelijkheidspositie tegenover de medische wereld wordt gecreëerd.

Ook hier is, zowel voor de huisarts

als voor de schoolarts, in samenwerking met elkaar, een belangrijke opvoedkundige taak weggelegd ten bate van de algemene volksgezondheid.

Negende vaststelling : de huisarts moet steeds de mogelijkheid behouden ook schoolarts te zijn. Hij moet zich dan wel aan de werkvoorwaarden houden. De taak van huisarts en de opdracht van schoolarts kunnen praktisch best gecombineerd worden.

Dit betekent dat huisartsenorganisaties moeten aanvaarden dat men volwaardig huisartsgeneeskunde kan bedrijven, ook als men een deelopdracht heeft in het MST. Gedeelde permanentie voor enkele uren per dag in afspraak met een andere collega is perfect mogelijk.

Dat betekent echter ook dat de inrichtende macht van het Medisch Schooltoezicht de deelopdrachten van gemotiveerde huisartsen moet blijven aanvaarden in plaats van absoluut voorrang te willen verlenen aan volledige opdrachten in het MST. In werkelijkheid is de huidige evolutie echter, spijtig genoeg, andersom.

Vanuit het huidige overaanbod aan artsen lijkt mij de combinatie van huisarts en arts Kind en Gezin, huisarts en MST enzovoort, een zinvolle arbeidsverdeling. In het kader van de permanente nascholing van huisartsen blijkt meer en meer — dat is mijn intense ervaring in mijn dagdagelijkse bezig zijn met jonge huisartsen in opleiding — dat, wat jonge huisartsen op dit ogenblik in hun permanente navorming missen, patiënten zijn. Men kan op een theoretische wijze geen enkele navorming organiseren die zo zinvol is als de arts de kans geven met patiënten te groeien aan ervaring en inzichten.

Een laatste bedenking is dat de continue kritische zin, wetenschappelijke basis, uitwisseling van gegevens en vooral organisatie mij erg belangrijke punten voor een goede preventieve geneeskunde in de toekomst.

Zo beschikt het MST over een massa medische gegevens, waarmee tot op heden weinig of niets gedaan werd op het vlak van het epidemiologisch

Peeters

onderzoek en die zeer nuttig kunnen zijn voor de huisartsgeneeskunde, het overheidsbeleid inzake preventie, enzovoort. Ook hier blijven nog heel wat mogelijkheden ongebruikt om met de schaarse middelen een maximum aan efficiëntie te bereiken. Evenmin wordt in de organisatie van de preventieve geneeskunde rekening gehouden met de schat aan gegevens die uit de continue registratie door de huisarts zou kunnen worden geput.

Mijnheer de Voorzitter, ik hoop met deze analyse van de huidige stand van zaken inzake MST een aantal knelpunten te hebben aangetoond, een aantal knelpunten die tegelijk evenwel een even groot aantal mogelijkheden inhouden om een aantal belangrijke correcties aan te brengen in het huidig systeem die een betere, een zinnigere preventieve gezondheidszorg aan onze schoolgaande jeugd moeten mogelijk maken.

Ikzelf heb een aantal van die correcties in een voorstel van decreet tot aanvulling van de bestaande wet van 1964, geformuleerd.

Ik dacht dat het zinvol was de overwegingen die mij, vooral vanuit de praktijk, daartoe hebben aangezet naar aanleiding van de behandeling van dit voorstel van decreet tot wijziging van artikel 14 van dezelfde wet — voorstel dat wij in zijn geamendeerde vorm trouwens volmondig steunen — hier vandaag even toe te lichten. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wens de auteur en de rapporteur van dit voorstel van decreet geluk te wensen. De auteur heeft een niet onbelangrijke wijziging aan de **basiswet** inzake het medisch schooltoezicht aangebracht waardoor deze wet beter aangepast zal zijn aan de gewijzigde opvattingen. De rapporteur, mevrouw Merckx, wens ik te feliciteren voor haar degelijk verslag dat een juiste weergave is van de standpunten ingenomen door de verschillende leden van de Commissie.

De Vlaamse Executieve heeft geen bezwaar tegen de tekst van dit voorstel van decreet. Ik wil er wel op wijzen dat het uitvoeringsbesluit dat op de goedkeuring van het decreet moeten volgen slechts een uitwerking kunnen hebben op 1 september 1989 omdat er onvoldoende tijd overblijft om een nieuwe subsidieregeling uit te werken tegen het schooljaar 1988-1989. Ik vestig er wel de aandacht op dat in beginsel de uitvoering van dit nieuwe decreet moet gebeuren zonder meeruitgaven in de sector van het medisch schooltoezicht.

De heren Vannieuwenhuize en Peeters hebben een aantal grondbeschouwingen gewijd aan het huidige systeem en aan de schoolgeneeskunde in het algemeen. Ik stel hen voor de elementen die zij hier hebben aangebracht opnieuw te introduceren bij de bespreking in de Commissie in de komende maanden van het evaluatie-rapport van de Leuvense universiteit. Ik wil vandaag echter niet voorbijgaan aan een paar belangrijke aspecten die door beide sprekers hier zijn aangebracht. Het medisch schooltoezicht moet inderdaad kaderen in een globaal preventiebeleid. Ik heb niet de minste moeite om samen met de heren Vannieuwenhuize en Peeters te stellen dat de rol van de huisarts op het ogenblik onvoldoende echt en hecht verbonden is met het school-medisch gebeuren. Er moet een samenwerking tot stand komen zodanig dat schoolarts en huisarts opnieuw hun complementariteit kunnen aantonen, dit uiteraard in het belang van de schoolplichtigen.

Ik ben niet zo pessimistisch als collega Peeters ten aanzien van de ontwikkeling van de **eerstelijnsgezondheidszorg** in het algemeen. Ik stel vast — en dit is een gelukkige evolutie — dat steeds meer huisartsen zich opnieuw bewust zijn van de fundamentele, essentiële rol die zij in de gezondheidszorg hebben te spelen, ook — en meer dan in het verleden — in de preventieve gezondheidszorg.

Slotbeschouwing : collega Peeters, met decreten, besluiten en reglementen lossen wij niet alles op. Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse Gemeenschap wel het beleidsperspectief moet vastleggen, maar dat het vooral

VU-Raadslid W. Peeters situeert de preventieve jeugdgezondheidszorg in een globaalvisie, zoals in de Alma-Ataresolutie vervat

de gezondheidswerkers zijn — en dat zijn, ook de huisartsen, de schoolartsen maar ook de para-medici — die aan een concreet profiel gestalte moeten geven.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik wil de uitnodiging van de rapporteur onderschrijven en de Raad uitnodigen dit voorstel van decreet, zoals reeds in de Commissie gebeurde, eenparig aan te nemen. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer Vannieuwenhuize C.S. houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegen-

Voorzitter

heid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— Aangenomen.

Artikel 2

§ 1. In artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht worden het tweede en het derde lid vervangen door wat volgt :

„De équipes voor medisch schooltoezicht die krachtens artikel 4 erkend zijn, genieten ten bezware van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie die berekend wordt op basis van het aantal leerlingen onder toezicht.

Het bedrag van de subsidie wordt door de Vlaamse Executieve vastgesteld met inachtnaam van de kostprijs van de activiteiten, waarin de bezoldigingen of honoraria voor geneesheren, paramedici en ander personeel en de algemene kosten begrepen zijn.”

§ 2. In artikel 14 van voornoemde wet wordt het laatste lid vervangen door wat volgt :

„Voor het medisch of paramedisch personeel kan de subsidie vastgesteld worden in de vorm van een wedde-toelage die berekend wordt uitgaande van de weddeschalen die van kracht zijn in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of de psychosociale centra.”

— Aangenomen.

Artikel 3

De Vlaamse Executieve bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De hoofdelijke stemming over het gehele voorstel van decreet zal straks worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 11

mei 1988, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigen

— 132 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel tot verdaging

De Voorzitter : Thans gaan wij over tot de stemming over het voorstel ingediend door de heren Van Elewycck, De Beul en mevrouw Vogels tot verdaging van de bespreking van het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988, getroffen ter uitvoering van artikel 8, paragrafen 2 en 4, artikel 9, paragraaf 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigen.

Mijnheer Van Elewycck, uw voorstel betreft dus wel degelijk de verdaging van deze bespreking ?

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, mijn voorstel is tweeledig : ten eerste, de bespreking te verdagen en, ten tweede, de Executieve uit te nodigen het decreet over de SERV, dat ze zelf mee heeft opgesteld en goedgekeurd, volledig te doen respecteren. Volgens mij is het belangrijk dat de Executieve gebonden is door de teksten die ze zelf aan de Raad heeft voorgelegd.

De Voorzitter : Wij stemmen dus bij zitten en opstaan over het voorstel tot verdaging van de beraadslaging.

— *Het voorstel, bij zitten en opstaan ter stemming gebracht, wordt verworpen.*

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is dan thans de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en

artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Beul en consoorten hebben pas een amendement ingediend.

Mijnheer De Beul, laat mij toe even na te gaan of het geen herhaling is van een amendement dat reeds eerder werd ingediend. Ik zal u straks een antwoord verstrekken inzake de ontvankelijkheid ervan.

Intussen geef ik het woord aan de heer Van Rompaey, verslaggever

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, men vraagt mij hier aan mijn linkerzijde of mijn amendement een inhoudelijke wijziging betreft. Dit is inderdaad zo. Immers, het werd gesuggereerd door de Media-raad. De financiële structuur werd in de uitvoeringsbesluiten niet ingevuld. Ik heb dit vanochtend hier op de tribune aangeklaagd. Mijn amendement strekt ertoe deze lacune in het decreet te verhelpen.

Mijnheer de Voorzitter, u hoeft dus niet langer te zoeken ; mijn amendement werd gesuggereerd door de Media-raad en wij vragen hierover het advies van de Raad van State.

De Voorzitter : Mijnheer De Beul, ik zal nagaan of het hier inderdaad om een nieuw amendement gaat en ik zal straks antwoorden wat het advies van de Raad van State betreft.

De heer Van Rompaey heeft het woord.

De heer H. Van Rompaey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het is mij een eer hier voor u verslag te mogen uitbrengen over de bespreking in de Commissie voor de Media van 28 juni jongstleden over het ontwerp van decreet ter bekrachtiging van de uitvoeringsbesluiten.

Uit vriendschap en collegialiteit ten aanzien van de mede-verslaggever, die verklaarde dat hij in die periode nogal in beslag werd genomen door institutionele beslommingen, wilde ik voor het verslag — althans wat het

Van Rompaey

objectieve gedeelte betreft — het leeuwenaandeel voor mijn rekening nemen, hoewel dit niets zal afdoen aan de bondigheid van het verslag.

Ik wil ook hulde brengen aan de inspanning die de ambtenaren hebben geleverd om op zeer korte tijd het verslag tot een goed einde te brengen.

De verslaggeving was in dit geval niet een zo moeilijke opdracht. De reden hiervoor is dat na ongeveer vier jaar besprekingen over hetzelfde onderwerp, men in de politieke arena stilaan elkaars standpunten begint te kennen.

De Romeinen hadden naar mijn mening een interessante uitdrukking : Varietas placet, vernieuwing is aangenaam. Als ik dit echter toepas op wat wij de jongste maanden beleven bij de behandeling van het mediadosier, dan kan ik die uitdrukking omvormen tot : Repetitio placet. Vandaar dat mijn verslag zeer bondig zal zijn. Ik mag u trouwens toevertrouwen dat wij voor de samenstelling ervan, zonder in te boeten aan nauwkeurigheid, zelfs gebruik hebben kunnen maken van fotocopies van vorige verslaggevingen van officiële werkzaamheden.

In de betrokken Commissie heeft de Minister inleidend terecht gewezen op en in herinnering gebracht dat nagenoeg iedentiek dezelfde materie reeds aan de orde was door de publicatie op 15 oktober 1987 in het Staatsblad van de vier besluiten. De parlementsontbinding heeft de behandeling ietwat vertraagd en maar mogelijk gemaakt vanaf februari jongstleden. Wij herinneren ons nog zeer levendig — zoals ook degenen die hierbij niet onmiddellijk betrokken waren — dat ingevolge de amendering en het raadplegen van de Raad van State de termijn van zes maanden niet kon worden gehaald, waardoor de Regering ertoe werd genoopt dezelfde besluiten in te dienen op 1 juni 1988 en bij de Vlaamse Raad op 10 juni 1988.

Zoals onze fractievoorzitter reeds heeft medegedeeld, is er inderdaad slechts sprake van twee zeer minieme afwijkingen. In de Commissie had een levendig debat plaats over een

procedurekwestie omdat een prejudiciële vraag werd gesteld over de manier waarom het advies van de mediaraad tot stand zou zijn gekomen. Vanuit een bepaalde hoek meenden die te moeten aanvechten. Men zag problemen in het feit dat de mediaraad niet meer correct zou zijn samengesteld, dat bij de stemming over het advies het quorum niet zou zijn bereikt en dat de termijnen niet werden gerespecteerd.

De Minister heeft die opmerkingen weerlegd door er op te wijzen dat, zelfs al moest een versnelde procedure worden toegepast op geen enkel ogenblik van de decretale en normatieve bepalingen werd afgeweken.

In de algemene bespreking kwamen opnieuw de hoofdpunten aan de orde. Enerzijds werd gevreesd dat de politieke en juridische stabiliteit voor de VTM niet zou kunnen worden verzekerd terwijl anderzijds de leefbaarheid van de niet-openbare televisie die zich richt tot de ganse Vlaamse gemeenschap, zowel als van eventuele regionale en lokale initiatieven op basis van de opbrengst van reclame-inkomsten in vraag werd gesteld. De meerderheid was van oordeel dat men best kon opteren voor het Angelsaksisch systeem.

Na de algemene bespreking kwam de Minister tot de conclusie dat geen nieuwe argumenten werden aangebracht en dat de Commissie over de grond van de zaak verdeeld bleef. In het besef dat het regeerakkoord moet worden uitgevoerd was de Minister dan ook van oordeel dat de meerderheid beleidsbeslissingen moet nemen.

Bij de vier uitvoeringsbesluiten werden een 17-tal amendementen ingediend. In het zeer keurige verslag kan u zich vermeien, niet alleen in de correcte redactie maar ook in de soms zeer uitvoerige motivatie van de amendementen. Zowel de Minister als de meerderheid stelden in de Commissie dat de argumentatie — meermaals in vorige fases gebruikt — dat er een bevoegdheidsovertreding zou bestaan, niet correct is. Wat de uiteindelijke beslissingen betreft, deze hebben te maken met het standpunt van de meerderheid.

De respectieve amendementen wer-

den verworpen met 8 tegen 4, 9 tegen 4 en 9 tegen 5 stemmen. Wij besparen u, ook in het verslag, de motieven voor deze wisselende stemmingsresultaten. Tenslotte werd het ontwerp van decreet goedgekeurd met 9 stemmen tegen 5.

Er werd ook gestemd over het verslag, dat uw verslaggever tot nachtelijke arbeid heeft genoopt. Het verslag is zeer goed. Dit wordt bewezen door het feit dat het unaniem met 9 stemmen werd goedgekeurd.

De heer A. De Beul : Bij afwezigheid van al de andere Commissieleden !

De heer H. Van Rompaey : Los van het verslag zou ik nog drie persoonlijke bedenkingen willen maken. Ik heb de rotsvastе overtuiging dat wij vandaag de mediacarrousel stilleggen. De kermis is uit. Op die manier wordt voor al degenen die in Vlaanderen, hetzij nationaal, hetzij lokaal of regionaal een initiatief willen nemen, de volledige rechtszekerheid gecreëerd. Mag ik er trouwens aan herinneren dat dit het enige middel is om een vuist te maken vanuit Vlaanderen naar wat er internationaal gebeurt ? Slechts als de rechtszekerheid verzekerd is, kunnen wij aan de heer Maxwell zeggen : „Komt u maar gerust af. Wij zullen er wel voor zorgen dat op onze Vlaamse kabelnetten ook Vlaamse cultuur en Vlaamse produkties uitgezonden worden.”

De heer W. Seeuws : Wij hebben dat gezien met de Generale.

De heer H. Van Rompaey : Vervolgens zal de definitieve goedkeuring van het voorliggend ontwerp betekenen dat de nieuwe meerderheid bepaalt hoe het beleid gevoerd moet worden. Met andere woorden, het is de democratie die de ontwikkeling in het medialandschap mogelijk heeft gemaakt. (**Applaus bij de meerderheid**)

De Voorzitter : Collega's, ik heb het amendement van de heer De Beul laten onderzoeken. Het gaat inderdaad om een amendement dat nog niet eerder was ingediend. Ik laat het bijgevolg ronddelen.

Over de motie die werd ingediend over de raadpleging van de Raad van State lees ik in het verslag voorberei-

Voorzitter

dend tot de wijziging van het reglement van orde : Er dient op gewezen dat de Commissie het eenparig eens is om te stellen dat bij misbruik van de procedure de Voorzitter de motie onontvankelijk kan verklaren.

Na al wat wij vandaag hebben meegeemaakt, meen ik wel dat er enig misbruik van procedure bezig is.

De heer A. De Beul : Dat moet u nu juist zeggen.

De Voorzitter : Daar blijf ik bij.

Hoe dan ook, het amendement zal worden besproken, maar het zal niet aan de Raad van State worden overgezonden. **(Applaus)**

Mijnheer De Beul, u is verslaggever. Wenst u in die hoedanigheid het woord ?

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik verzaak het woord als verslaggever omdat ik mij nog nooit zo onbehaaglijk heb gevoeld als nu.

Vanochtend hebt u het Reglement volkomen miskend. Nu raadpleegt u het Bureau niet, hoewel er een mogelijkheid is tot discretionaire beoordeeling. U zegt ons nu, zonder enige toelichting, dat de motie niet ontvankelijk is.

Vanochtend hebt u ten onrechte het Bureau geraadpleegd want u was verplicht het advies te vragen van de SERV, zeker omdat het de eerste keer was dat het werd gevraagd. Er was geen mogelijkheid tot discretionaire afwijking. In die omstandigheden weiger ik als verslaggever op de tribune te komen. Het is een zwarte dag voor de Vlaamse Raad. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de verklaring van collega De Beul en voeg er het volgende aan toe. De rechtszekerheid in deze Raad verdwijnt volkomen. **(Protest)**

De heer A. Denys : Het is onvoorstelbaar.

De heer J. Van Elewyck : Die rechtszekerheid is zoek vanaf het ogenblik dat de Voorzitter het Reglement naast zich neerlegt.

Mijnheer de Voorzitter, het Reglement is wat de raadpleging van de Raad van State betreft zeer duidelijk. Ik voeg er daarenboven aan toe dat het nu ingediende amendement een nieuw amendement is dat door de Mediaraad in zijn jongste advies werd gesuggereerd. De Raad van State heeft zich ter zake niet kunnen uitspreken. Wanneer u meent het Reglement van de Vlaamse Raad op die manier te kunnen behandelen, dan mag u dit ontwerp alleen bespreken. **(Geroep — de leden van de VU en de SP verlaten de zaal)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ook wij zullen dit halfroond verlaten omdat wij niet inzien waarom wij nogmaals de bespreking van het kabeldecreet zouden herbeginnen.

Wij hebben steeds tegen dit decreet gestemd en eveneens tegen de uitvoeringsbesluiten ervan, wat wij ook vandaag, in geval wij hier zouden zijn gebleven, meer dan ooit zouden hebben gedaan.

Bovendien hebben wij ons aangesloten bij de houding van de oppositie van de de VU en de SP, omwille van inhoudelijke redenen en ook omdat wij ervan overtuigd zijn dat het vandaag nog meer onverantwoord zou zijn deze uitvoeringsbesluiten goed te keuren.

Wij weten dat andere leden in dit halfroond, die tot de oppositie behoren, andere bedoelingen met het oog op de maand oktober hebben, die de onze niet zijn.

Het is voor ons onverantwoord deze uitvoeringsbesluiten vandaag goed te keuren aangezien er helemaal geen duidelijk antwoord werd gegeven op een aantal essentiële vragen, die het medialandschap bepalen. Ter zake denk ik aan de regionalisering en aan het al dan niet toestaan van reclame, de verdeling van die reclame, de regionalisering van de steun aan de pers die ook op de reclame inspeelt. Met andere woorden, wanneer wij nu de uitvoeringsbesluiten van dit decreet goedkeuren storten wij ons in de toekomst in een chaos en zadelen

wij onszelf op met een aantal verbin-tenissen, die wij in verband met VTM zullen maken en niet zullen kunnen hard maken. Daardoor zouden wij eveneens de Vlaamse Gemeenschap bezwaren met een aantal kosten die wij later als schadevergoeding zullen moeten betalen. aan een dergelijk spelletje willen wij niet meedoen en daarom sluiten wij ons aan bij de actie gevoerd door de oppositie. **(Applaus bij Agalev — de leden van Agalev verlaten de zaal)**

De Voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wij zijn hier allemaal bijeen om te stemmen. Nu ik de lege banken zie van de SP, Agalev en de Volksunie zullen wij vandaag waarschijnlijk eindelijk kunnen stemmen.

Tijdens het investituutdebat van Geens III, bij de eerste mislukte poging om het mediadecreet goed te keuren en bij de bespreking van de begroting van het mediabeleid, hebben wij de kans gehad om onze visie op de media duidelijk te maken. Wij hebben meer specifiek kunnen zeggen dat wij vanuit de oppositie de afschaffing van het BRT-monopolie willen steunen.

Bij wijze van herhaling zeg ik hier dat het BRT-monopolie niet meer past in een samenleving die zich ook cultureel moet voorbereiden op de 21ste eeuw. Ik wil hier ook zeggen dat de BRT-omroep zijn kansen heeft verbeurd. Ten eerste, door een schabouwelijke politisering en bureaucratisering die alle dynamisme van bekwame medewerkers de nek hebben omgewrongen.

Ten tweede, door het doortrekken van een linksgerichte levensvisie in de informatiesector. De kuiperijen van de linkse oppositie en meer bepaald van de socialisten duiden aan dat links de BRT als zijn privaat jachtterrein beschouwt. Wij hebben vragen bij de zogenaamde regionale televisie. Wij geloven echter dat een goed bestuurde BRT-concurrent de audio-visuele mediamarkt geen kwaad zal doen. Wij zullen het ont-

Annemans

werp van decreet dus steunen. (**Applaus bij de meerderheid en het Vlaams Blok**)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (**Neen**)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988, getroffen ter uitvoering van artikel 8, § 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari betreffende het overbrengen van klanken televisieprogramma's in de radio-distributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

§ 1. Het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988 betreffende de voorwaarden tot erkenning van niet-openbare televisieverenigingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

§ 2. Het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988 houdende de criteria met betrekking tot de duur van de erkenningen van niet-openbare televisieverenigingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

§ 3. Het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988 betreffende het aandeel eigen culturele producties in de programmering van de niet-openbare televisieverenigingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

§ 4. Het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988 betreffende het programma-aanbod van niet-openbare televisieverenigingen, is bekrachtigd met uitwerking op de datum van zijn inwerkingtreding.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer De Beul en c.s. dat luidt als volgt :

„Hoofdstuk V
Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 10

Volgende tekst toevoegen :

„Uit de financiële structuur van de niet-openbare televisieverenigingen moet blijken dat zij over voldoende eigen middelen beschikken om hun programma-aanbod daadwerkelijk samen te stellen en uit te zenden en in onafhankelijkheid hun werking te ontplooiën.

de financiële structuur moet eveneens aantonen dat aan de bepalingen van artikel 3, 1° van dit besluit wordt voldaan.”

Wordt het amendement gesteund ? (**Ja**)

De stemmingen over dit amendement en artikel 2 worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet zal straks worden gehouden.

WERKINGSBEGROTING VAN DE RAAD

Beraadslaging en stemming

De Voorzitter : Aan de orde zijn :

1. de rekening van de Raad voor het begrotingsjaar 1987.
2. de begroting van de Raad voor het begrotingsjaar 1988.

De bespreking is geopend.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het is niet onmogelijk dat sommige collega's van mening zijn dat de begroting van de Raad alleen collega's van de meerderheid en hun geallieerden aanbelangt. Anderen zijn echter van mening dat de begroting van de Raad alle leden van die Raad aanbelangt en wij behoren daartoe.

De heer H. Van Rompaey : Alle leden die aanwezig zijn.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer Van Rompaey, ik ben zeer tevreden dat u mij onderbreekt. Dat laat mij toe straks te vragen wie van u er afwezig is.

Mijnheer de Voorzitter, het is niet gebruikelijk dat aan de begroting van de Raad een bespreking wordt gewijd. Dat ik dit hier toch doe heeft een zeer ernstige reden. Voor het eerst in de geschiedenis van deze Raad, voor het eerst ook in de geschiedenis van de Cultuurraad voor de Vlaamse Cultuurgemeenschap, de voorganger van deze Raad, die in 1971 werd geïnstalleerd toen ik voor het eerst tot kamerlid werd verkozen, zijn wij verplicht ons wantrouwen tegenover de Voorzitter van de Raad uit te drukken. Inderdaad, collega's, de taak volgens artikel 9 van ons Reglement, is het de taak van de Voorzitter van de Raad dit Reglement te doen naleven. De Voorzitter is de jongste weken op de meest ergerlijke wijze in deze opdracht te kort geschoten. Ik geef daarvan drie voorbeelden.

Artikel 19 punt 1 van het Reglement bepaalt dat de Commissies door hun Voorzitter worden bijeengeroepen of, bij ontstentenis, door de Voorzitter van de Raad. Een reglement van de Raad behoort tot het publiek recht, tot het administratief recht. Men moet het Reglement dus restrictief interpreteren en dat heeft de Voorzitter van de Raad niet gedaan, integendeel. De Voorzitter van de Raad heeft — en hij heeft dat in een brief aan mij ook geschreven — aan

Van Elewycck

de woorden „bij ontstentenis” een ruimere betekenis gegeven dan de betekenis „bij afwezigheid”. Wij hebben ons de moeite getroost in alle woordenboeken die wij konden vinden, de betekenis van de woorden „bij ontstentenis” op te zoeken.

Volgens het woordenboek van de Nederlandse taal betekent „bij ontstentenis” „bij lichamelijke afwezigheid”. Het Van Daele Groot Woordenboek der Nederlandse taal, Kramers, Wolters, de Groote Nederlandse Larousse Encyclopedie, de Standaard Groot Nederlands-Frans woordenboek alle vermelden zij na „bij ontstentenis” : „bij afwezigheid”.

Collega's, de Voorzitter van de Commissie Mediabeleid was geenszins afwezig. Uit de notulen van de Commissie blijkt duidelijk dat de Voorzitter van de Commissie Mediabeleid die Commissie had bijeengeroepen voor de goedkeuring van het verslag. De Voorzitter van de Raad heeft dus het reglement van de Raad naast zich gelegd. (**Protest**)

Hij is tekort geschoten in zijn plicht zoals die wordt voorgeschreven door artikel 9, punt 1 van het Reglement.

Wat het voorval van vanochtend met betrekking tot de raadpleging van de SERV betreft — de toepassing van artikel 54 punt 2 en punt 4 van het Reglement dient te worden aangestipt dat de mogelijkheid tot het niet ontvankelijk verklaren van een dergelijke handeling in ons Reglement niet voorkomt, op geen enkele wijze. Hier heeft de heer Pede opnieuw gemeend het Reglement naast zich te moeten leggen. Daardoor is hij opnieuw ernstig te kort geschoten in de taak die de zijne zou moeten zijn.

Er is nog een ander punt dat wij aanklagen. Deze Raad heeft op 30 maart 1988 de parlementaire onderzoekscommissie over de groene gordel opnieuw opgericht. Deze Raad heeft de leden van deze Commissie aangeduid op 26 april 1988. Krachtens het decreet op de parlementaire onderzoekscommissie is de Voorzitter van de Raad van rechtswege voorzitter van die Commissie.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewycck, u moet de notulen van de vergadering van het Bureau lezen. Ik kan er ook niet aan doen dat u daar niet aanwezig was.

De heer J. Van Elewycck : Van 26 april tot 5 juli heeft de Voorzitter van de Raad de kans niet gekregen deze parlementaire onderzoekscommissie te installeren.

De Voorzitter : Ik ben geen Voorzitter van die Commissie.

De heer J. Van Elewycck : Onder die voorwaarde ziet de tweede grootste fractie van de Vlaamse Raad zich genoodzaakt een precedent te scheppen, zeer tot haar spijt overigens.

Wij trekken ons vertrouwen in deze Voorzitter van de Raad terug en bij wijze van wantrouwen dienen wij een amendement in om de jaarvergoeding voor het Voorzitterschap te verminderen met de symbolische frank. (**Hilariteit op verscheidene banken**)

De Voorzitter : Geachte collega's, het is uitgesloten dat ik als Voorzitter mij meng in het debat, maar ik heb medelijden met de mentaliteit van de heer Van Elewycck. (**Applaus bij de meerderheid**)

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, aan de orde is de werkingsbegroting van de Vlaamse Raad. Vermits wij op geen enkele andere plaats de gelegenheid hebben hierover vragen te stellen en bedenkingen te uiten, wens ik — ondanks het feit dat u met andere zaken zoals kabeldecreten begaan bent — van mijn recht gebruik te maken een aantal vragen te stellen.

Vooreerst dank ik de heer Moors voor het rapport dat hij naar voren heeft gebracht, maar het is niet veel meer dan blote cijfers waarbij ik graag enige toelichting kreeg.

Onder litera A lees ik dat voor de presentatiekosten voor de Voorzitter een half miljoen is opgenomen — ik trek er geen symbolische frank af — en voor de bureauleden 3.270.000 frank. Verdeeld over acht Bureauleden

den betekent dat 421.875 frank. Geef toe, daarvan kan men eens goed gaan eten. Wat dekt de term representatiekosten en zijn dergelijke bedragen wel verantwoord in tijden van bezuiniging ?

Onder litera C lees ik dat vooral de kostprijs van het volume van de drukwerken de pan uitspringt. Hoe komt het dat dit bedrag plots zo gestegen is ?

Onder punt E vraag ik mij af, vanuit dezelfde zorg voor enige soberheid, of het verantwoord is jaarlijks voor meer dan een half miljoen voor kunstwerken uit te trekken, aangezien de gang van dit Huis reeds volgestapeld is met kunstwerken. Daar deze gang voor de gewone Vlaamse burger niet toegankelijk is heeft hij er ook niet veel aan. Bij mijn weten gaat het ook niet alleen om steun aan jonge kunstenaars vermits er werken tussenhangen van Joris Minne, toch geen beginnend kunstenaar. Wat beoogt de Vlaamse Raad met deze aankooppolitiek van kunstwerken ?

Punt H omvat hulp aan politieke fracties voor een bedrag van 12.800.000 frank. Wat wordt hiermee gefinancierd ? Bij mijn weten heeft mijn fractie tot hiertoe hiervan nog nooit één frank getrokken.

Mijn vraag is : welke is de bedoeling van „hulp aan politieke fracties” ? Is het niet mogelijk hierbij een billijker verdeling na te streven ?

Er is wel een waanzinnig hoog bedrag ingeschreven voor onvoorziene uitgaven. Dit lijkt budgettair-technisch niet erg zuiver. Er wordt namelijk 1.850.000 frank voorzien ; vorig jaar was dit bedrag zelf niet voldoende. Men heeft toen 1.970.000 frank uitgegeven voor onvoorziene provisiekosten, waarover door het Bureau unaniem werd beslist. Om welke beslissingen gaat het ? Zou men dit niet beter in de posten van het budget zelf inschrijven, vermits men jaarlijks vaststelt dat men zulk een hoog bedrag nodig heeft. Dit zou de begroting alleszins doorzichtiger maken.

Algemeen gezien, wanneer men de begroting onderzoekt, kan men dit bezwaarlijk een zuivere budgettaire

Vogels

toestand noemen. Moest de heer Verhofstadt deze begroting nader bekijken, zou hij daarmee wellicht niet kunnen instemmen.

Bovendien stel ik vastdat er een systematische overschatting van een aantal posten is. Deze zijn nochtans gemakkelijk te berekenen. Ik geef daarvan enkele voorbeelden : verwarming en verlichting voor 1987 : 700.000 frank voorzien ; 395.000 frank uitgegeven ; toch voorziet men opnieuw 700.000 frank. Het bedrag dat voor deze kost nodig is moet toch vooraf te berekenen zijn. Voor kantoor machines werd in 1987 6 miljoen voorzien ; 3,3 miljoen uitgegeven ; men voorziet opnieuw 5 miljoen. Vermits het om kapitaaluitgaven gaat, moet er een zekere programmatie zijn. Hoe komt het dat deze budgetten dermate worden overschat ?

Hetzelfde geldt voor de kunstwerken : er werd 700.000 frank voorzien voor 1987, 1.700 frank uitgegeven. Welk kunstwerk kan men zulk een bedrag aankopen ? Voor dit jaar wordt opnieuw 500.000 frank voorzien voor kunstwerken.

Voor de dienstwagens was er 500.000 frank voorzien ; er werd niets uitgegeven ; men voorziet opnieuw 500.000 frank. Ik kan de opsomming nog voortzetten voor andere posten. Deze werkwijze heeft twee kwalijke gevolgen : ten eerste, die laat een enorme beslissingsvrijheid toe om op andere posten te overschrijden, zonder dat dit in feite is voorzien ; daarvan zijn een aantal voorbeelden : voor documentatiediensten was 1.300.000 frank voorzien, er werd 1.400.000 frank uitgegeven. Hoe komt het dat deze post werd overschreven, alsook en vooral de post onvoorzien uitgaven, waar ik zo- even over sprak.

Ten tweede, ik denk dat deze procedure budgettaire-technisch niet al te zuiver is. Inderdaad, het bedrag dat men overhoudt wordt gewoon overgeheveld naar een reserve-fonds. U weet dat op die manier in dit land grote budgettaire ontsparingen zijn ontstaan, dat op nationaal vlak een aantal volmachtsbesluiten door de heer Verhofstadt werden getroffen,

precies om deze overheveling mogelijk te maken.

Moeten wij het voorbeeld niet geven van een zuivere budgettaire techniek in plaats van op de overdreven manier met reservefondsen te werken ?

Vervolgens is er een beslissing om gedurende vier jaar een extra bijdrage voor renovatie en huisvesting van 125 miljoen te voorzien.

Mijn concrete vraag is : welke is de concrete stand van zaken in verband met de huisvesting. Daarbij aansluitend werd, naast de renovatie, ook gedacht aan de personeelsuitbreiding ? Ter zake refereer ik naar de Kamer, die eveneens veel interesse had voor investering in bakstenen, maar niet in personeel. Het gevolg daarvan is dat men uitgang nummer 17 heeft gesloten, omdat men bij het bouwen van het nieuwe Huis, vergeten is dat er ook meer personeel nodig was. **(Onderbreking van de heer Olivier)**

Mijnheer Olivier, dat heeft niets met besparing te maken. Inderdaad, ik meen te weten dat, wanneer onze Vlaamse Raad in een nieuw gebouw zal worden gehuisvest, er ook meer personeel nodig zal zijn. Indien men in gebouwen investeert, moet er tevens rekening worden gehouden met een investering in personeel.

Bovendien is het zo dat er thans een onderbezetting bij het personeel van de Vlaamse Raad is, zodat de bodes, die dienst hebben in de Commissie het werk niet meer aankunnen. In verband met het personeel, wens ik de vraag te stellen welk het statuut is van het personeel van de Vlaamse Raad. Mij is hierover bekend dat de grootste rechtsonzekerheid bestaat. Soms wordt gerefereerd aan het statuut van het Kamerpersoneel, dan weer aan het statuut van het Senaatspersoneel. Het is niet duidelijk met het gevolg dat tegenstrijdige dienstorders worden gegeven. Op verzoek van het Bureau bij voorbeeld werd order 278 verstuurd dat bepaalt dat geen personeelslid van de Vlaamse Raad een mandaat mag vervullen, ook niet op gemeenteraadsvlak, terwijl order 283 bepaalt dat dit wel kan in een gemeente die minder dan

30 .000 inwoners telt. Tegelijkertijd stipuleert dit order dat order 278 behouden blijft. Dat is totaal in tegenspraak en illustreert dat de grootste onzekerheid bestaat en dat dringend een statuut moet worden gemaakt voor het personeel, ook met de eigen autonome werking in het vooruitzicht.

Wordt de personeelsraad ernstig genomen ? Dit is zeer belangrijk als men werkt aan het statuut van het personeel. Dit is ook belangrijk gezien de precaire toestand van het personeel dat werkt voor wetgevende diensten en dat zich niet mag syndiceren. Er zijn mij moeilijkheden bekend, zoals het systematisch sturen van een controlearts van zodra een personeelslid één dag afwezig is, zelfs al verlaat die net het ziekenhuis.

Dergelijke toestanden zouden in de personeelsraad moeten worden besproken en bevorderen de goede sfeer in het huis niet. Ik hecht daaraan nochtans veel belang. Wij zouden een voorbeeld moeten zijn voor de sociale verhoudingen in de bedrijven.

De Voorzitter : De heer Dewinter heeft woord.

De heer F. Dewinter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wens alleen maar mede te delen dat het Vlaams Blok traditiegetrouw niet wenst deel te nemen aan het oppositie voeren omwille van de oppositie. Wij stellen prijs op deze traditie van constructieve en opbouwende oppositie.

In verband met de dotatie van de Vlaamse raad is ongetwijfeld veel op te merken. er zijn wantoestanden en excessen. Sommige uitgavenposten zouden er beter niet zijn. Ik zal niet in detail treden ; dat heeft de vorige spreker meer dan uitvoerig gedaan.

Ondanks het feit dat het Vlaams Blok tot de oppositie behoort, zullen wij vandaag niet tegenstemmen, alleen maar omwille van het feit dat wij ons uitdrukkelijk niet wensen te compromitteren en ons tevens niet wensen te identificeren met een oppositie die vandaag duidelijk heeft aangetoond dat zij die naam niet

Dewinter

meer waardig is. (*Applaus bij de meerderheid*)

MOTIE VAN ORDE

Persoonlijk feit

De Voorzitter : Dames en heren, de heer Van Elewyck heeft het woord gevraagd voor een persoonlijk feit.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, na wat u misschien een repliek wil noemen op de kritiek, die ik namens de SP-fractie heb uitgebracht op de wijze waarop u zich de jongste week aanstelt en waarop u het Reglement van de Vlaamse Raad bij herhaling naast zich heeft neergelegd, lag het voor de hand dat ik het woord zou vragen voor een persoonlijk feit.

Mijnheer de Voorzitter, u kan inzake mijn persoon om het even wat betreuren : dit laat mij volstrekt koud. Wat echter niet kan, is dat een voorzitter ten behoeve van een meerderheid van vandaag zegt dat het Reglement op twee manieren kan worden geïnterpreteerd, zegt dat het Reglement er niet op dezelfde manier is voor iedereen in de Raad, maar beweert dat er een reglement is voor de meerderheid en een ander voor de oppositie. Wanneer men dergelijke houding aanneemt — en ik betreur dit sterk — dan legt men feitelijk de democratie, die in de Vlaamse Raad zou moeten bestaan, naast zich neer. Van dat ogenblik af is men onwaardig om nog langer het vertrouwen van de Raad te genieten. Het spijt ons zeer dat wij tot deze uitspraak moeten komen.

Ik wens het geen van de fracties toe geconfronteerd te worden met een voorzitter voor wie het Reglement niet het handvest is dat voor eenieder geldt, maar die het Reglement gewoon gebruikt om het de meerderheid naar de zin te maken. Vergeet

niet dat in een parlementaire democratie iedereen om de beurt wel eens tot de meerderheid of tot de oppositie behoort. Voor wie het Reglement interpreteert volgens de behoefte, zeg ik : „Och arme, Vlaamse Raad”.

De Voorzitter : Dames en heren, ik meen dat het de taak is van de Voorzitter door het Reglement de minderheid te beschermen tegen de meerderheid, maar ook de meerderheid te beschermen tegen de minderheid.

De heer J. Van Elewyck : De oppositie moet haar rol kunnen vervullen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

WERKINGSBEGROTING VAN DE RAAD

Beraadslaging en stemming (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij hervatten dan nu de bespreking van de werkingsbegroting van de Raad.

De heer Moors, verslaggever, heeft het woord.

De heer C. Moors, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal bondig verslag uitbrengen. Er werden heel wat vragen gesteld, die ik in grote lijnen zal beantwoorden.

Reeds enkele jaren bedraagt de begroting 166 miljoen. De overschotten worden gestort in een reservefonds, dat wordt opgebouwd om de renovatie en de uitrusting te bekostigen van het gebouw dat de Vlaamse Raad in de omgeving van het Parlement wenst in te richten. Men is thans bezig met de voorontwerpen en het is dan ook moeilijk om een timing voorop te zetten voor het betrekken van het gebouw. 1992 wordt wel eens als einddatum gesteld. U zal begrijpen dat daar geld voor nodig is. Vandaar dat voor 1988 een speciale dotatie van 125 miljoen wordt ingeschreven. Een zelfde krediet zal vier jaar na elkaar worden uitgetrokken om het Reservefonds te stijven.

Wat bepaalde posten betreft die nogal schommelen, zoals bij voorbeeld drukwerk en dergelijke meer, kan men moeilijk een schatting maken. Dat is afhankelijk van de activiteiten van de Raad. De geraamde kosten zijn evenredig met een normaal verloop daarvan. Hetzelfde geldt voor verwarming.

Wat het personeel betreft, heeft men interessante vragen gesteld. Het personeel heeft een eigen statuut, niet te vergelijken met dat van Kamer en Senaat, waarnaar nogal vaak wordt verwezen. Het bureau is ermee bezig een nieuw personeelsstatuut op te stellen. Het aantal personeelsleden is sterk afhankelijk van de werkzaamheden van de Raad die nogal geconcentreerd zijn. Dikwijls vallen openbare en commissievergaderingen samen ; waardoor een grotere personeelsbezetting noodzakelijk is, die ook met tijdelijk personeel wordt aangevuld. Daarnaast zijn er periodes met weinig activiteiten. Het wordt dus zoeken naar een evenwicht voor een personeelsbezetting in periodes van hoge en lage activiteit van de Raad.

Ik denk hiermee de voornaamste elementen te hebben aangehaald, zowel omtrent het gebouw, het personeelsstatuut als nog andere onkostenposten. Indien meer details zijn gewenst, zijn die steeds bij de administratie van de Raad te verkrijgen. (*Applaus*)

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer Moors, u zegt dat het bureau voor het personeel een nieuw statuut opstelt. Wordt de personeelsraad daarbij betrokken ? Gebeurt dat in overleg met het personeel van de Vlaamse Raad ?

Graag wou ik een antwoord in verband met de hoge representatiekosten van de leden van het bureau. Zijn die inderdaad alleen maar bestemd om mee uit eten te gaan, of gebeuren er ook andere dingen mee ?

De Voorzitter : De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors : Het personeels-

Moors

statuut is op dit ogenblik in voorbereiding. Er wordt op dat vlak een advies verwacht van juristen die ons daarbij moeten begeleiden. Uiteraard wordt de personeelsraad daar bij betrokken.

De representatiekosten van de leden bevatten o.m. uitgaven voor de werking.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Daar niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de bespreking gesloten.

Collega's, door de heer Van Elewycx is een amendement ingediend waarvan u, naar ik veronderstel, de teneur reeds kent. Wordt het amendement gesteund ? **(Neen)**

Bijgevolg kan het niet in stemming worden gebracht.

De heer K. Dillen : Mijnheer de Voorzitter, wij steunen het amendement om het te kunnen bespreken.

De Voorzitter : Daarvoor moet u met zes leden zijn, mijnheer Dillen. **(Algemeen gelach)**

Er is geen enkel ander voorstel tot wijziging van de littera's van de begroting gekomen.

Zijn er verder nog opmerkingen ? **(Neen)**

Ik meen dan ook te mogen constateren dat de rekening 1987 en de begroting 1988 van de Raad eenparig zijn aangenomen. **(Instemming)**

ONTWERP VAN DECREET houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 — 12-A (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2 — 15-A (1986-1987) — Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de

hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 59bis :

89 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
85 leden hebben ja geantwoord ;
4 leden hebben zich onthouden.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 107quater :

87 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
83 leden hebben ja geantwoord ;
4 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Berben P.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Coens D.
Daems R.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Meester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.

Devolder J.
Dewael P.
Dhoore L.
Didden M.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (Mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.-M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Sprockeels G.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Van Hecke J.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Renterghem W.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.

Voorzitter

Dewinter F.
Dillen K.
Vangansbeke P.

AFWEZIG WAREN :

Baldewijns E.
Beckers A.
Bossuyt G.
Brepoels F. (Mevr.)
Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Chevalier P.
Colla M.
Content W.
Cooreman E.
Coppens E.
Cortois W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
Decoster M.
De Croo H.
De Keersmaeker P.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Derycke E.
Desseyn J.
Detiège L. (mevr.)
De Vlieghe W.
De Wulf R.
D'Hondt-Van opdenbosch P.
Dierickx L.
Duroi-Vanhelmont A.
Eyskens M.
Galle M.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Hancké L.
Janzegers G.
Laridon A.
Lauwers H.
Lefeber O. (mevr.)
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Martens W.
Matthys P.
Moens G.
Mommerency G.
Op 't Eynde A.
Peeters W.
Peuskens V.
Pinoie E.
Schellens A.

Schiltz H.
Schoeters M.
Sleeckx J.
Smet M. (mevr.)
Temmerman G.
Timmermans J.
Tindemans L.
Tobback L.
Valkeniers J.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Vandenbroucke F.
Vanderheyden V.
Van der Sande J.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.
Van houtte M.
Vanlerberghe R.
Van Rompaey Robert
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Verheyden J.
Vervaeet D.
Vogels M. (mevr.)
Vreven A.
Willockx F.
Wyninckx J.

AFWEZIG MET KENNISGEVING waren :

Adriaensens H.
Anciaux V.
Blanpain R.
Claes W.
Gabriëls J.
Garcia R.
Knuts H.
Pillaert J.
Sauwens J.
Seeuws W.
Steverlynck A.
Van den Broeck O.
Vanhorenbeek L.
Van Miert K.

Het quorum werd niet bereikt. Derhalve is de hoofdelijke stemming zonder gevolg.

Ik stel voor deze stemming te herhalen om kwart over zes. (**Instemming**)

– **De vergadering wordt geschorst om 17.15 uur.**

– **Ze wordt hervat om 18.15 uur.**

Hoofdelijke stemming (Herhaling)

De Voorzitter : Aan de orde is de

herhaling van de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980, stemming die daarstraks zonder gevolg is gebleven.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 59bis :

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
90 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft neen geantwoord ;
5 leden hebben zich onthouden.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 107quater :

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
88 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft neen geantwoord ;
5 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Berben P.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Coens D.
Daems R.
De Croo H.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Keersmaeker P.
De Meester-De Meyer W.

Voorzitter

Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Dhoore L.
Didden M.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (Mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.-M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Sprockeels G.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Van Hecke J.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Renterghem W.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.

Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

NEEN heeft geantwoord :

De Beul A.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.
Dewinter F.
Dillen K.
Maes N. (mevr.)
Vangansbeke P.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen van hun onthouding kenbaar te maken.

Mevrouw N. Maes : Ik heb afgesproken met mevrouw Smet.

De heer P. Vangansbeke : Ik heb afgesproken met de heer Steverlynck.

ONTWERP VAN DECREET tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering – 61 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen

De Voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over bepaalde amendementen en artikelen van het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

Op artikel 2 is er een amendement van de heer Timmermans.

Wordt het amendement gesteund ?

„Het amendement wordt niet gesteund en kan derhalve niet in stemming worden gebracht.

Geen verdere opmerkingen meer ? **(Nee)**

Dan is artikel 2 aangenomen.

Op artikel 4 is er een amendement van de heer J. Timmermans C.S., dat werd aanvaard door Gemeenschapsminister Dupré.

Is iedereen het eens over dit amendement ? **(Ja)**

Het amendement is eenparig aangenomen.

Is iedereen het eveneens eens met het aldus gewijzigde artikel 4 **(Instemming)**

Dan is het aldus geamendeerde artikel 4 aangenomen.

De heer Timmermans heeft ook een amendement ingediend tot invoeging van een nieuw artikel 4bis.

Wordt het amendement gesteund ? **(Nee)**

Het amendement wordt niet gesteund en kan derhalve niet in stemming worden gebracht.

Geen verdere opmerkingen meer ? **(Nee)**

Bijgevolg wordt het nieuw artikel 4bis niet ingevoegd.

De Voorzitter : Op artikel 6 is er een amendement van de heer Timmermans.

Wordt het amendement gesteund ? **(Nee)**

Dan is artikel 6 aangenomen.

De Voorzitter : Op artikel 7 zijn er ook nog twee amendementen van de heer Timmermans.

Wordt het amendement gesteund ? **(Nee)**

Het amendement wordt niet gesteund en kan derhalve niet in stemming worden gebracht.

Zij er verder geen opmerkingen meer ? **(Nee)**

Dan is artikel 7 eveneens aangenomen.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft tenslotte een amende-

Voorzitter

ment ingediend tot invoeging van een nieuw artikel 8bis.

Wordt het amendement gesteund ?
(Nee)

Het amendement wordt niet gesteund.

Derhalve kan het niet in stemming worden gebracht en vermits ik geen verdere opmerkingen meer vaststel, wordt er dus geen nieuw artikel 8bis in de tekst van het ontwerp ingevoegd. **(Instemming)**

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
93 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Annemans G.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Berben P.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Coens D.
Daems R.

De Beul A.
De Croo H.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Keersmaecker P.
De Meester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Dhoore L.
Didden M.
Dillen K.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (Mevr.)
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Sprockeels G.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Vangansbeke P.
Van Hecke J.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.

Van Parys T.
Van Peel M.
Van Renterghem W.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weyts J.

NEEN heeft geantwoord

Marchand C.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 11 mei 1988, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen
— 132 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemming

De Voorzitter : Op artikel 2 is er een amendement van de heren De Beul, Van Elewyck en mevrouw Vogels.

Wordt het amendement gesteund ?

Het amendement wordt niet gesteund en kan derhalve niet in stemming worden gebracht.

Geen verdere opmerkingen meer ?
(Nee)

Artikel 2 is dus aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaam-

Voorzitter

se Executieve van 11 mei 1988, getroffen ter uitvoering van artikel 8, § 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
94 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Annemans G.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Berben P.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Coens D.
Cooreman E.
Daems R.
De Croo H.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Keersmaeker P.
De Meester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.

Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Dhoore L.
Didden M.
Dillen K.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (Mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neys-Uytbroeck A.-M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Sprockeels G.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Van Hecke J.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Renterghem W.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer R. Vannieuwenhuyze c.s. houdende wijziging van artikel 14 de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht — 38 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 3

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Vannieuwenhuyze c.s. houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
96 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Annemans G.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Berben P.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Coens D.

Voorzitter

Cooreman E.
Daems R.
De Croo H.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Keersmaeker P.
De Meester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
Dhoore L.
Didden M.
Dillen K.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Kestelijn-Sierens M.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (Mevr.)
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.-M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Sarens F.
Sprockeels G.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Vangansbeke P.
Van Hecke J.

Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Renterghem W.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weckx H.
Weys J.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

SAMENSTELLING VAN EEN WERKGROEP

Wijziging onder de plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door de SP-fractie wordt voorgesteld :

in de Werkgroep Brussel de heren De Batselier en Van den Bossche als plaatsvervangende leden respectievelijk te vervangen door de heren Timmermans en Bossuyt

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

Aldus is besloten.

SAMENSTELLING VAN EEN COMMISSIE

Wijziging onder de plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door de PVV-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor Sport en Toerisme de heer Mahieu als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Jozef Bosmans.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

Aldus is besloten.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, en de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het uitvoeren van werken in het gebied Ter Yde te Oostduinkerke

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer J. Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, en de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over een eventuele waterwinning in het gebied Ter Yde te Oostduinkerke

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Vanvelthoven tot de heer Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, en de heer Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het uitvoeren van werken in het gebied Ter Yde te Oostduinkerke en van de heer Cuyvers tot Minister Dupré en Minister Beysen, over een eventuele waterwinning in het gebied Ter Yde te Oostduinkerke.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer L. Vanvelthoven (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wie de gebeurtenissen rond de waterwinningswerken in het gebied Ter Yde te Oostduinkerke op de voet volgt, kijkt verbijsterd toe.

Vanvelthoven

Laten we deze gebeurtenissen even op een rijtje zetten.

Op 25 april maakt de IWVA aan de Bestendige Deputatie een aanvraag over voor een vergunning van categorie A. Dergelijke vergunning is, volgens het grondwaterdecreet bestemd voor grondwaterwinning met een capaciteit van maximum 96 kubieke meter per dag, of voor meer als de grondwaterwinning beperkt wordt in tijd en/of hoeveelheid met een maximum van 1 jaar. De provinciale inspectiedienst van AROL heeft 30 dagen tijd om advies uit te brengen.

Aangezien die inspectie binnen deze termijn geen advies uitbrengt, levert het schepencollege van Koksijde op 27 mei de IWVA een vergunning af voor het winnen van water via 17 te boren putten van elk 16 m diep. De vergunning is beperkt tot 6.000 m³/dag of 1 miljoen m³ in de periode van 1 juli 1988 tot 1 juni 1989. Onmiddellijk wordt, zonder bouwvergunning, een weg aangelegd aan de rand van bos en duin en worden putten geboord. Nivelleringswerken worden gestart, eveneens zonder vergunning.

Op 8 juni vernietigt Provinciegouverneur Van Neste de beslissing van het Schepencollege, op advies van de Vlaamse Executieve, die argumenteert dat volgens het grondwaterdecreet van 24 januari 1984 enkel de Vlaamse Executieve bevoegd is voor het afleveren van een vergunning voor grondwaterwinning bestemd voor openbare drinkwatervoorziening, een vergunning categorie C.

Bovendien is de aanvraag van de IWVA bij AROL slechts op 4 mei toegekomen en maakte de provinciale inspectiedienst op 27 mei een voorlopig ongunstig advies over aan de IWVA en het Gemeentebestuur van Koksijde. De IWVA gaat door met de werken !

Op 14 juni vindt een gesprek op het Kabinet van de Minister van Leefmilieu met de Directeur-Generaal en de voorzitter van IWVA maar de waterwinningswerken gaan door.

Op 15 juni gaan vijf inspecteurs van

de departementen van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu over tot de verzegeling van graafmachines, gebruikte buizen, leidingen enzoverder. Proces Verbaal wordt opge maakt.

Op 17 juni vaardigt de rechter bij de Burgerlijke rechtbank van Veurne een vonnis uit waarbij de IWVA de werken mag verder zetten. De rechter komt tot dit besluit omdat het domein Ter Yde als een waterwinningsgebied op het gewestplan staat ingeschreven. Later wordt beweerd dat de Rechter niet op de hoogte was van het vernietigingsbesluit van de Gouverneur.

Op 18 juni reageert Gemeenschapsminister Beysen en deelt mede dat hij tegen dit vonnis beroep zal aantekenen. Ondertussen raakt bekend dat geen enkel ministerieel departement op de juridische beraadslaging werd uitgenodigd en dat de Veurnse rechter bijgevolg geen kennis zou hebben genomen van de argumenten van deze verdediging. Ondertussen laten nieuw aangevoerd materiaal en nieuwe werktuigen de IWVA toe het boren van 17 putten te beëindigen en een verbindingsweg tussen de putten aan te leggen.

Op 20 juni geven de Gemeenschapsministers Beysen en Dupré de IWVA de schuld van het eventueel watertekort aan de Westkust tijdens de zomermaanden.

De IWVA kan gemakkelijk drinkwater bekomen van andere drinkwatermaatschappijen. Daartoe dient alleen een persleiding te worden aangelegd die de netten van de IWVA en de Nationale Watermaatschappij met elkaar verbindt. Ondanks een overeenkomst, op 22 juli 1987, op het Kabinet van Jan Lenssens opgemaakt, heeft de IWVA een jaar later de studie van dit plan niet aangevat, alhoewel de Vlaamse Gemeenschap alle kosten zou dragen. Een tweede alternatief werd in 1984 voorgesteld namelijk de aanleg van een veiligheidsleiding van de Tussengemeentelijke waterleidingsmaatschappij via Midelkerke naar Oostduinkerke met aansluiting op het IWVA-net. De nationale Regering zou hiervoor 320 miljoen frank ter beschikking stellen.

De IWVA zou noch voor dergelijke studie, noch voor de uitvoering van dergelijk project voldoende gewaagd zijn. Resultaat : deze werken gaan niet door, de aannemingscontracten worden verbroken en de overheid moet fikse schadevergoedingen betalen. Staatssecretaris Miet Smet zou vervolgens voorgesteld hebben een gespecialiseerd bureau onder de arm te nemen.

Graag vernam ik of deze feiten, die in de pers verschenen, juist zijn, welke precieze onkosten werden gemaakt en welke de huidige stand van zaken is.

De reden waarom de IWVA op deze twee voorstellen niet inging, zou voor de hand liggen : de IWVA heeft in 1982 25 ha van Ter Yde gekocht, er een pompstation van 30 miljoen frank gebouwd en wil dat dit project rendeert.

Op 22 juni vindt een nieuwe vergadering plaats op het kabinet Dupré met de Directeur-generaal en de voorzitter IWVA, de Gouverneur en afgevaardigden van andere watermaatschappijen. De drinkwatervoorziening van de Westkust lijkt verzekerd te zijn.

Op 13 juli zal de rechtbank uitspraak doen over de eis van de Vlaamse Gemeenschap tot verbod van uitvoering van verdere werken, verbod van waterwinning of verdere voorbereidingen daartoe en bevel tot herstel van het domein in zijn oorspronkelijke toestand.

Een nieuw feit zou zich ondertussen hebben voorgedaan, namelijk het toekennen van een nieuwe exploitatievergunning door het Schepencollege van Koksijde.

Tijdens heel het verloop van deze gebeurtenissen hebben de Hoge Raad voor Natuurbehoud, de VZW Belgische Natuur- en Vogelreservaten en tal van milieuverenigingen en burgers gewezen op het feit dat wetenschappelijke studies hebben uitgewezen dat elke vorm van waterwinning catastrofale gevolgen voor het natuurgebied zou hebben.

Ik heb het verloop van de gebeurte-

Vanvelthoven

nissen en de opeenvolging van beslissingen reeds verbijsterend genoemd. Verbijsterend omwille van het feit dat plaatselijke overheden, een intercommunale, de Vlaamse Executieve, mekaar blijkbaar niet willen begrijpen. Verbijsterend ook omwille van het feit dat de wet of een decreet totaal genegeerd worden, door hen die er de hoeders van moeten zijn. Verbijsterend omdat milieubelangen nog altijd van ondergeschikt belang worden geacht. Verbijsterend omdat alternatieven niet of onvoldoende aan bod komen, oplossingen bleven aanslepen in het verleden en plots blijkbaar wel kunnen, zelfs en gelukkig op de meest korte termijn.

Hoe dan ook, niemand gaat blijkbaar vrijuit in deze trieste aangelegenheid. De IWVA is niet aan zijn proefstuk.

Zij ging door met de bouw van een pompstation in het gebied ter waarde van 30 miljoen, eveneens ondanks het feit dat Jan Lenssens, toen de bevoegde Minister, de bouw ervan verbood. Zegels werden toendertijd tot tweemaal toe verbroken. Het pompstation staat er ! Deze overwinning heeft de IWVA blijkbaar geïnspireerd. Werken in de illegaliteit rendeert blijkbaar, als de overheid al te laks optreedt. Het Schepencollege levert vergunningen af, ondanks het feit dat een decreet vrij duidelijk is ; illegaliteit wordt getolereerd, in de hand gewerkt. De Vlaamse Executieve houdt voet bij stek en verzet zich thans, terecht, — en de betrokken Ministers dienen hiervoor gefeliciteerd — tegen deze illegale praktijken. Het dient echter gezegd dat het domein Ter Yde ondertussen volgens het Gewestplan rustig een waterwinningsgebied blijft. Een aanpassing van het Gewestplan is dringend noodzakelijk. Het domein moet natuurgebied worden om alle verdere miserie te vermijden.

Heren Ministers, geachte collega's, een aantal vragen rijzen en ik beperk mij in mijn interpellatie tot de volgende.

Ten eerste, niet — vergunde werken werden uitgevoerd. Welke sancties zullen worden geëist tegen de verantwoordelijken ?

Ten tweede, ambtenaren, inspectiediensten — zo wordt gesignaleerd — werden belemmerd hun plicht te doen door, de ene keer, ze niet naar de werken te leiden, een andere keer door hen de toegang tot een bepaald gebied te beletten. Kan dit zomaar ? Welke maatregelen zullen worden getroffen tegen hen die verantwoordelijk waren voor het feit dat deze inspectieleden werden misleid en verhinderd om hun werk te doen ?

Ten derde, het gedogen van illegale werken, ik bedoel hier het bouwen van een pompstation, blijkt uiteraard een uitnodiging tot het uitvoeren van andere illegale werken in de toekomst. Het is noodzakelijk dat de bevoegde Ministers hieruit conclusies trekken voor andere sectoren. Welke conclusies trekken de bevoegde Ministers uit deze illegaliteit ?

Ten vierde, welke maatregelen resten de betrokken Ministers nog, als de Rechtbank hun beroep tegen een vorig vonnis zou afwijzen ? Wat zijn de Ministers op dat ogenblik van plan ?

Ten vijfde, op 24 mei zou een aanvraag tot vergunning van waterwinning in Ter Yde categorie C, ingediend zijn. Heeft de Vlaamse Executieve zich daarover reeds beraden, zodat nu een legale waterwinning mogelijk wordt ?

Ten zesde, wat belet de Vlaamse Executieve het Gewestplan te wijzigen, Ter Yde als natuurgebied op te nemen en het gebied te onteigenen ? Heeft de Vlaamse Executieve zich over deze oplossing reeds gebogen ? Is de Vlaamse Executieve hiertoe bereid ? De wijziging van het Gewestplan is immers de beste waarborg om een toekomstige waterwinning uit te sluiten.

Heren Ministers, ik hoop op deze vragen een duidelijk antwoord te krijgen.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de voorbije weken is Ter Yde een begrip ge-

worden in Vlaanderen. Tijdens een onvoorstelbare reeks van gebeurtenissen is de geloofwaardigheid van het hele natuurbehoudbeleid van de Vlaamse Gemeenschap in vraag gesteld door de talrijke blijken van onkunde, onwil en onmacht.

Van onkunde kunnen we zeker niet de natuurbewegingen in Vlaanderen beschuldigen. Ze zijn er bijvoorbeeld in geslaagd op een overtuigende wijze de onvervangbare waarde van het Hannecartbos en het gevaar van waterwinning in Ter Yde aan te tonen. Reeds in 1983 besloot de Nationale Plantentuin haar studie over de eventuele gevolgen van waterwinning in Ter Yde als volgt : „afgezien van de schadelijke effecten verbonden aan vergravingen ten behoeve van het installeren van wegen, leidingen en gebouwen en het lozen van spoelwater en slib in dit gebied, zal elke eventueel zelfs bescheiden vorm van waterwinning leiden tot het verdwijnen van in natuurbehoudbesluit zeer waardevolle plantensoorten en het systeem als geheel aantasten.”

In dit waterrijk gebied groeien 52 plantensoorten, waaronder 28 die tot de zeldzaamste van Vlaanderen behoren en 4 die zelfs alleen nog in dit gebied te vinden zijn. Er staat ook in dat ingeval de waterspiegel 40 ccm zou dalen, die 52 plantensoorten op korte termijn zullen verdwijnen, terwijl op langere termijn nog 42 andere soorten zullen verdorren. De botanische waarde van dit gebied wordt als „uniek en onvervangbaar laaglandstelsel in West-Europa” omschreven.

Gezien hun jarenlange inzet voor het behoud van de huidige situatie in Ter Yde, kunnen we hen ook geen onwil aanwrijven. Hun relatieve onmacht vloeit voort uit het op zijn zachtst uitgedrukt aarzelend optreden of gebrek aan optreden van de bevoegde Ministers.

Dat zal onmiddellijk duidelijk worden. De tweede hoofdrolspeler in dit drama is de Intercommunale voor Waterwinning voor Veurne-Ambacht. De IWVA gebruikt al de macht waarover ze beschikt, en voor een zeer kleine waterwinningsmaatschappij heeft ze blijkbaar heel wat

Cuyvers

macht, om kost wat kost de waterwinning in Ter Yde door te drukken. Ze schuwt daarbij geen enkel middel om toch maar via allerlei snode wegen haar doel, namelijk waterwinning in Ter Yde, te bereiken.

We zullen eventjes dieper op de door haar gevolgde politiek ingaan. Zo heeft ze door het opzettelijk toedraaien van de sluis op de „rivier zonder naam” in de winter wateroverlast geschapen voor de bewoners van de aangrenzende wijk „Mariapark”. Aangezien men daar tot nu toe nog niet over riolering beschikt, hopen een aantal bewoners dat waterwinning in Ter Yde hen gaat bevrijden in de winter van overlopende WC-putten.

Waarom kon de IWVA ongestraft dergelijke tactiek toepassen, waarbij ze bewoners van de wijk als het ware gijzelt ? Wanneer gaat die riolering er komen ? In de zomer gebruikte ze in het verleden het water nog op andere manieren als wapen. zo schiep ze bewust, gewild en gepland watertekort voor de toeristen door te weinig water af te nemen.

De heer C. Marchand : U is aan het liegen. Wat u zegt, kan ik weerleggen met documenten ter staving.

De heer J. Cuyvers : Op 20 juli 1983 heeft de toenmalige Minister van Leefmilieu, de heer Lenssens, Directeur-generaal Gunst van de IWVA via een telegram moeten dwingen de kraan open te draaien. Een ander middel om in de zomer structureel watertekort voor de toeristen te veroorzaken bestaat er in de lange termijnoplossingen, voorgesteld door de Vlaamse Gemeenschapsminister, te saboteren. Is dat onwil, onkunde of weer eens een heel reëel voorbeeld van machtsmisbruik ?

Alhoewel het nationaal budget reeds in 1984 320 miljoen voorzag en de IWVA als studie bureau en uitvoerder moest optreden voor een deel van de waterwerken op haar ambts-terrein voor het aanleggen van waterveiligheidsleidingen langs de kust van Middelkerke tot Veurne, waardoor het water van de Tussen Gemeente-

lijke Voorziening voor Waterwinning supplementair zou kunnen ingezet worden bij zomerpieken, slaagde de IWVA er in, zonder enige vorm van sanctie op te lopen, de werken te laten mislukken. Het was de overheid die de gevraagde schadevergoeding aan de aannemer moest betalen. Weer eens een voorbeeld van onkunde of onwil van de IWVA en van haar grote macht.

De thesis van de manifeste onwil van de IWVA wordt duidelijk geïllustreerd door haar optreden in 1987. Dan weigert ze immers zelfs maar de studie aan te vatten van een project om, via een persleiding rond Veurne (met financiële steun van het Vlaamse Gewest) in de nodige drinkwatervoorziening van het gebied van Oostduinkerke bij te dragen. Om haar winsten op eigen water veilig te stellen en uit te breiden zal ze zich met hand en tand blijven verzetten tegen het recente initiatief van u, Minister Dupré. Voor water uit een andere net moeten betalen, na een investering van 60.000.000 frank te hebben gedaan aan illegale werken in Ter Yde, is voor de bestuurders van de IWVA een nachtmerrie. De nodige infrastructuur heeft ze op Ter Yde slechts kunnen realiseren door herhaaldelijk de wet te overtreden en afspraken met de voeten te treden.

Vanaf 1983 tot en met juni 1988 hebben de opeenvolgende Ministers van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening dit alles ongestraft laten gebeuren, alhoewel ze over de nodige macht beschikten om de IWVA te stoppen. Denken we bijvoorbeeld maar aan het wederrechtelijk bouwen van het pompstation en ontijzeringsinstallatie in 1983. Maanden na het bevel heeft ze de werken rond het pompstation pas stilgelegd wanneer het pompstation af was. Volgens de IWVA kon ze niet eerder met de werken stoppen gezien de hoge waterstand. Van een excuus gesproken ! In de Doornpanne heeft ze zonder een boorvergunning-C zes nieuwe waterputten geboord. Eveneens zonder de nodige vergunning-C én zonder toelating van ruimtelijke ordening heeft ze 17 boorputten aangelegd en de verbindingsbuizen op Ter Yde in, jawel, juni 1988.

Nu kunt u, heren Ministers, weliswaar tot uw verontschuldiging aanvoeren dat de plaatselijke politici, ook van CVP-huize, optreden als slippendragers voor de IWVA. Aangezien de burgemeester van Koksijde in 1988 een A-vergunning voor het oppompen van water heeft verleend, wat gezien het gebrek aan effectieve controle op de pompinstallatie eigenlijk neerkwam op een volmacht, en hij optreedt in debatten als verdediger en woordvoerder van de IWVA, lijken mij dat al voldoende gegevens om mijn bewering over de plaatselijke politieke hard te maken. Trouwens krijgt de gemeente Koksijde op het vlak van natuurbehoud stilaan een heel trieste reputatie. Na de afgravingen in het zeeoerduin, de aanvraag voor een golfterrein en de illegale uitbreiding van de waterwinning en de corsspiste in de Doornpanne zou een verandering in haar houding tegenover de eventuele waterwinning in Ter Yde meer dan wenselijk zijn om haar geschonden blazoens weer wat op te frissen. Maar is dat geen al te gemakkelijk excuus, gezien uw bevoegdheden ?

Minister Dupré, u bent toch bevoegd, zowel voor het natuurbehoud, groenpolitiek als de waterproductie en watervoorziening en u heeft het administratief toezicht op de openbare instellingen die voor waterwinning instaan. U, Minister Beysen, bent toch bevoegd voor de ruimtelijke ordening en het algemeen toezicht op de intercommunales ? Na veel aarzelen en treuzelen moet uiteindelijk de rechter gaan beslissen of uw zeer laattijdig ingespannen kortgeding uiteindelijk effectief een eventuele waterwinning in Ter Yde zal kunnen stoppen.

Tot slot zou ik aan beide Ministers de volgende vragen willen stellen, die gedeeltelijk ook al gesteld zijn door mijn voorganger, de heer Vanvelthoven, en die gedeeltelijk al aanzetten van antwoorden hebben gekregen.

Ten eerste, welke maatregelen gaan beide Ministers treffen om het Hannecartbos in zijn huidige toestand te bewaren ?

Ten tweede, aangezien de IWVA op totaal onwettige wijze en mits vele

Cuyvers

onregelmatigheden te begaan de waterwinningsinfrastructuur heeft aangelegd en de Minister zich heeft uitgesproken tegen elke exploitatie, dringt een effectieve en dagelijkse controle zich op. Op welke manier zal de Minister deze dagelijkse controle laten uitvoeren en de winning van water in Ter Yde effectief onmogelijk maken ?

Ten derde, zal de Minister de afbraak of verwijdering van de wederrechtelijk geplaatste infrastructuur — buizen — en machines — pompen — bevelen ?

Ten vierde, zal de Minister gebruik maken van zijn bevoegdheid over de intercommunales voor waterwinning en een regeringscommissaris aanstellen om orde op zaken te stellen bij het beheer van de IWVA ?

Ten vijfde, waar en wanneer zal het net van de IWVA met een ander waternet verbonden worden ? Wie zal op korte termijn de studie en de verwezenlijking van de werken uitvoeren en op wiens kosten ?

Ten zesde, welke stappen ondernemen beide Ministers tegen het feit dat in april 1988 door de IWVA in de Doornpanne te Koksijde, zonder de nodige C-vergunning, zes nieuwe waterwinningsputten werden aangelegd ?

Ten zevende, in het verleden maakte de IWVA misbruik van de aanwezigheid van de sluis om druk uit te oefenen op de bewoners van de verkaveling Mariapark. Tot op heden en ondanks eventuele subsidies werd door de gemeente in de betrokken wijk nog geen riolering aangelegd. Zal de heer Minister de nodige stappen ondernemen om deze wijk te laten saneren ?

Ten achtste, zolang Ter Yde een waterwinningsbeleid is, zal het Hannecartbos in het voortbestaan bedreigd blijven. Overweegt de Minister op termijn de aankoop via onteigening van Ter Yde, ten einde het als natuurgebied samen te voegen met Hannecart ? (*Applaus bij AGALEV, de SP en de VU*)

De Voorzitter : De heer Marchand heeft het woord.

De heer C. Marchand (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik veronderstel dat degenen die het woord hebben gevoerd het slachtoffer zijn geweest van verkeerde berichtgeving, van onjuiste voorlichting, van verdachtmakingen . . .

Mevrouw N. Maes : Van beschuldigingen !

De heer C. Marchand : . . . van beschuldigingen en overdrijvingen.

Ik wil het hen graag vergeven want zij zijn niet van West-Vlaanderen, laat staan van de Westhoek, en kunnen dus niet van de situatie op de hoogte zijn vermits zij zich alleen maar kunnen bedienen van de pers om te weten wat er gebeurt.

Ik wil het voor een stuk de minister gemakkelijk maken en de toelichting geven die ik ken en die naar mijn mening de juiste is. Ik durf het tegenovergestelde beweren van wat de vorige sprekers hebben gezegd. Ik moet de juistheid ervan echter ook bewijzen.

De heer Cuyvers vraagt welke maatregelen de minister kan nemen om het Hannecartbos in zijn huidige toestand te bewaren.

De heer L. Vanvelthoven : Niet in zijn huidige toestand.

De heer C. Marchand : Ik kan iedereen geruststellen. er dienen geen maatregelen te worden genomen aangezien aan het Hannecartbos niet werd geraakt. Het wordt stilaan tijd dat degenen die van Ter Yde spreken eens nagaan waar Ter Yde en waar het Hannecartbos zich situeren.

Er weze tevens te worden opgemerkt dat het grootste gedeelte van het Hannecartbos met de plannen van de IWVA onteigend werd door de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de aanleg van waterwinningsinstallaties. Ik verwijs hiervoor naar de tekst van het Belgisch Staatsblad van 16 december 1980, bijlage 1.

Door de IWVA werd zoals voorgescreven in het grondwaterdecreet

een vergunning A aangevraagd. Deze werd ook toegekend. De ijver die door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu na de toekenning van de vergunning door het College van Burgemeester en Schepenen van Koksijde aan de dag werd gelegd, ontbrak volkomen in de hen door de wet toegemeten termijn. Van een dergelijke dienst mag men toch ten minste verwachten dat ze nu weet dat de uitgevoerde werken zich in een bij koninklijk besluit goedgekeurd gewestplan, in een waterwinningsgebied situeren. Ik kan alleen maar betreuren dat deze dienst voor tal van onregelmatige zaken in de onmiddellijke nabijheid geen oog heeft of had. Het gaat hier om zaken van privé personen.

Vraag drie luidt : „Zal de minister de afbraak of verwijdering van de wederrechtelijk geplaatste infrastructuur — buizen — machines en pompen — bevelen ?

De heer L. Vanvelthoven : Dat een aantal onregelmatigheden worden geduld, is dat een reden om andere onregelmatigheden ook te dulden ?

De heer C. Marchand : U hebt nog niet bewezen dat er onregelmatigheden zijn.

Er is hier geen sprake van wederrechtelijk uitgevoerde zaken. De ganse infrastructuur was op het goedgekeurd plan uitgetekend en duidelijk omschreven. Daarover loopt ook een geding bij de rechtbank, mijnheer Vanvelthoven, als mijn antwoord voor u niet volstaat.

De heer Cuyvers heeft ook de vraag gesteld wat er gebeurt als een regeringscommissaris zou worden aangesteld. Zijn vraag luidde : „Zal de Minister gebruik maken van zijn bevoegdheid over de intercommunales voor waterwinning en een regeringscommissaris aanstellen om orde op zaken te stellen bij het beheer van de IWVA ?”

De heer Cuyvers zou toch ook reeds moeten weten dat bij publicatie in het Belgisch Staatsblad van 4 september 1987 een gewestcommissaris werd aangeduid om het toezicht uit te oefenen op alle intercommunales.

Marchand

Vanaf zijn aanduiding werd hij trouwens op alle vergaderingen van de Raad van Bestuur uitgenodigd en werd hij telkens in kennis gesteld van alle beslissingen die in de bestuursorganen van de IWVA werden getroffen.

Een andere vraag luidde : „Waar en wanneer zal het net van de IWVA met een ander waternet verbonden worden ? Wie zal op korte termijn de studie en de verwezenlijking van de werken uitvoeren en op wiens kosten ?”

Ik vraag u ernstig naar mijn opmerkingen te luisteren, omdat ik die beschuldigingen wil weerleggen. Ik heb daarmee geen enkele moeite. Ik merk op dat voor een verbinding met de TNVW reeds in 1964, dus 24 jaar geleden, voorstellen werden gedaan. Ik heb de brieven bij me. Op dit schrijven kwam nooit een antwoord of een reactie. Met de Vlaamse Watervoorzieningsmaatschappij werd wel in 1976 te Veurne een verbinding tot stand gebracht met beperkte afname verdeeld over het jaar. De verbinding met de TNVW te Lombardsijde wordt momenteel op initiatief van Minister Dupré uitgevoerd. Wij danken hem daarvoor. Toch zeg ik in alle openheid dat op de vergadering die op het gemeentehuis te Middelerke op 24 juni 1988 is gehouden niet duidelijk gebleken hoeveel water kan worden geleverd en met welke druk. De verbinding met het net van de IWVA ter hoogte van de Langebrug te Nieuwpoort werd door de IWVA reeds op 29 juni jongstleden voltooid.

De volgende vraag luidde : Welke stappen ondernemen beide Ministers tegen het feit dat in april 1988 door de IWVA in de Doornpanne te Koksijde, zonder de nodige C-vergunning, zes nieuwe waterwinningsputten werden aangelegd ? Uit uw vraag blijkt weer dat u niet op de hoogte is van de bepalingen van het decreet aangezien voor het vernieuwen van oude filters — en daarover gaat het — in een bestaande winning geen vergunning is vereist. Dit is duidelijk vastgesteld in artikel 3 paragraaf 5 van het bedoelde decreet.

De Voorzitter : Mijnheer Marchand mag ik u doen opmerken dat uw spreektijd verstreken is.

De heer C. Marchand : Ik weet het mijnheer de Voorzitter maar mag ik toch, om nadien opnieuw geen discussie te hebben, een volledig overzicht geven ? Is u het daarmee eens ?

De Voorzitter : Wanneer het niet te lang duurt.

De heer C. Marchand : Dat zal zeker niet te lang duren.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, u heeft nu reeds zo veel toegelaten.

De Voorzitter : Ik laat iedereen aan het woord komen.

De heer C. Marchand : Mag ik u vragen, voor een keer dat ik het woord neem, mij niet te onderbreken ?

De Voorzitter : U krijgt nog een paar minuten.

De heer C. Marchand : Mijnheer de Voorzitter ik zou nog een paar zaken willen zeggen in verband met de vragen gesteld door de heer Vanvelthoven. Bij mijn weten werd aan de inspectie de toegang niet geweigerd.

Ik ben de mening toegedaan dat, voor de goede gang van zaken, het zo hoort dat men zich aanbiedt bij de zetel van de maatschappij en dan afspraken worden gemaakt teneinde het die dienst mogelijk te maken desnoods met die mensen mee te gaan.

Een beschuldiging werd ook geuit in verband met een pomp- en ontijzeringsstation. Het spijt mij u te moeten meedelen dat dit complete „onwaarheden” zijn. Dat is gemakkelijk te bewijzen. Men zegt dat er geen vergunning was. Het is de Vlaamse Gemeenschap en in het bijzonder de Minister bekend dat voor het pomp- en ontijzeringsstation een wettelijke bouwvergunning werd afgeleverd en bij de uitvoering alle voorschriften werden nageleefd.

De heer Vanvelthoven : Bij de aanvang van de werken ?

De heer C. Marchand : Ja, het is ge-

makkelijk te bewijzen dat het voor de aanvang van de werken was.

De heer Vanvelthoven : Was er verzegeling ?

de heer C. Marchand : Er was ten onrechte verzegeling. Tevoren was de bouwvergunning afgeleverd. De beambten hebben op een bepaald ogenblik de vergissing begaan de zegels te leggen, wat in feite niet toegelaten was. In dit geval heeft de maatschappij geen klacht ingediend, noch schadevergoeding gevraagd, wat zij had kunnen doen. De Gemeenschapsminister had trouwens de vaste belofte van betoelaging verleend voor de bouw van het elektro-mechanisch gedeelte en de afstandsbesturing en -bewaking.

Ik meen hiermee op het bijzonderste te hebben geantwoord. Ik wens echter nog één element aan mijn betoog toe te voegen. Men heeft de waterleidingsmaatschappij beschuldigd in verband met die veiligheidsleiding. In verband met de waterbouwkundige werken van nationaal belang van 2,7 miljard frank spreek ik in het bijzonder over de verbinding sleiding TMVW Ter Yde en VMW. Het definitieve dossier werd reeds op 7 augustus 1987 aan het Ministerie voor Gezondheid overgemaakt op basis van een door de Staatssecretaris goedgekeurd tracé. Tijdens de bespreking op het Provinciaal Hof te Brugge op 16 juli 1987 blijkt dat een ambtenaar — een ambtenaar van eerste klas trouwens — hiermee niet akkoord schijnt te gaan.

De Voorzitter : Mijnheer Marchand, ik verzoek u uw betoog af te ronden.

De heer C. Marchand : Tot op heden werden over dit ontwerp nog geen concrete opmerkingen gemaakt en weet de watermaatschappij dus niet dat er iets verkeerd zou zijn met het tracé. Ik heb vernomen dat de waterleidingsmaatschappij geen studie wenste op te maken, het dossier is dus ongeveer een jaar in ons bezit. Niet alleen IWVA moest een project opmaken, ook TMVW moest dat doen.

De Voorzitter : Mijnheer Marchand, ik verzoek u af te ronden want u

Voorzitter

heeft niet te antwoorden op de interpellant.

De heer C. Marchand : Ik antwoord op de beweringen die hier naar voor werden gebracht en waarvan ik weet dat de Minister de antwoorden niet kan weten want dit is niet voor de Minister bestemd, maar wel voor de Staatssecretaris.

De Voorzitter : Toch verzoek ik u, uw uiteenzetting te beëindigen.

De heer C. Marchand : Mijnheer de Voorzitter, ik bedank iedereen voor zijn aandacht en wens te besluiten. De vraag die IWVA stelt is eenvoudig : IWVA vraagt dat het overtollige water dat in de winterperiode wegvloeit naar zee voor consumptie zou mogen worden gebruikt. Ik verzoek de Raad toelating te geven het water in de winterperiode te mogen oppompen, wat geen schade berokkent aan de natuur, wat men er ook over zegge. Ik meen dat ook hier een consensus kan worden gevonden tussen het economische aspect en de belangen van de natuur.

De heer L. Vanvelthoven : Mijn eerste vraag is : Opdat een openbare dienst water zou mogen winnen in het domein Ter Yde is daarvoor een categorie A of categorie C vereist ?

De heer C. Marchand : Dat is op dit ogenblik in discussie. Ik ben geen rechtbank ; wij mogen ook niet voor rechtbank spelen ; de uitspraak ligt bij de rechter.

De heer L. Vanvelthoven : Indien u dat niet weet is het eerder beklemmend dat u zich toch baseert op één soort vergunning om een aantal enigszins omvangrijke werken uit te voeren. Dat is eigenaardig.

Tweede vraag : werd er een bouwvergunning aangevraagd ? Was er bouwvergunning nodig voor de aanleg van een weg en voor . . .

De heer C. Marchand : Dat moet u aan Minister Beysen vragen, die hier aanwezig is.

De heer L. Vanvelthoven : Dat is ongelooflijk !

De heer Voorzitter : Minister Beysen heeft het woord.

Minister E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de toon van de interpellanten verschilt enigszins, al naargelang hun woonplaats, maar ook al naargelang de opstelling die men tegenover een dergelijke interpellatie aanneemt.

Voorafgaandelijk wens ik te stellen dat ik betreurt dat ik hier woorden hoor zoals onkunde, onwil en onmacht. Dit lijkt mij al te gemakkelijk, te pamfletachtig. Inderdaad, inzonderheid in dit dossier, naar de bevoegde Ministers en naar de Executieve in haar geheel toe, zijn dergelijke verwijten, mijns inziens, niet op hun plaats. Ik zal pogen dit zeer overzichtelijk aan te tonen.

Alvorens concreet in te gaan op de verschillende vragen, naar voren gebracht in verband met de problematiek betreffende de intercommunale IWVA, wens ik nadrukkelijk mijn ongenoegen te uiten over de wijze waarop een openbaar bestuur in deze aangelegenheid tewerk is gegaan.

Er dient te worden gesteld dat wij van de burgers, van de particulieren, van de privé-vennootschappen verwachten dat zij de wetten strikt respecteren en naleven. Tal van leden komen op de tribune wanneer nog maar een spoor van wangedrag te bemerken valt en hekelen dan — eveneens terecht — deze aangelegenheden die men bij rechtonderhorigen meent vast te stellen.

In dit dossier wordt evenwel het bewijs geleverd dat ook openbare besturen niet geleid worden met het uiterste respect voor de wetgeving en dat hun beleid soms in vraag moet worden gesteld. Ik betreurt dit hier te moeten stellen. **(Onderbreking van de heer Marchand)**

Mijnheer Marchand, ik zal het u duidelijk maken ; u zal dan de kans krijgen te repliceren.

Mijns inziens hebben de openbare besturen op dat terrein een grote verantwoordelijkheid. Ter zake wens ik te zeggen dat ook voor hen — zeker voor hen — de wetgeving van kracht

is en dat men alles in het werk moet stellen om ze te doen respecteren. Indien nodig moeten zij ook de gevolgen dragen van een bewezen overtreding.

Ik zal bondig ingaan op de specifieke vragen van de twee interpellanten in verband met mijn bevoegdheden. Ik zal u de opsomming besparen van de verschillende stappen — datum per datum — die werden gedaan. De heer Vanvelthoven heeft ze in zijn interpellatie aangehaald en ik hoef ze dus niet te herhalen.

In toepassing van artikelen 66 en 68 van de wet op de stedenbouw werden processen-verbaal opgesteld met betrekking tot de bouwvoertredingen en werd tot de staking van de werken bevolen. Gelet op het feit dat aan dit bevel tot staking geen gevolg is gegeven, werd in een volgend stadium beslist de zegels te laten leggen.

U kent het trieste verhaal. De zegels werden bijna onmiddellijk verbroken zodat er voor de toezichhoudende overheid geen andere uitweg was dan onmiddellijk in kortgeding te gaan. U kent de eenzijdige beschikking die op 17 juni is uitgesproken door de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg, waartegen wij onmiddellijk in beroep zijn gegaan.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om te onderstrepen dat alle acties van in het begin gecoördineerd zijn verlopen tussen Minister Dupré en mezelf. Wij wachten uiteraard op de uitspraak in beroep.

Ik meende bovendien dat het nodig was om bijkomende maatregelen te nemen gelet op de hoogdringendheid en omwille van het feit dat er problemen waren in verband met de toegankelijkheid van de werf. Ik heb dan ook niet geaarzeld om op 27 juni jongstleden klacht met burgerlijke partijstelling neer te leggen bij de onderzoeksrechter, onder meer op grond van het feit dat de ambtenaren belet werden op het terrein te komen. Ik kan u ten stelligste verzekeren dat deze klacht met bijzondere aandacht wordt behandeld en dat een ernstig onderzoek gebeurt.

Ik hoop also te hebben aangetoond

Beysen

dat alle rechtsmiddelen die te mijner beschikking zijn, werden uitgeput.

De vierde vraag uit de interpellatie van de heer Cuyvers is specifiek tot mij gericht. Het was wellicht zijn bedoeling te pleiten voor het aanstellen van een bijzondere Gewestcommissaris. Deze beslissing moet inderdaad door de Executieve worden genomen.

U weet ongetwijfeld dat in uitvoering van het decreet van 1 juli 1987 de Directeur-generaal van de Administratie voor Regionale en Lokale Besturen van rechtswege Gewestcommissaris is bij de intercommunales. Hij is Gewestcommissaris van alle intercommunales in het Vlaamse landsdeel. Dat zijn er 85.

De Gewestcommissaris heeft een schorsingsrecht van elke beslissing ten einde het de bevoegde Minister mogelijk te maken deze beslissing te vernietigen.

Onmiddellijk nadat het dossier mij bekend werd ter gelegenheid van de bespreking van de begroting hier in de Vlaamse Raad heb ik de gewestcommissaris opdracht gegeven de IWVA van zeer nabij te volgen en mij in kennis te stellen van elke beslissing die deze neemt en waarvan het vermoeden bestaat dat ze in strijd is met wetten, decreten of statuten, of waarvan men vreest dat ze het algemeen belang schaadt.

Aangezien tegelijkertijd momenteel een gerechtelijk onderzoek aan de gang is, opteer ik er voorlopig voor mij te beperken tot deze administratieve maatregel in afwachting van de gerechtelijke uitspraak. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, zoals collega Beysen heeft gezegd, gebeurde elke actie die ondernomen werd voor deze aangelegenheid, in perfecte verstandhouding tussen ons beiden. Het is dan ook niet nodig dat ik antwoord op de eerste vragen die vooral collega Beysen aangaan. Ik heb echter nog

een reeks concrete punten te beantwoorden die zowel in de vragen van de heer Vanvelthoven als de heer Cuyvers vervat waren.

Als vierde punt vroeg de heer Vanvelthoven welke maatregelen de bevoegde Gemeenschapsministers nemen om de watervoorziening in het getroffen gebied te verzekeren.

Om de watervoorziening in het betrokken gebied te verzekeren heb ik, in overleg met alle betrokken besturen, onmiddellijk de nodige acties ondernomen ter oplossing van dit probleem. De aanvoer vanuit de Vlaamse Maatschappij voor watervoorziening ter hoogte van Veurne tot het gebied van de Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht, wordt in de periode van 15 juni 1988 tot en met 31 augustus 1988 opgedreven van 5.000 m³/dag tot 7.500 m³/dag werd reeds door de Raad van Bestuur van de VMW goedgekeurd op 24 juni laatstleden.

De verbindingsleiding tussen het distributienet van Middelkerke, en het distributienet van de IWVA te Nieuwpoort, Novus Portus, is thans reeds in uitvoering. De werken zullen in elk geval vóór het bouwverlof dat aanvang op 10 juli uitgevoerd zijn, desgevallend nog vroeger. Tussen haakjes, ik heb vandaag vernomen dat deze werken vrijdag aanstaande kant en klaar zullen zijn.

Deze verbinding laat toe ca. 2.500m³/dag aan te voeren door de Regie van Middelkerke, die zelf bevoorrad wordt door de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Waterbedeling. Een kleine verbindingsleiding in het distributienet van Nieuwpoort ter hoogte van de Langebrug, is reeds uitgevoerd door de IWVA zelf.

De supplementaire aanvoer naar het gebied van de IWVA bedraagt aldus samen 5.000 m³/dag, wat ruim voldoende is en beantwoord aan de vraag van de IWVA om tijdens het toeristisch hoogseizoen aan de drinkwaterbehoefte te voldoen.

In antwoord op de vijfde vraag kan ik zeggen dat de juridische acties zoals hierboven beschreven en door Mi-

nister Beysen aangehaald, er op gericht zijn alle niet vergunde werken in het domein Ter Yde stop te zetten, de exploitatie van enige grondwaterwinning te verbieden en de plaats in haar oorspronkelijke toestand te herstellen. Bovendien werd, zoals Minister Beysen zopas heeft gezegd, bij de onderzoeksrechter tegen de stede-bouwkundige inbreuk klacht ingediend met burgerlijke partijstelling, met als gevolg dat deze zaak niet kan worden geseponeerd. Uiteraard dient de beslissing van de Voorzitter van de Rechtbank, die op 13 juli 1988 uitspraak zal doen, te worden afgewacht alvorens eventueel nieuwe acties kunnen worden overwogen.

Uit wat voorafgaat moge blijken dat toch moeilijk van enige laksheid in ons optreden sprake kan zijn.

Thans zou ik willen antwoorden op de vragen van de heer Cuyvers, behalve op vraag 4 die door Minister Beysen reeds werd beantwoord.

Ten eerste vraagt de heer Cuyvers welke maatregelen beide Ministers gaan treffen om het Hannecartbos in zijn huidige toestand te bewaren.

In het gewestplan Veurne-westkust is het Hannecartbos aangeduid als een natuurgebied met wetenschappelijke waarde. Het werd door de Vlaamse Gemeenschap aangekocht in 1981. De procedure om het Hannecartbos als Staatsnatuurreservaat te erkennen is inmiddels gestart, in toepassing van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud. Het is uiteraard de bedoeling het bos in zijn huidige toestand te bewaren en te beschermen tegen elke ingreep die dit gebied zou kunnen aantasten, door onder meer een onoordeelkundige grondwaterwinning.

Aan de Administratie Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu heb ik opdracht gegeven dagelijks ter plaatse nauwlettend controle te doen. Bij elke eventuele overtreding zal onmiddellijk proces-verbaal worden opgesteld en zullen, binnen het raam van de toepasselijke wettelijke bepalingen, dadelijk de nodige acties worden ondernomen om elke grondwaterwinning te beletten.

Dupré

Zoals reeds vermeld in mijn antwoord op de interpellatie van de heer L. Vanvelthoven, werd aan de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg in kortgeding gevraagd de reeks uitgevoerde werken ongedaan te maken en de plaats in haar oorspronkelijke staat te herstellen. De beslissing van de Voorzitter van de Rechtbank dient afgewacht vooraleer eventueel nieuwe acties kunnen worden overwogen.

De vijfde vraag luidde als volgt : waar en wanneer zal het net van de IWVA met een ander waternet verbonden worden ? Wie zal op korte termijn de studie en de verwezenlijking van de werken uitvoeren en op wiens kosten ?

De oplossing voor het waterprobleem aan de Westkust heb ik uitvoerig behandeld in mijn antwoord op de interpellatie van de heer L. Vanvelthoven.

Wat de aanleg van zes nieuwe waterwinningsputten in de Doornpanne betreft, zal het onderzoek dat thans ter plaatse wordt uitgevoerd door AROL en het Parket moeten uitwijzen of hier al dan niet een inbreuk werd gepleegd op het grondwaterdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Wat de zevende vraag betreft, kan ik het volgende antwoorden.

Op de waterloop zonder naam werd destijds een kunstwerk, met name een vast schot, geplaatst, met machtiging van de Bestendige Deputatie van de Provincie West-Vlaanderen. Ingevolge moeilijkheden inzake wateroverlast in het betrokken gebied werd deze machtiging door de Bestendige Deputatie ingetrokken op 28 januari 1988, zodat de waterloop zijn natuurlijke loop kon hernemen. Ik zeg wel : „ kon hernemen”, omdat wij hadden gehoord dat dit schot zou zijn teruggeplaatst. Ik heb een nieuw onderzoek laten instellen en er werd vastgesteld dat dit schot inderdaad werd teruggeplaatst, waarop wij nieuwe acties hebben ondernomen.

Het aanleggen van riolering behoort tot de bevoegdheid van de gemeente-

lijke overheid. Indien mij een rioleeringsdossier wordt voorgelegd zal ik zo nodig bij prioriteit de nodige subsidies verlenen.

Ten achste. De bestemming natuurgebied en waterwinningsgebied zijn eigenlijk niet noodzakelijk onverenigbaar. Zoals eerder gezegd is het Hannecartbos als natuurgebied met wetenschappelijke waarde en weldra — hoop ik — als erkend natuurreservaat in afdoende mate beschermd. Elke onwettelijke ingreep ook van buitenuit die dit domein zou kunnen aantasten zal onmiddellijk worden gestopt.

Ten slotte werd mij gevraagd of ik op termijn de onteigening overwoog van Ter Yde, ten einde het als natuurgebied samen te voegen met het Hannecartbos. U weet, mijnheer Cuyvers, dat wij ons ter bescherming van waardevolle duinengebieden de jongste tijd een zekere inspanning hebben getroost. Ik verwijs naar de Houtsaegeer Duinen een gebied van 80 hectare dat in De Panne werden aangekocht. Ik verwijs ook naar de procedure tot verwerving van de Zwinbosjes, een gebied van 200 hectare. Het enige probleem bij de aanwerving van dergelijke waardevolle gebieden is natuurlijk het gebrek aan middelen van de Vlaamse Gemeenschap. Maar ondanks ons beperkt budget kan de aankoop van een domein als Ter Yde eventueel worden overwogen. Ik ga mij daarover vandaag niet uitspreken.

De Voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer L. Vanvelthoven : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Ministers voor hun klaar en duidelijk antwoord en zou hen willen vragen te volharden in hun houding als wet en decreet geweld wordt aangedaan. Ik heb ook vastgesteld dat de informatie die ik heb gehaald uit persverslagen vrij nauwkeurig was, in tegenstelling tot wat de heer Marchand suggereerde. Ik zou ook met de meeste aandrang willen vragen strenge en passende sancties te treffen tegenover verantwoordelijken van openbare diensten die een decreet aan hun laars lappen, gemeenschapsgelden misbruiken en illegale werken laten uitvoeren.

Ik wou ook nog aan de Minister vragen of een erkenning als natuurgebied ook een wijziging van het gewestplan inhoudt.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : U bedoelt hier het Hannecartbos. Als dit natuurgebied het statuut van reservaat krijgt dan komt er een wijziging van het gewestplan. Bovendien wordt alles wat schade aanbrengt aan het natuurreservaat verboden. Daar ben ik heel formeel in.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, ik wil Minister Beysen bedanken voor het feit dat hij de politiek, gevolgd door de IWVA heeft afgekeurd. Daaruit blijkt dat mijn interpretatie niet helemaal naast de feiten was. Door mijn emotionele betrokkenheid bij het natuurgebied heb ik ze misschien een beetje te scherp geformuleerd, waarvoor mijn verontschuldigen.

Ik wens nog een kleine vraag stellen aan Minister Dupré. Mijnheer de Minister, u geeft formele garanties dat het Hannecartbos niet kan worden bedreigd door grondwaterwinning. Ik meen echter te weten dat de IWVA plannen had om aan oppervlaktewaterwinning te doen.

Wanneer de IWVA in Ter Yde heel wat grondwater gaat oppompen, kan de vraag worden gesteld of dit niet tot gevolg zou hebben dat de aangrenzende waterspiegel van het Hannecartbos gaat dalen. Volgens een studie van de Plantentuin aldaar blijkt dat, indien de waterspiegel met 40 cm zou dalen, men inderdaad voor een ecologische catastrofe staat.

Aangezien sommige mensen mij vertellen dat in Vlaanderen geen echte controle bestaat op de totale hoeveelheid kubieke meter water dat wordt opgepompt, vraag ik mij af hoe u dit probleem zal oplossen.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer Cuy-

Dupré

vers, ik meen dat u de kern van de zaak aanraakt in verband met de bescherming van het Hannecartbos en het natuurgebied Ter Yde omdat — zoals u uit het rapport heeft geciteerd — dit alleen verband houdt met de stand van het waterpeil. Voor hoeveel in de buurt ooit kan gepompt worden, hoeven wij dit maar te controleren om de waarde van dit natuurgebied veilig te stellen. Met andere woorden, wanneer wij morgen bepaalde drempels aanduiden waarop in de buurt, ook aan andere zijden, kan worden gepompt, beschikken wij over een controle zodat geen ramp kan gebeuren. Wij zullen de nodige schikkingen treffen om deze controle mogelijk te maken en een ramp te voorkomen.

De Voorzitter : De heer Marchand heeft het woord.

De heer C. Marchand : Ik wil Minister Dupré danken voor zijn tussenkomsten in verband met de meerlevering van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening van 2.500 m³/dag en de TMVW omdat wij het water meer dan nodig hebben. Het verschijnsel van tekort aan water valt in het volle toeristische seizoen. Het is nefast voor onze westkust wanneer wij moeten vaststellen dat in de periode juli-augustus voor onze toeristen geen water beschikbaar is. Het toerisme is onze eerste nijverheid. Kunt u zich voorstellen dat de werkgelijkheid in Turnhout of waar ook zou bedreigd zijn en 300, 400, 500 mensen werkloos zouden zijn omdat geen water beschikbaar is. Dat is onze hoofdbekommernis.

Bovendien hebben wij inzake natuurbehoud aan de Westkust en in de Westhoek van niemand lessen te krijgen. Bij ons kan iedereen nog genoeg hebben aan tuinieren. Ik kan begrip opbrengen voor allerlei redeneringen. Toch wil ik beklemtonen dat de IWVA als intercommunale 300 hectaren duinen heeft aangekocht waarvan 200 hectaren ter beschikking worden gesteld van de passieve recreatie. Ik meen dat dit op de bonuszijde mag worden ingeschreven.

Collega Vanvelthoven beweerde

over juiste informatie te beschikken maar ik nodig hem uit bepaalde stukken uit mijn dossier te komen inkijken. Tevens wil ik hem de bouwvergunning bezorgen. Bovendien kan ik hem zeggen dat er helemaal geen weg is aangelegd.

Mijnheer de Minister, mocht u en de leden die in deze interpellatie het woord hebben gevoerd af en toe bij ons een kijkje komen nemen, dan zou dit heel wat opklaren en zouden heel wat minder onwaarheden worden gezegd. Ik nodig u dus vriendelijk uit.

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré : Mijnheer de Voorzitter, ik zou nog het volgende willen toevoegen. Ik meen dat ons geen enkel verwijt mag worden toegestuurd gezien wij erin geslaagd zijn het probleem van het watertekort op tien dagen tijd op te lossen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer J. Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, over de onhoudbare toestand ingevolge een vervuilde Dender

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Timmermans tot de heer Dupré, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid, over de onhoudbare toestand ingevolge een vervuilde Dender.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, reeds meermaals werd in deze vergadering het probleem behandeld van de waterzuivering van de Dender in het bijzonder. Jan Caudron onder andere heeft hierover gesproken.

De heer Gemeenschapsminister zal zelf wel de persknipsel onder ogen hebben gekregen, evenals enkele veelzeggende foto's en dito verklaringen.

Ik citeer uit een artikel met de titel De Dender Dood(t) : „Dit is geen rivier meer, maar een open riool. De Dender is op vele plaatsen op sterven na dood. In Denderleeuw, ter hoogte van de sluizen, is de bezoedeling zelfs zo erg, dat er hoegenaamd geen sprake meer kan zijn van enig leven in het „water”. Wat daar allemaal aan het oppervlak drijft en ligt te rotten, is werkelijk een schande.”

Inderdaad, mijnheer de Minister, de Dender kreeg de jongste weken vlaggen van grote vervuiling te verwerken. Eind mei zag het er nochtans allemaal behoorlijk uit. Het langdurig regenweer in het voorjaar zorgde blijkbaar voor een grote Denderschoonmaak.

De jongste weken is de Dender evenwel adembenemend geworden, spijtig genoeg in de negatieve betekenis van het woord. In jaren is de vervuiling, zeker niet in het Geraardbergse en het Ninoofse, zo erg geweest als ze zich in de tweede helft van juni manifesteerde.

Door de bevolking worden klachten geuit over hoofdpijn, over de onmogelijkheid deuren en ramen open te zetten, over de rioolmonden, die vuile brij in de Dender blijven lozen, enzovoort.

Het is duidelijk dat deze lozingen — industriële en huishoudelijke — naast de landbouwchemicaliën, de grote vervuiling veroorzaken. De oorzaken hiervan moeten dan ook dringend worden aangepakt. In de eerste plaats is er de vervuiling afkomstig van de industriële lozingen uit de streek van Ath ; ten tweede, is er de vervuiling door huishoudelijke en industriële afvalwaters in het Vlaamse Gewest en, ten slotte, en in belangrijke mate, de vervuiling door de overbemesting van de landbouwgronden.

In verband met al deze chemicaliën, citeer ik de scheikundige Van de Spiegele : „de huidige reukhinder en vissterfte is in de eerste plaats te wij-

Timmermans

ten aan zuurstofgebrek en natuurlijke gistingprocessen die bij lage waterstand, klein debiet en warm weer ook waarneembaar zijn bij rivieren die niet met industriële lozingen geplaagd zitten. Om de huidige situatie weg te werken zou de Dender, over zijn hele lengte, moeten worden gebaggerd. Het slib is immers ook oorzaak van alle kwaad." Ik ben mij terdege ervan bewust dat dit tot de bevoegdheid van de Minister van Openbare Werken behoort.

Graag vernam ik van de Minister of er reeds contacten zijn geweest met zijn collega uit het Waalse Gewest en welke initiatieven eventueel reeds werden genomen teneinde de vervuiling boven de taalgrens te doen ophouden. Ik verwijs in dit verband naar het voorbeeld van de interministeriële commissie die werd opgericht ingevolge de vervuiling van de Zenne.

Welke initiatieven werden gepland voor de Waterzuivering vanaf de taalgrens in het eigen gewest? Welke maatregelen zullen worden getroffen op het vlak van de landbouw wat het probleem van de bemesting betreft.

Heeft de Dender als rivier vandaag niet zozeer een economisch belang, dan heeft hij toch een functie in het maatschappelijk leven in de Dendervallei. Laat de Dender, mijnheer de Minister weer adembenemend worden, maar dan vanuit het oogpunt van zijn toeristische attractie zodat opnieuw van het mooie Denderlandschap ten volle kan worden genoten en er terug plaats is voor vrijetijdsbesteding zoals hengelsport en waterrecreatie.

De Voorzitter : De heer Caudron heeft het woord.

De heer J. Caudron (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik tien jaar geleden vanop deze kansel mijn beklag deed over een verkeerd gevoerd waterbeleid in het algemeen, op 8 januari 1987 interpelleerde over de verontreiniging van de Dender en op 2 april 1987 over de gebrekkige manier waarop het Denderwater zal worden gezuiverd, kon ik het niet

vermoeden dat ik helaas zo vlug gelijk zou krijgen.

Graag sluit ik aan bij de interpellatie van collega Timmermans en beaam ik zijn alarmkreet dat de toestand inderdaad onhoudbaar geworden is.

In zijn antwoord op mijn interpellaties van verleden jaar gaf Minister Lenssens, die zelf in de Denderstreek woont, toe dat de vervuiling van de Dender bijna uitsluitend van organische aard is en dat de zware metalen afkomstig zijn van lozingen op het industrieterrein van Leuze in Wallonië.

Minister Lenssens beweerde dat er met het Waalse Gewest zowel op ministerieel als op administratief niveau veelvuldige contacten waren. Als dat waar is dan moet het niet moeilijk zijn op de volgende vragen een antwoord te geven.

1. Hoever staat het met de bouw van de waterzuiveringsinstallatie van Ath van 15.000 inwoners equivalent, waarvoor eind 1986 de aanbesteding werd uitgeschreven?

Ten tweede, in welke mate wordt de lozingsvergunning nageleefd waardoor het aardappelfabriek lutosita Leuze zijn vervuiling van 180.000 inwoners equivalenten moet reduceren tot 7.800?

Ten derde, welke maatregelen heeft het Waalse Gewest reeds genomen tegen de massale vervuilers Dèspe, (detergenten), en la Floridienne chimie, (zware metaalzouten), die de westelijke Dender reeds vanaf de oorsprong tot een giftige riool her-scheppen?

De Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij die de enorme opdracht heeft alle Vlaamse waterlopen te reinigen, kan haar taak onmogelijk aan. Daarvoor heeft zij te weinig geld om de nodige stations en collectoren te bouwen en veel te weinig personeel om de zuiveringsstations te bemanen en om de 20.000 vergunningsplichtige bedrijven te controleren. Om het afvalwater in Vlaanderen te zuiveren is een kleine 100 miljard frank nodig, met de 1,8 miljard waarover de Vlaamse Gemeenschap jaar-

lijks beschikt moet het dus nog meer dan 50 jaar duren vooraleer Vlaanderen zijn rivieren proper krijgt.

Hopelijk wordt het beter na de staats hervorming, waar hij nu in het nationaal Parlement mee bezig zijn en waardoor de Gewesten en Gemeenschappen veel meer bevoegdheden en veel meer middelen zullen toegewezen krijgen.

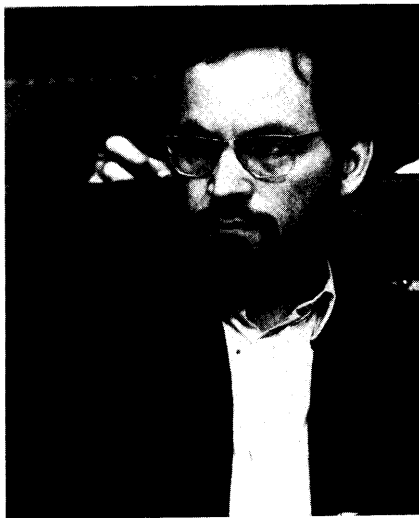
Bij de bouw van de waterzuiveringsstations langs de Dender is men in de verkeerde richting gaan werken. In de plaats van aan de bron te beginnen en aan de monding te eindigen, werkt men hier in tegenstroom!

Maar waterzuiveringsstations zijn waardeloos wanneer men daarnaast ook geen collectoren aanlegt die het afvalwater opvangen en naar het zuiveringsstation voeren.

Jaren geleden heb ik hier het schandaal aangeklaagd van de overgedimensioneerde installaties die door gebrek aan collectoren slechts op minimale capaciteit werken. In Aalst liggen de aanvoerbuizen alleen aan de linkeroever, in Geraardsbergen is men ermee bezig en in Denderleeuw is er grote vertraging.

De Dender is geen gemakkelijke rivier. Met zijn gering debiet en zijn vele sluizen lijkt hij eerder op een stilstaand water waarin het zelfreinigend effect nihil is en de vervuiling diep kan ingrijpen. Tijdens droge zomers is het enige bijkomend volume, het huishoudelijk en industrieel afval, aagedikt met meststoffen van landbouw en veeteelt. Om de huidige stinkende situatie weg te werken zou de Dender over de hele lengte moeten worden gebaggerd. Het slib is immers de oorzaak van alle kwaad.

Tijdens een onderhoud op 7 juni met de parlementsleden van het arrondissement Aalst op haar kabinet stelde Minister van Openbare Werken Paula D'Hondt, dat er nog een mooie toekomst voor de Denderstreek was weggelegd op het gebied van het toerisme. Ik heb mevrouw de Minister geantwoord dat men eerst de stank moet wegnemen en dat daarvoor eerst en vooral baggerwerken moeten worden uitgevoerd.

De heer J. Cuyvers (AGALEV) interpellante Leefmilieuminister J. Dupré (CVP) over een eventuele waterwinning in het gebied Ter Yde te Oostduinkerke

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, ook op het stuk van de waterzuivering kunnen wij bij onze Noorderburen in de leer gaan. De Nederlanders maken vijfjaarlijkse programma's plus vijfjaarlijkse evaluatieverslagen die door het Parlement worden goedgekeurd.

Als u, mijnheer de Minister, het Juridiek meerjarenprogramma van IMP WATER 1985-1989", uitgegeven door het Nederlandse ministerie van Verkeer en Waterstaat, nog niet hebt gelezen, dan raad ik u aan dit eens te doen.

Meer dan veertig jaar geleden heb ik als knaap nog gezwommen in de Dender. Hopelijk zal het geen veertig jaar meer duren vooraleer onze kleinkinderen daar opnieuw een duikje kunnen in nemen. **(Applaus).**

De Voorzitter : Minister Dupré heeft het woord.

Minister J. Dupré (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kan begrip opbrengen voor de interpellatie van de heer Timmer-

mans en de uiteenzetting van de heer Caudron in verband met de vervuiling van de Dender. De problemen rond die vervuiling zijn mij voldoende bekend.

Allereerst is er voor de Dender de natuurlijke handicap slechts te kunnen beschikken over een zeer klein brondebiet, namelijk slechts 10 ten honderd van het totale debiet.

Hierdoor en door de grote organische vervuiling van deze rivier vanuit Wallonië is zij van Aalst tot Dendermonde bijna permanent in een anaërobe toestand.

Een theoretische berekening vanuit de aangevoerde potentiële verontreinigingsbronnen geeft volgend beeld :

bevolking : 442.000 inwoners equivalenten
industrie : 528.000 inwoners equivalenten
landbouw : 1.934.000 inwoners equivalenten.

De instrumenten tot sanering van deze rivier zijn drieledig, namelijk : onderhandelingen met Wallonië, bouwen van zuiveringsinfrastructuur, afleveren van lozingsvergunningen en regelmatige controle op de naleving van de voorwaarden.

Ten eerste, de onderhandelingen met Wallonië. Reeds eerdere gesprekken met de bevoegde autoriteiten hebben tot volgende resultaten geleid.

De sanering van de lozing van een aardappelverwerkend bedrijf te Leuze ; een reductie van de vuilvracht met ongeveer 172.000 ie zal hiervan het resultaat zijn. De Bouw van een zuiveringsinstallatie te Ath. Deze infrastructuur wordt operationeel in 1989.

De onderhandelingen met Wallonië worden verder gezet met de bedoeling te komen tot de sanering van Lessines, de sanering van een „zeepproducent" te Ath en de sanering van de L'Odru, bijrivier van de Mark.

Eens deze onderhandelingen zullen leiden tot realisaties te velde zal de invloed vanuit Wallonië op de Dender draaglijker worden en zullen de eigen Vlaamse initiatieven betere resultaten geven op de waterkwaliteit.

Ten tweede, het bouwen van zuiveringsinfrastructuur door de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. De volgende werken werden reeds uitgevoerd : collectoren te Geraardsbergen, Ninove, Aalst en Dendermonde ; zuiveringsinstallaties te Ninove, Aalst en Dendermonde.

Worden voorzien in de investeringsprogramma's 1989-1990 :

aan collectoren : te Ninove, te Aalst en te Dendermonde en de optimalisering van de zuiveringsinstallatie te Geraardsbergen.

Ten derde, de lozingsvergunningen en de controles. Alle op Vlaams grondgebied gelegen bedrijven langs de Denderoever bezitten een aangepaste lozingsvergunning. De hierin opgelegde saneringsmaatregelen moeten vóór 1990 volledig zijn uitgevoerd.

Ten vierde, waar ik momenteel binnen de mij toegewezen bevoegdheden echter nog weinig invloed op heb, zijn de verspreide lozingen door landbouwvestigingen. De exploitatie van landbouwgronden vormen een bevoegdheid van de nationale Regering. Via het decreet op het grondwater en de afbakening van de beschermingszones en het mestdecreet, dat reeds lang voor advies bij de Raad van State is ingediend, zal ik echter de hierin opgenomen maatregelen maximaal uitvoeren. Dit garandeert alleszins, wat Vlaanderen betreft, dat de sanering van de „vervuilingsbronnen" reëel zal plaatsvinden.

Tot slot stel ik dat, gelet op de bijzonder nauwkeurig gekende toestand van deze rivier en de hierboven veelvuldige concrete saneringsmaatregelen die ik voorzie, de Dender in 1995 ecologisch zodanig terug gezond zal zijn, dat de opbouw van een visbestand tot en met Dendermonde mogelijk is.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERK- ZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 19.55 uur.

— De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 22)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van 5 juli 1988

Vaste verslaggever : de heer W. Peeters, Secretaris van de Commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw M. Vogels aan de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Gezin, Welzijn en Volksgezondheid betreffende de Clusterprojecten en het uitblijven van beslissingen in verband met ADL-assistentie

1. Uiteenzetting van de vraag van M. Vogels :

Met haar nota voor een nieuw Vlaams gehandicaptenbeleid maakte de voorganger van de Gemeenschapsminister, mevrouw R. Steyaert, de opvang van gehandicapten tot onderwerp van een brede maatschappelijke discussie. Nieuwe opvangvormen werden voorzien en hun reglementering werd in het vooruitzicht gesteld. Maar dit laatste verloopt niet zo vlot als werd gehoopt en intussen is een toestand van onzekerheid geschapen. Er werden wel kredieten uitgeschreven om de bestaande projecten reeds te financieren en de projecten in uitbouw te ondersteunen, maar dit gebeurt buiten een reglementair kader. Zo is planning uiteraard onmogelijk. Tegen die achtergrond situeert zich deze vraag rond de Clusterprojecten-Focus-wonen, met name de vzw's Bloemendaal te Grimbergen en Elcker-wonen te Antwerpen.

In de geest van de erkenning van de noodzaak van zelfstandig-wonen-projecten begon de vzw Elcker-wonen met het onderzoek naar de mogelijkheden om in Antwerpen zulk project in te planten. Onderhandelingen met sociale bouwmaatschappijen leidden tot een contract dat op 6 augustus 1982 werd afgesloten met de SM De Ideale Woning — arrondissement Antwerpen.

Hoewel er bij de verdere afhandeling van het dossier de gebruikelijke moeilijkheden oprezen, konden deze dank zij de welwillende medewerking van de betrokken overheid en overheidsdiensten overwonnen worden. zo werden problemen rond extra-voorzieningen (te grote concentratie aangepaste woningen, planning lift in twee-verdiepingenblok en dergelijke) opgelost, mede dank zij de tussenkomsten van de toenmalige Gemeenschapsminister van Huisvesting, J. Buchmann.

Tenslotte werd op 21 november 1986 met de aannemer een bouwcontract ondertekend voor het Focus-project Berchem. Op dit ogenblik lopen de werken volgens plan. De eindafwerking is voorzien voor mei 1988 zodat normaal midden 1988 de bouw zal opgeleverd worden en de woningen ter beschikking staan de kandidaat-bewoners.

Ook de selectie van de bewoners kwam op gang. Het is een proces in verschillende fasen. Begin 1988 waren er 18 officiële aanvragen waaruit de definitieve selectie diende te worden gemaakt aan de hand van een „ADL-meetlijst”, persoonlijke ontmoetingen, enzovoort.

Het spreekt vanzelf dat men ook van bij het begin er op bedacht was een zogenaamde ADL-dienstverlening als specifieke en geëigende service, dus autonoom en onderscheiden van de tot dan toe bestaande voorzieningen, uit te bouwen.

ADL-assistentie is een 24 uur op 24 oproepbare en beschikbare assistentie bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. Het betreft handelingen die niet of moeilijk zonder assistentie kunnen verricht worden omwille van een motorische handicap. Het is een individuele en fractionele assistentie, die naast technisch hulpmiddelen, aan de gehandicapte wordt verleend op zijn aanwijzingen. Deze geëigende vorm van assistentie wordt verleend in en rond de woning en aangevraagd bij middel van een oproepsysteem. Binnen de cluster (dit zijn 10 tot 15 woningen in een bepaalde straal rond de ruimte van waaruit de ADL-assistentie wordt verleend) bestaat er een verband tussen de technische aanpassingen en de ADL-assistentie.

Dit is de wetenschappelijke definitie die ook aanvaard werd door de Stuurgroep Zelfstandig Wonen op het Kabinet van Gemeenschapsminister R. Steyaert.

Meerdere contacten met de overheid hadden plaats tot men op 24 juni 1987 als Antwerps project een onderhoud had met de heer Olbrechts, kabinetsmedewerker van mevrouw Steyaert. Daar werd de afspraak gemaakt voor een nieuw onderhoud eind 1987 teneinde na te gaan hoever men op het kabinet gevorderd was met een ontwerp-decreet betreffende de ADL-assistentie. Dat onderhoud had plaats op 22 december 1987 waar door de vertegenwoordiger van de voormalige Gemeenschapsminister van Welzijnszorg gezegd werd dat het voorbereidende ontwerpdecreet door de politieke omstandigheden niet was kunnen goedgekeurd worden. Hij kon toch in ieder geval bevestigen dat in het ontwerp voorzien was dat de ADL-assistentie moest uitgebouwd worden in samenwerking met lokaal bestaande thuisverzorgingsdiensten. Hij raadde dan ook aan om ten spoedigste deze verkennende contacten met het oog op een latere contractuele samenwerking te leggen en om zo spoedig mogelijk de eerste resultaten van deze contacten te rapporteren teneinde de mogelijkheid en de voorwaarden van samenwerking vast te stellen.

Wat nu deze Executieve betreft : de vzw's Bloemendaal en Elcker-Wonen hebben op 24 juni 1988 op het kabinet van de Gemeenschapsminister een onderhoud gehad met de heer J. Goetmaekers, adviseur. Deze stelde dat het dossier zou moeten

geplaatst worden binnen een hele herprogrammatie van de sector (met bijhorende budgettaire weerslag) met accent op een zo breed mogelijke differentiatie van woonvoorzieningen (fysiek/mentaal gehandicapten, instellingen/zelfstandig wonen). Binnen die herprogrammatie moet dan financieringstechnisch bekeken worden wat voor de toekomst (1989 e.v.) budgettair mogelijk blijkt teneinde een eventuele start 1988 veilig te continueren. Deze budgettaire middelen zouden ook de uitwerking van de modaliteiten van de ADL-dienstorganisatie bepalen, en dit binnen het spanningsveld tussen optimaal en minimaal. De adviseur was vast van plan zijn voorstel half juli 1988 aan de Minister voor te leggen. Concreter kon hij dus nog niet meedelen.

Samenvattend kan men zeggen dat in september eerstkomend de twee nieuwe Fokusprojecten te Antwerpen en Brussel technisch rond zijn. De woningen kunnen verhuurd worden vanaf september en de kandidaat-bewoners werden na selectie aangeduid.

Over de ADL-dienst, essentieel voor het Focus-wonen, heerst nog de grootste onduidelijkheid. Er is nog steeds geen decreet om deze diensten te reglementeren, maar door mevrouw Steyaert werden ter zake wel mondelinge toezeggingen gedaan.

Is de heer Minister bereid om het Focus-wonen verder uit te bouwen, om projecten die technisch rond zijn eventueel te experimentelen titel te laten starten, zodat de zware financiële inspanningen ter zake niet onbenut blijven en de betrokken gehandicapten, die reeds jaren wachten op de mogelijkheid om zelfstandig te wonen, niet nog eens een desillusie oplopen ?

2. Na uiteenzetting van de vraag voegde een lid er aan toe dat voor het project Berchem van een bouwpromotor grond gekocht werd en deze overgedragen werd aan een maatschappij voor sociale woningbouw. Maar geen enkele dienst voor TGZ kan deze last op zich nemen en betalen. In de begroting voor 1987 werd in sectie 58 onder artikel 33.02.02, 50 miljoen voorzien waarvan 8 miljoen bestemd was voor Focus-wonen. In 1988 werd dit 64,8 miljoen waarvoor 10 miljoen voor Focus-projecten. Kan hiermee de ADL-assistentie betaald worden ?

3. Antwoord van de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Gezin, Welzijn en Volksgezondheid

De Gemeenschapsminister heeft geen weet van een belofte van en decreet vanwege zijn voorganger. Deze bewering blijkt niet juist te zijn. Wel werd begin 1987 een stuurgroep Zelfstandig Wonen voor lichamelijk gehandicapten opgericht die in juni 1987 een eindrapport neerlegde. Na het reces en wegens de daaropvolgende regeringscrisis kwam daarop geen antwoord. Het bedoeld rapport geeft kort samengevat de volgende ideeën weer :

a) een minimalistische visie die inhoudt dat het Focus-wonen maximaal beroep moet doen op de bestaande diensten, ook als sommige diensten, ook als sommige diensten weigeren eraan mee te werken. Dit heeft een budgettaire weerslag van 50 % in mindering.

Deze visie komt de Gemeenschapsminister als de meest plausibele voor omdat het anders een mechanisme wordt dat niet meer betaalbaar is.

b) een maximalistische visie wil dat dag in dag uit full time 2 personeelsleden voor elke bewoner beschikbaar zijn.

Op heden worden 2 projecten gesubsidieerd :

1) Focus-wonen Gent, voor 2 miljoen frank.

2) Integratie zelfstandig wonen Leuven, voor 750.000 frank, maar hier zijn licht-gehandicapten aanwezig.

De begroting 1988 betaalt onder meer Focus-Wonen voor 10 miljoen, maar in de maximalistische visie van het genoemd rapport is dit nauwelijks genoeg voor 1 project. Het bijblad laat evenmin toe meer te doen.

Voor de projecten Grimbergen en Antwerpen werden bepaalde verwachtingen geschapen. Hier mogen beslissingen verwacht worden vóór 1 augustus, maar het zal niet méér betekenen als voor Gent het geval is.

Spijtig zijn er geen cijfers over de omvang van de toestand.

De Gemeenschapsminister zal zich verder informeren en eventueel met de vzw's overleg plegen.

4. Replieken

De vraagsteller kan begrip opbrengen voor de budgettaire problemen van de Gemeenschapsminister maar wijst anderzijds op het feit dat verwachtingen gecreeërd werden. De echte oplossing zit niet in de inschakeling van de autonome diensten voor gezins- en bejaardenzorg, niet enkel omdat deze slechts tijdens de normale werkuren bereikbaar zijn, maar vooral omdat de doelstellingen van de ADL-projecten anders zijn, namelijk, zelfstandigheid geven aan gehandicapten, vooral een materiële hulp.

De Gemeenschapsminister meent dat men de autonome diensten niettemin deeltijds zou kunnen inschakelen. Tevens zegt

hij dat reglementering bij decreet of besluit vandaag niet opportuun is. Contacten met de betrokkenen zullen plaatsvinden en op grond van objectieve cijfers en evaluatie zullen tegen 1989-1990 definitieve beslissingen kunnen getroffen worden. De twee projecten echter waarvoor de vraagsteller vandaag bijzondere aandacht vroeg, zullen vóór 1 september aanstaande een concreet antwoord krijgen.

Een lid spreekt er zijn tevredenheid over uit dat gezocht wordt naar cijfers over de populatie die in aanmerking komt voor dergelijke projecten.

Tevens suggereert hij de zwaar motorisch gehandicapten in mindering te brengen van het Fonds 81. Een ADL-assistent kost jaarlijks 1 miljoen. Dat is een groot bedrag, maar toch moet onderzocht worden hoe men aan de gestelde verwachtingen kan beantwoorden. Vandaag is het spijtig dat er communicatiestoornis was tussen de initiatiefnemers-bouwers en de financiers. Hopelijk kan nu door samenwerking met TGZ voor een deel aan de gecreëerde verwachtingen tegemoet gekomen worden.

De Gemeenschapsminister besluit de bespreking met erop te wijzen dat als men experimenten toelaat, de betrokkenen daaruit niet de conclusie mogen trekken dat de beleidsverantwoordelijken een optie genomen hebben.

Trefwoordenregister

Actuele vraag

Zie Bijzondere jeugdbijstand
Slibzuivering van de Laak

Begroting

Eindregeling 1980, blz. 1062, 1063, 1103, 1104
Werkingsbegroting Raad, blz. 1099, 1102

Bijzondere jeugdbijstand

Uitvoering decreet 27 juni 1985, blz. 1075

Clusterprojecten en ADL-assistentie

Uitblijven beslissingen, blz. 1123

Commissie

Wijziging samenstelling, blz. 1108

Erkeningsbesluiten NOT's

Bekrachtiging, blz. 1096, 1099, 1106

Gebied Ter Yde te Oostduinkerke

Eventuele waterwinning, blz. 1108
Uitvoeren van werken, blz. 1108

Ingekomen stukken

Adviezen Vlaamse Mediaraad, blz. 1058
Mededeling Rekenhof, blz. 1057
Motie, blz. 1058
Ontwerp van decreet, blz. 1057
Schriftelijke vragen, blz. 1058
Verslag, blz. 1057
Voorstel van decreet, blz. 1057

Interpellatie

Zie Gebied Ter Yde te Oostduinkerke
Vervuilde Dender

Leden

Berichten van verhindering, blz. 1057, 1075

Medisch schooltoezicht

Wijziging wet 21 maart 1964, blz. 1089, 1095, 1107

Motie van orde

Persoonlijk feit, blz. 1102
Proceduuretoepassing en verdaging be-
raadslaging, blz. 1088

Ontwerp van decreet

Zie Erkeningsbesluiten NOT's
Vlaamse Maatschappij voor Water-
zuivering

Reliëfwijzigingen te Melsbroek

Systematische overtredingen, blz. 1058

Slibzuivering van de Laak

Resultaten experimenten, blz. 1076

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Verzoek tot raadpleging, blz. 1060

Stemmingen

Aangehouden stemmingen
Bekrachtiging erkenningsbesluiten
NOT's, blz. 1106
Vlaamse Maatschappij voor Water-
zuivering, blz. 1105

Hoofdelijke stemmingen

Bekrachtiging erkenningsbesluiten
NOT's, blz. 1106

Eindregeling begroting 1980

Herhaling, blz. 1104
Zonder gevolg, blz. 1103
Vlaamse Maatschappij voor Water-
zuivering, blz. 1104
Wijziging wet medisch schooltoezicht,
blz. 1105

Theater Antigone te Kortrijk

Verlaging van categorie, blz. 1059

Vervuilde Dender

Onhoudbare toestand, blz. 1117

Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering

Oprichting, blz. 1068, 1077, 1085, 1105, 1106

Voorstel van decreet

Zie Medisch schooltoezicht

Vraag om uitleg

Zie Cluster-projecten en ADL-assistentie

Vragen

Zie Reliëfwijzigingen te Melsbroek
Theater Antigone te Kortrijk

Werkgroep

Wijziging samenstelling, blz. 1108

Werkzaamheden

Regeling, blz. 1074, 1120
